



T.C.
İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

RESİMLİ HAFTA DERGİSİ
İNCELEME, TAHLİLİ FİHRİST, SEÇME YAZILAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Lokman AKGÜN

135160113

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali YILDIZ

İstanbul, 2017



T.C.

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

RESİMLİ HAFTA DERGİSİ
İNCELEME, TAHLİLİ FİHRİST, SEÇME YAZILAR

Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan: **Lokman AKGÜN**

TUTANAK SAYFASI



YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “*Resimli Hafta*” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmanın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.



26.04.2017

Lokman AKGÜN

ONAY

Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece İstanbul Arel yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun 1 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

26.04.2017

Lokman AKGÜN

ÖZET

RESİMLİ HAFTA DERGİSİ İNCELEME, TAHLİLİ FİHRİST, SEÇME YAZILAR Lokman AKGÜN

Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali YILDIZ

Nisan, 2017 – 187 sayfa

Bu tez çalışmasında, Rumi 4 Eylül 1340 - 23 Nisan 1341 (Miladi 4 Eylül 1924 - 23 Nisan 1925) tarihleri arasında yayımlanmış olan *Resimli Hafta* dergisinin incelemesi yapılmış, yazar ve konu fihristi çıkarılmıştır.

Tez üç bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde *Resimli Hafta* dergisi hakkında genel bilgi verilerek derginin incelemesi yapılmış ve yazar kadrosu ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır.

İkinci bölümde yazar adlarına ve konularına göre fihrist çıkarılmıştır.

Üçüncü bölümde ise dergide yer alan metinlerden seçilmiş yazılar bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Resimli Hafta*, Zekeriya Sertel.

ABSTRACT

INVESTIGATIONS OF THE RESIMLI HAFTA MAGAZINE INDEX AND SELECTED ARTICLES

Lokman AKGÜN

Master Thesis, Turkish Language and Literature Department

Supervisor: Yrd. Doç. Dr. Ali YILDIZ

April, 2017 – 187 pages

In this study there is a total of 38 issues of “*RESIMLI HAFTA MAGAZINE*” which were published between 1924-1925.

The thesis consist three main parts.

The first part includes information about “*RESIMLI HAFTA MAGAZINE*”, examination of the periodical and includes the autobiographies of authors.

The second part includes the index of the authors and the themes.

The third part includes selected pages of examples from “*RESIMLI HAFTA MAGAZINE*”

Key Words: *Resimli Hafta*, Zekeriya Sertel

ÖNSÖZ

Cumhuriyet döneminin ilk magazin dergilerinden olan *Resimli Hafta* 4 Eylül 1924 tarihinde yayımlanmaya başlamış ve toplam 38 sayı çıkmıştır. Bütün sayıları Arap harfi ile basılan derginin başyazarı ve genel müdürü Mehmet Zekeriya Sertel'dir.

Dergide edebiyattan tarihe, dinden sosyal meselelere, haberden siyasete, bulmacadan karikatüre birçok konuda yazı ve fotoğraf yer almaktadır. Bu yönüyle *Resimli Hafta* yayımlandığı dönemi ve o dönemde yaşanan edebi, kültürel, siyasi vb. birçok konuyu ele alması bakımından önemli bir yer tutmaktadır.

Dergi üç ana başlık üzerinde incelenmiştir. Çalışmamızda, derginin muhtevasının anlatıldığı inceleme bölümü, konularına göre fihrist, yazar adlarına göre fihrist ve seçme yazılar bölümünde yer alan hikâyeler bulunmaktadır. Ayrıca inceleme bölümünde derginin yazar kadrosu, şekil özellikleri, abonelik uygulamaları dergide ele alınan konulara yer verilmiştir.

Yüksek lisans tez aşamasında beni dergi incelemesi çalışmasına teşvik eden ve çalışmamda değerli zamanını, tecrübe ve bilgilerini benimle paylaşan kıymetli hocam Yrd. Doç. Dr. Ali YILDIZ'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İSTANBUL, 2017

Lokman AKGÜN

KISALTMALAR LİSTESİ

a.g.e.	: Adı Geçen Eser
Yrd. Doç. Dr.	: Yardımcı Doçent Doktor
Yay.	: Yayınları
N.	: Numara
s.	: Sayfa
C.	: Cilt
D.	: Doğum
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
vb.	: Ve benzeri

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
KISALTMALAR LİSTESİ	vi
1.1 DERGİNİN İNCELENMESİ	1
1.2 <i>Resimli Hafta</i> 'nın Çıkarılış Amacı	2
1.3 <i>Resimli Hafta</i> 'nın Şekil Özellikleri.....	3
1.4 <i>Resimli Hafta</i> 'nın Yayın Hayatına Başlaması	4
1.5 <i>Resimli Hafta</i> 'nın Yayın Periyodu.....	8
1.6 Abonelik Uygulamaları ve Fiyatı	10
1.7 <i>Resimli Hafta</i> 'da Ele Alınan Konular	11
1.7.1 Eğlence Yazıları.....	12
1.7.2 Karikatür	13
1.7.3 Fıkra.....	14
1.7.4 Sosyal Meseleler	15
1.7.5 Hatıra	16
1.7.6 Haber.....	16
1.7.7 Dini Yazılar	21
1.7.8 Hikâye ve Polisiye Olaylar	23
1.8 Yazar Kadrosu	25
2.1 YAZAR ADLARINA GÖRE FİHRİST	31
2.1.1 Ahmed Celal	31
2.1.2 Ahmed Osman	31
2.1.3 Ahmed Vaid.....	32
2.1.4 Büyük Anne	32
2.1.5 Cici Anne	32
2.1.6 Esad Mahmud	34
2.1.7 Eczacı Cemal	35
2.1.8 Hüseyin Kenan.....	35
2.1.9 Mehmed Said	36
2.1.10 M. Muzaffer	36
2.1.11 M. Zekeriya.....	36

2.1.12 Mehmed İlhami.....	36
2.1.13 Müşâhid	36
2.1.14 S. Zekeriya.....	37
2.1.15 Salih Münir	37
2.1.16 Saracoğlu	39
2.1.17 Safaeddin Rıza.....	40
2.1.18 Süleymanoğlu	40
2.1.19 İbrahim Hilmi	40
2.1.20 İsmet Celal	40
2.1.21 İmzasız.....	40
2.2 KONULARINA GÖRE FİHRİST.....	65
2.2.1 Hikâye.....	65
2.2.2 Polisiye Olaylar	71
2.2.3 Hatıra	74
2.2.4 Fıkra.....	75
2.2.5 Eğlence- Oyun	75
2.2.6 Bilmece	76
2.2.7 Bulmaca	76
2.2.8 Din	76
2.2.9 Tarih.....	77
2.2.10 Kadın Erkek Münasebetleri	77
2.2.11 Bilim	79
2.2.12 Teknoloji.....	80
2.2.13 Resim	81
2.2.14 Karikatür.....	88
2.2.15 Haber	89
2.2.16 Reklam.....	91
2.2.17 Duyuru	95
2.2.18 İlan	97
2.2.19 Okuyucu Yazıları.....	98
2.2.20 Toplum.....	99
2.2.21 Siyâset.....	100
2.2.22 Şundan Bundan.....	100
2.2.23 Önsöz.....	100

3. BÖLÜM	101
3.1 SEÇME YAZILAR	101
3.1.1 Beykoz'da Cemile Hanım'ı Nasıl Dağa Kaldırdılar?	101
3.1.2 Cemal Paşa'yı Türkleri Hırsızlıkla İtham Eden Alman Kumandanın Elinden Nasıl Kurtardım?	106
3.1.3 Zarif, İnce, Güzel ve Hassas Kızını Borcuna Mukabil Kaba Bir Kayserili İle Evlendiren Baba.....	112
3.1.4 Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Buldum?	116
3.1.5 Taharri Memuru Salih Bey İstanbul'da Öldürülen Rus Prenses'in Katilini Nasıl Bulduğunu Anlatıyor.....	122
3.1.6 Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Buldum?	128
3.1.7 İstanbul'un Yüksek Aileleri Arasında Avrupa Hayatını Taklit Yüzünden Doğan Facialardan Acıklı Bir Numune	130
3.1.8 Kızının Kocasını Elinden Alan ve Yavrusunun Kurulmuş Ailesini Bozan Hain Bir Anne.....	146
3.1.9 Bir Makale Yüzünden Darülfünun'da Talebe Hanımlar Beni Nasıl Dövmüşlerdi?.....	151
3.1.10 Bir Paşa Kızı İle Evlenmek Ne Demektir Bilir misiniz? Bilmiyorsanız Malik Paşa'nın Facialarla Dolu Hayatını Okuyunuz	156
3.1.11 İstanbul'da Günden Güne Çoğalan ve Sari Bir Şekil Alarak İçimizden Birçok Gençleri Sürükleyip Götüren İntiharlar Neden Oluyor?	163
SONUÇ	174
KAYNAKÇA	175
EKLER	176
RESİMLİ HAFTA DERGİSİNDEN ÖRNEK SAYFALAR	176
ÖZGEÇMİŞ	187

1.BÖLÜM

1.1 DERGINİN İNCELENMESİ

Resimli Hafta, 4 Eylül 1924 tarihinde Mehmet Zekeriya tarafından perşembe günleri çıkarılmış haftalık dergidir. Toplam 38 sayı yayımlanan *Resimli Hafta*, yalnızca Ramazan Ayı'nda perşembe günlerine ek olarak pazartesi günleri de çıkarılmıştır. Her bir sayısı 8 sayfadan oluşan derginin bütün sayıları Arap harfleri ile basılmıştır.

Derginin isminin okuyucular tarafından bir anket ile belirlendiği, birinci sayının ikinci sayfasında yer alan yazıda açıklanmıştır. Derginin ismini bulan okuyucu Büyükçekmece'de ikamet eden *Hüsna Hanım*'dır. Ayrıca derginin ismini bulan kişiye 50 lira vaat edilmiştir ve *Hüsna Hanım* bu mükâfatın sahibi olmuştur.¹

Derginin isminden de anlaşılacağı üzere, çok sayıda resim, fotoğraf ve karikatür bu dergide yer bulmuştur. Dergide yurttan ve yurt dışından haberler, hikâyeler, hatıralar, makaleler, hiciv, mizah, karikatür, yarışma, anket, duyuru, ilan gibi birçok alanda yazılar yer almıştır. Bu yönüyle *Resimli Hafta*, yayımlandığı tarih ve öncesine dair verdiği bilgiler bakımından sosyal ve edebi anlamda büyük bir öneme sahiptir.

Resimli Hafta bazen mecmua, bazen gazete olarak tanımlanmıştır. 'Bugün karilerimize yeni bir haftalık mecmua takdim ediyoruz' ² diyerek *Resimli Hafta* bir mecmua olarak, 'Gazetemizin İsmi Kim Buldu?' ³ sorusuyla da gazete olarak tanımlanmıştır. Ancak bu çalışmada *Resimli Hafta* muhtevası gereği dergi olarak adlandırılmıştır.

¹ *age*, n.3, s.8

² *age*, n.1, s.2

³ *age*, n.1, s.2

1.2 Resimli Hafta'nın Çıkarılış Amacı

Resimli Hafta'nın ilk sayısında derginin başyazarı ve sahibi olan Mehmet Zekeriya, derginin hangi sebeplerden dolayı çıkarıldığını şu cümlelerle anlatır.

“

Bizde şimdiye kadar neşredilen haftalık mecmuaların çoğu ya yüksek fikirlerin mevkisi olmaya çalışmış yahut Avrupa mecmualarından kopya ve tercüme resim ve yazılarla iktiza etmiştir. Şimdiye kadar bizde bir gazetenin seviyesi makalelerinin anlaşılabilirliği ve mümkün olduğu kadar az ve mahdud bir sınıfa hitâp etmesiyle ölçülüyordu. Az çok halka hitap etmek isteyen ve yüksekten atmayan makale sahiplerine ve o makalelerin münderiç olduğu gazetelere ehemmiyet verilmezdi. Bunu kendi tecrübemle biliyorum. ‘Cumhuriyet’ gazetesinde ne vakit ağır başlı, ilmi bir makale yazsam muhitimden takdir sesleri işitirim. Fakat halka inmeye çalışarak bayat ve sade bir makale yazdığım zaman makalemin takdir edilmediğini görüyorum.”⁴

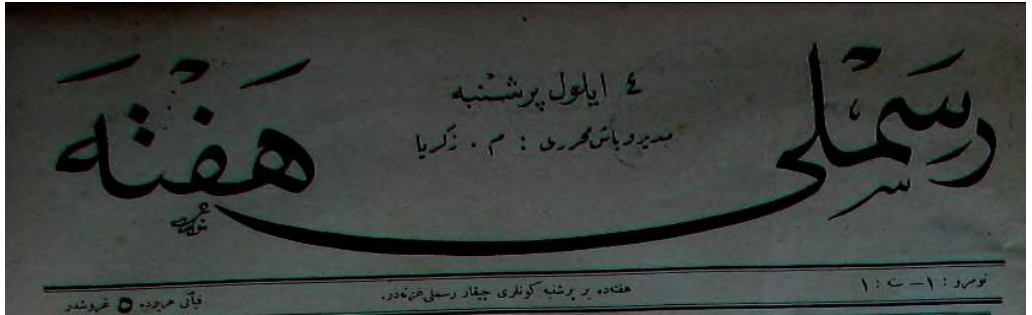
Bu sözlerden anlaşılacağı üzere *Resimli Hafta* yüksek zümre dergiciliği ve gazeteciliği yapanların değil, halka inebilen ve halk ile iç içe olan yazar ve aydınların bulunduğu dergi olmayı vadetmiştir. Gazete ve dergileri kendileri için bir sahne olarak görenler eleştirilmiştir. *Resimli Hafta*'nın bu tür gazete ve dergiler gibi olmayacağı iddiası taşıdığı anlatılmıştır.

⁴ age, n.1, s.2

1.3 Resimli Hafta'nın Şekil Özellikleri

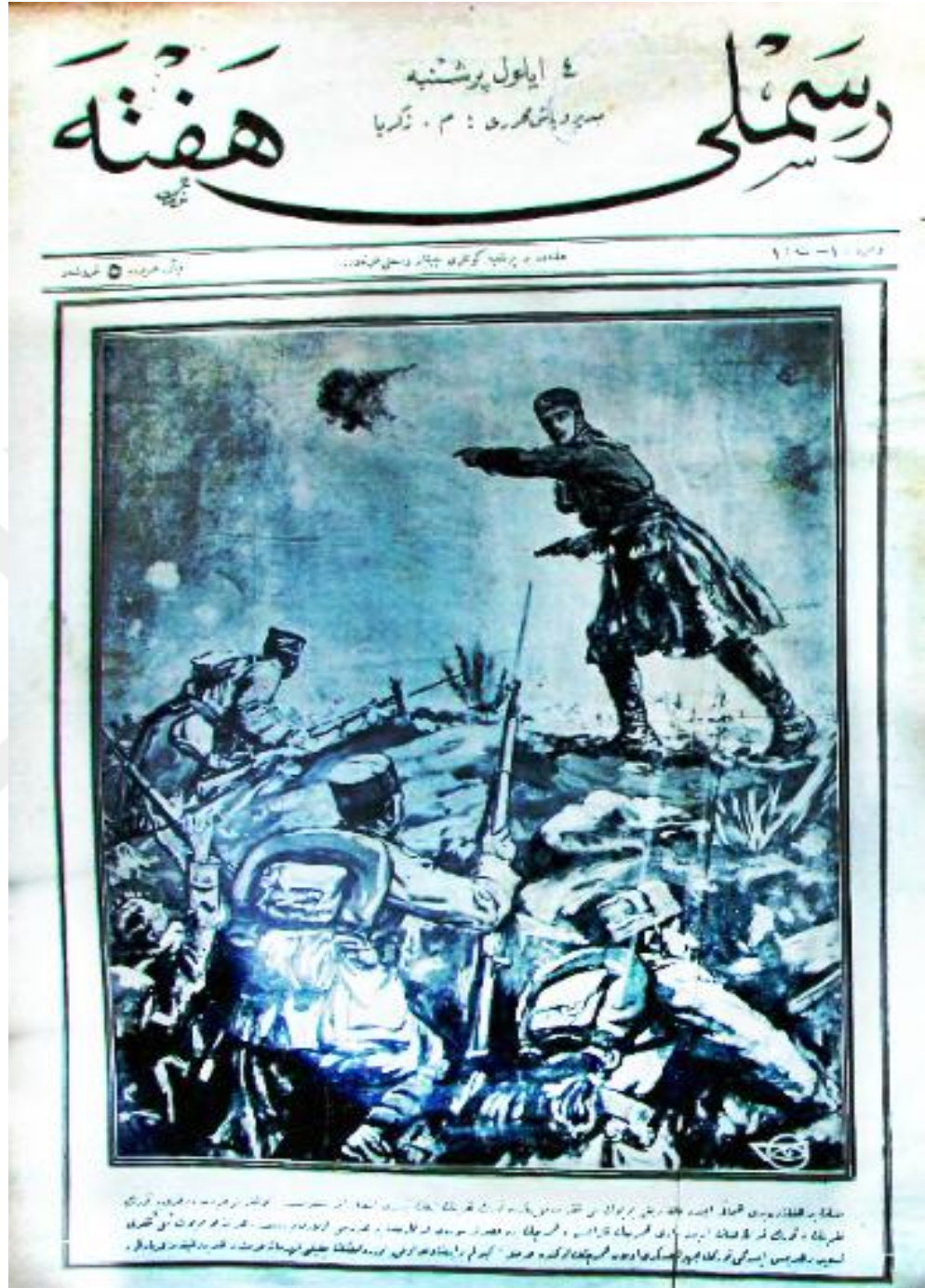
Resimli Hafta, orta boy bir dergidir. Gramajı düşük sarımsı bir kâğıda tek renk olarak basılmış olan bu derginin hemen hemen yarısı resim, fotoğraf, karikatür yarısı da yazıdır. Ramazan ayı nüshaları hariç diğer sayılar siyah renkli basılmıştır. Ramazan ayında yayımlanan sayılardaki bazı fotoğraflar kırmızı renkte yayımlanmıştır.

Resimli Hafta'nın başlığı 38 sayıda bir değişiklik göstermemiştir. Başlığın içerisinde 'Müdür ve başmuharriri: M. Zekeriya' ibaresi de yine bütün başlıklarda mevcuttur.



Başlığın hemen sağ alt kısmında derginin sayı numarası, sayfa numarası yer almaktadır. Başlığın alt orta kısmında “Haftada bir Perşembe günleri çıkan Resimli Gazetedir” ibaresi bulunmaktadır. Sol alt kısmında ise “ Fiyatı her yerde 5 kuruştur” ibaresi yer almaktadır.

1.4 Resimli Hafta'nın Yayın Hayatına Başlaması



Resimli Hafta'nın yayımlandığı tarih Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışının, İstanbul'un düşman işgalinden kurtuluşunun ve Cumhuriyetin ilanının yaklaşık bir yıl sonrasındır. Bu yönüyle *Resimli Hafta* bir geçiş

döneminde yayımlanmış, dönemin edebi, kültürel, siyasi ve sosyal meselelerinin yer aldığı önemli bir dergi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Resimli Hafta'nın başyazarı Mehmet Zekeriya gazete ve gazeteciliği şu cümlelerle açıklar:

“Gazete bir aynadır. Gazeteci, toplumu, bütün istekleri, bütün dertleri ve kederleriyle bu aynaya yansıtır. Bunu namuslu bir gazeteci gibi sadakatle yaparsa yönetim başındakileri ürkütür. Birçok hükümet aynada toplumun hastalıklarını ve dertlerini görünce sinirlenir, aynaya kızarak ona düşman kesilirler. Toplumdaki bozuklukları düzeltmeye çalışacak yerde aynayı kırmaya kalkarlar. İşte o vakit kıyamet sizin başınızda kopar. Gazetecinin ikinci önemli ödevi, kötülüklerle savaşmak, halkı uyandırmak ve toplumu ileriye doğru götüreceği yolu göstermektir. Bu tür gazetecilik zordur, çetindir, tehlikelerle doludur. Fakat şerefli ve zevklidir.”⁵

Yer yer mecmua olarak da anılan *Resimli Hafta* bilinen odur ki Türk dergiciliğinde o dönemde çok yaygın olmayan resimli dergilerin ilklerindedir.⁶ Dergi, Cumhuriyet'in eski harflerle yayımlanmış ilk dergilerinden biridir.

Bu yönüyle dergi, harf devriminden önce konuşulan ve yazılan Türkçenin nasıl olduğu, toplumsal meselelerin neler olduğu, insanların mizah anlayışının nasıl olduğu, siyasi olayların toplum üzerinde ne kadar etkisi olduğu veya olmadığı gibi pek çok sorunun cevaplanmasında önemli bir yer tutar. Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı Devleti'nin bir devamı olsa da *Resimli Hafta*'da Osmanlı dönemi her fırsatta eleştirilmiştir. Türkçülüğün en sert savunucularından olan Ziya Gökalp'in fotoğrafının gazetenin kapağında yer alması *Resimli Hafta*'nın Türkçülük fikirlerine ağırlık veren bir dergi olduğuna örnek gösterilebilir. Yine dergide, Ahmed Celal takma adıyla hikâyeler yazan

⁵ Sertel, Zekeriya, *Hatırladıklarım*, s.13, 2015

⁶ *age*, n.1, s.2

Celal Sahir Erozan, Türkçülüğün savunucularındandır ve harf devrimi kurulunda yer almıştır.⁷

Derginin ilk sayfasında yer alan resimde Kurtuluş Savaşı ruhu yansıtılmış ve derginin ikinci sayfasında da bu ruh Sabiha Zekeriya'nın "Türk'ün Meçhul Askeri'ne" isimli bir yazısıyla devam ettirilmiştir.

“... ”

Sen, Türk'ün Meçhul Askeri, bu insanların zaman zaman kafasına vuran cenk kurbanı genç asker, sen Türkiye'ye bugün yeni doğdun. Şimdiye kadar Türkler devlet kurdukları günden beri sen dininden ve milletinden aldığın bir iman ile sana ait ne varsa feda ettin. Çamurdan yapılmış kulübende sana, ağaç kabuklarında yaşayan ibtidâi insanların hayatından pek az farklı bir hayat veren padişahına dua ettin. Onlar altın tahtlar üstünde, her biri sırma kaftanlar içinde, Anadolu'nun koynundan alıp esir ettikleri yüzlerce, binlerce Çerkez cariyeler içinde zevk sürerken sen Türk'ün Meçhul Askeri, sıcak güneşin altında topladığın buğdayını onlara vergi diye verdin, aşır diye verdin. Kalbinin içinde bir dağ gibi azametli yıkılıp duran alev cenabından hediyeler, ihsanlar verdin. Ve sen daima aç yaşadın. Onun gönderdiği her memur, her vali, her kumandan senin bu alev cenabının yanında bir çamur gibi iğrenç azamet ve istibdadıyla, senden kamçı ile, tehdit ile çocuklarına ayırdığın buğday tanesini de aldılar.”⁸

Kısa bir örnek olarak verilen bu yazıdan da anlaşılacağı üzere *Resimli Hafta* ilk anda milliyetçi, halkçı, Yeni Türkiye savunucusu bir dergi olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine bu yazıda Osmanlı devri ve özellikle padişahlar eleştirilmiş, Anadolu insanının çektiği sıkıntıların Osmanlı devri yöneticileri tarafından görmezden gelindiğine değinilmiştir.

⁷ Işık İhsan, *Resimli Ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi*, S. 1290, C.3, Ç-E,

⁸ *age*, n.1, s.2

Yukarıda adı geçen ‘‘Meçhul Asker’’ terimi, Mehmet Zekeriya’nın Cumhuriyet’in ilanından sonra bütün isimsiz Őehitler için bir ‘‘Meçhul Asker’’ anıtının yapılması gerektiğini savunmasıyla da alâkalıdır. Çünkü *Resimli Hafta*’daki ‘‘Meçhul Asker’’ yazısı Sabiha Zekeriya’nın kaleminden çıkmıştır. Mehmet Zekeriya ‘‘Meçhul Asker’’ için ;

‘‘... En çok üzerinde durduğumuz sorunlardan biri de, Milli Kurtuluş zaferinin halka mal edilmesini sağlamaktı. Milli Kurtuluş SavaŐını, kadın erkek bütün halkımızın el ele vererek yaptığını belirtiyorduk. Mili Kurtuluş Savaşı kahramanı adına da bir ‘Meçhul Asker’ anıtının dikilmesini istiyorduk. Çünkü Milli Kurtuluş Savaşı gerçekten bütün halkın katıldığı bir milli savaşı, iŐçisinden köylüsüne, memurundan askerine, kadınından gencine kadar herkes Kurtuluş Savaşına katılmıştı. Köylü kadınlar cepheye omuzlarında mermi taŐımışlardı. Bunun içindir ki, Milli Kurtuluş Savaşı, halkın emperyalistlere karsı yaptığı bir milli savaşı. Halka hakkını vermek gerekti. Halkı ‘Meçhul Asker’ temsil ederdi. Her memleketten çok bizde bir ‘Meçhul Asker’ anıtına ihtiyaç vardı.’’⁹

⁹ Sertel, Zekeriya, *Hatırladıklarım*, s.45, 2015

1.5 Resimli Hafta'nın Yayın Periyodu

Sayı	Rumi	Miladi	Gün	Açıklama
1.	4 Eylül 1340	4 Eylül 1924	Perşembe	
2.	11 Eylül	11 Eylül	Perşembe	
3.	18 Eylül	18 Eylül	Perşembe	
4.	25 Eylül	25 Eylül	Perşembe	
5.	2 Teşrin-i Evvel	2 Ekim	Perşembe	
6.	9 Teşrin-i Evvel	9 Ekim	Perşembe	
7.	16 Teşrin-i Evvel	16 Ekim	Perşembe	
8.	23 Teşrin-i Evvel	23 Ekim	Perşembe	
9.	30 Teşrin-i Evvel	30 Ekim	Perşembe	
10.	6 Teşrin-i Sâni	6 Kasım	Perşembe	
11.	13 Teşrin-i Sâni	13 Kasım	Perşembe	
12.	20 Teşrin-i Sâni	20 Kasım	Perşembe	Teşrin-i Evvel Yazılmış
13.	27 Teşrin-i Sâni	27 Kasım	Perşembe	
14.	3 Kanun-i Evvel	3 Aralık	Perşembe	
15.	11 Kanun-i Evvel	11 Aralık	Perşembe	
16.	18 Kanun-i Evvel	18 Aralık	Perşembe	
17.	25 Kanun-i Evvel	25 Aralık	Perşembe	
18.	1 Kanun-i Sâni 1341	1 Ocak 1925	Perşembe	

19.	8 Kanun-i Sâni	8 Ocak	Perşembe	
20.	15 Kanun-i Sâni	15 Ocak	Perşembe	
21.	22 Kanun-i Sâni	22 Ocak	Perşembe	
22.	29 Kanun-i Sâni	29 Ocak	Perşembe	
23.	5 Şubat	5 Şubat	Perşembe	
24.	12 Şubat	12 Şubat	Perşembe	Kanûn-i Sâni Yazılmış
25.	19 Şubat	19 Şubat	Perşembe	
26.	26 Şubat	26 Şubat	Perşembe	
27.	5 Mart	5 Mart	Perşembe	
28.	12 Mart	12 Mart	Perşembe	
29.	19 Mart	19 Mart	Perşembe	
30.	26 Mart	26 Mart	Perşembe	
31.	30 Mart	30 Mart	Pazartesi	
32.	2 Nisan	2 Nisan	Perşembe	
33.	6 Nisan	6 Nisan	Pazartesi	
34.	9 Nisan	9 Nisan	Perşembe	
35.	13 Nisan	13 Nisan	Pazartesi	
36.	16 Nisan	16 Nisan	Perşembe	
37.	20 Nisan	20 Nisan	Pazartesi	
38.	23 Nisan	23 Nisan	Perşembe	

1.6 Abonelik Uygulamaları ve Fiyatı

Resimli Hafta 38. sayısına kadar düzenli bir şekilde yayın hayatına devam etmiştir. Ancak 38. sayıdan sonrası için herhangi bir açıklama ve kayıt bulunmamaktadır.

Resimli Hafta'nın fiyatı 5 kuruştur. Her sayının kapak sayfasında “*fiyatı her yerde 5 kuruştur*” ibaresi kullanılmıştır. 38 sayı boyunca derginin fiyatında bir değişikliğe gidilmemiştir. Dergi aboneliği ise senelik 250, altı aylık 125, ecnebi memleketler için senelik aboneliği 400, altı aylık 200 kuruş olarak belirtilmiştir. Ayrıca *Resimli Ay* mecmuası ile birlikte abone olunur ise senelik aboneliği 500, altı aylık abonelik ise 250 kuruştur.¹⁰

Abonelik metni aşağıdaki gibi dergide paylaşılmıştır.

Resimli Ay ve Resimli Hafta Müdüriyeti'ne

Efendim:

*Mecmuanızın ... abone bedeli olarak ... kuruşu posta ile gönderiyorum. Ve ...
... numaradan itibaren gönderilmesini rica ederim.*

İsim :

Adres:

Dergi “*Vatan Matbaası'nda*” basılmıştır. Basım yeri derginin 2. sayfalarının alt köşesinde belirtilmiştir. Derginin yönetim merkezi *Resimli Ay Mecmuasının* idare merkezidir.¹¹

¹⁰ *age, n.1, s.8*

¹¹ *age, n.7, s.8*

1.7 Resimli Hafta'da Ele Alınan Konular

Resimli Hafta ilk bakışta edebi türleri barındırmasıyla göze çarpmaktadır. Her sayıda yer alan “*Söz Aramızda*” köşesi politika, din, toplum, kültür gibi pek çok konuda yazıların bulunduğu bir köşedir. Aynı zamanda dergi bir magazin dergisi içeriğine de sahiptir. Buna örnek olarak derginin hemen her sayısında, *Büyük Anne-Cici Anne* takma adıyla kadın erkek münasebetlerinin yer aldığı “*Cici Anne'nin Sütunu*” adlı bir yazı köşesi bulunmaktadır. Bu yazıların yazarı Mehmet Faruk Görtunca'dır. Bu bölümde kızların nasıl bir koca bulması gerektiğinden, dul bir adamın evlenmesi gerekli midir gibi pek çok sorulara cevap aranmaktadır. Bu yazıların bazıları okuyuculardan gelen mektuplar neticesinde yazılmıştır. Bu yazıların yazarı da adeta okuyucuların dertlerine derman olmaya çalışmıştır.

“Genç bir kız bana hitaben gönderdiği bir mektupta diyor ki: ...”¹²

“Genç bir adamdan aldığım mektupta, uzun zamandan beri nişanlı olduğum hâlde, hâlâ nişanlısını anlayamadığımı söylüyor...”¹³

“Genç bir kız bana yazdığı bir mektupta diyor ki ...”¹⁴

Bu örnekler bize gösteriyor ki *Resimli Hafta* sadece muharrirlerin yazılarının yazıldığı bir gazete değil, okuyucularıyla iç içe geçmiş bir dergidir. Buna başka bir örnek verecek olursak gazetede yayınlanmış olan “*Okuyucu Yazıları*” ve “*Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları*” başlıklı yazılar derginin okuyucularından gelen yazıları yayımladığı kısımlardır. Okuyucuların yaşadıkları ilginç olayların yer aldığı bu yazılarda yazıyı gönderenlerin isimleri ve yazıları nereden gönderdiklerinin bilgileri de verilmektedir.

¹² *age, n.11, s.2*

¹³ *age, n.14, s.2*

¹⁴ *age, n.15, s.2*

“ Eşekler Dışarıdan Gelir

Bir mecliste dışarıdan gelmiş uzun boylu bir arkadaşımın muhavere ediyorduk. Dereden, tepeden konuşuyorken, ‘Dikkat ettim bu memleketin merkepleri hep alçak boylu. Fakat bakınız şu geçen eşek ne kadar uzun boylu’ dedi. Ben de cevaben ‘Evet efendim, zaten uzun boylu eşekler buraya dışarıdan gelir’ dedim. Fakat muhatabım diğer arkadaşlarımın gülüşleri arasında kıpkırmızı olmuştu. Ben de o vakit kırdığım potun farkına vardım ve af diledim. Şimdi hâlâ bu mesele hatırıma geldikçe kendi kendime utanırım.

Ankara’dan: Nezibe Salih”¹⁵

Bu gaflardan bir de müsabaka yapılmış, müsabakayı kazananlar ödüllendirilmiştir.

1.7.1 Eğlence Yazıları

Resimli Hafta eğlence yazıları bakımından da kapsamlı bir dergidir. *Resimli Hafta*’da bilmece, bulmaca, karikatür ve fıkra yer almaktadır. Ayrıca öncesinde çeşitli başlıklarda sonrasında ise “*Cuma Eğlenceleri*” başlığıyla çıkan yazılar da yine eğlence-oyun tarzında yazılmış yazılardır. Bulmacalar ve bilmece de *Resimli Hafta*’nın son sayfalarında yer bulmuştur. Bulmacaları doğru bilenlere her hafta 10 lira verilmiştir. Bu uygulama da yine okuyucu dergi ilişkisine güzel bir örnektir.



¹⁵ age, n.3, s.2

1.7.2 Karikatür

Resimli Hafta'da öne çıkan bir diğer eğlence ögesi de *karikatür*lerdir. 22. Sayıya kadar çeşitli başlıklarla karşımıza çıkan karikatürler, bu sayıdan sonra "*Cabi Efendi*" başlığıyla çıkarılmıştır. Bu karikatürlerde toplumun her kesiminde karşılaşılabilecek türden olaylar karikatürize edilmiştir. Bunun yanında dergide çıkan karikatürleri kimin çizdiğine dair bir bilgi verilmemiştir.



"Kadınların Nazarında En Güzel

Koca Kimdir?"¹⁶



"Cabi Efendi'nin Başından

Geçenler"¹⁷

¹⁶ age, n.6, s.2

1.7.3 Fıkra

Resimli Hafta'da yer alan fıkralar "Tuhaful Fıkralar" başlığı altında yayımlanmıştır.



"En Güzel Hediye

Bir Amerikalı yeni evlenen kızına bir fil yavrusu hediye etmiş ve gönderdiği zaman yazdığı mektuba şu cümleyi ilave etmiş:

-Fil kadar güzel bir hediye bulamadım, evvela fili ne vakit istesen aldığın fiyattan fazlasına satabilirsin, saniyen fil birkaç asır yaşar, binaenaleyh ahfadına bile devredebilirsin.

Celal M..... Bey'den daha akıllı adam değil mi?

¹⁷ age, n.22, s.22

¹⁸ age, n.2, s.7

Geçen gün fırtınadan kırılan bir ağaç bir diğer ağacı devirmiş, ikinci ağaç bir üçüncüsünü devirmiş. Üçüncüsü de altında yatan bir adamı öldürmüştür.

1.7.4 Sosyal Meseleler

Resimli Hafta'da 5. Sayıdan sonra her sayıda yer alan "Söz Aramızda" köşesinde tarihten edebiyata, siyasetten sağlığa birçok konuda makaleler yazılmıştır. 5. numara sayfa 2'de İstanbul'da yaşanan sıtma hastalığının önlenmesi konusunda yapılan çalışmalardan, müzakerelerden bahsedilmektedir. Samsun'da muhacirlerin birer birer sıtmadan dolayı kırıldığı, Anadolu'da birçok şehirde sıtmanın büyük tahribatlara yol açtığı anlatılmıştır. Yine aynı sayının devamında İstanbul basınının dedikodularla meşgul olduğundan bahsedildikten sonra bu dedikodulara bir eleştiri getirilmiştir.

"... Hükümetin programı bozukmuş, gazeteciler acemi avukatlarmış, mekteplerde din kalmamış imiş vesair vesair..... Hepsi nihayet incir çekirdeğini doldurmayan, halkın manevi ve maddi ihtiyacına hiçbir cevap vermeyen, hepsi dedikodu mahiyetini geçmeyen bir sürü laf ü güzaflar."

Çocuklarımıza mektep açamıyoruz. Açlıktan ve sefaletten hepimizin karnı bir yerimize yapışmış. Memleketin bu kadar çok derdi varken ve gazeteciler bu dertlerin tedavisinde rehberlik yapacakken başmakalelerini dedikodulara hapsetmelerine doğrusu şaşırıyorum"

Burada geçen "manevi ve maddi ihtiyaç" cümlesiyle *Resimli Hafta*, dönemin gazetecilerinin halkın manevi, içsel, duygusal ihtiyaçlarına çözüm bulmak yerine dedikodularla meşgul olmalarını yadırgamıştır. Burada gazeteciliğin özünün halka rehber olmak olduğu vurgulanmıştır.

1.7.5 Hatıra

Resimli Hafta'da hatıralar da mevcuttur. Öne çıkan hatıra yazıları Taharri Memuru Salih Münir'in ve Ahmed Osman adlı bir Türk'ün Amerika'ya gidip orada zengin biri olduktan sonra Türkiye'ye dönmesini konu alan ve yine Ahmed Osman tarafından kaleme alınan hatıra yazılarıdır. Bu hatıralar olay merkezli yazılmıştır ve uzun yazılardır. Özellikle Ahmed Osman'ın hatırası 9 sayı üst üste yayımlanmıştır. Salih Münir'in Avusturya Kralı'na yöneltilen hırsızlığı konu alan yazısı da toplam 7 sayıda yer almıştır. Ayrıca çalışmada hikâye olarak değerlendirilen "*Sarayın İç Yüzü*" adlı yazıda "*Mahpeyker*" isimli eski bir cariyenin hatıratı biçiminde ele alınabilir. Esad Mahmud'un kaleme aldığı yazıda "*Mahpeyker Hanım*"ın çocukluğu ve sarayda yaşadığı olaylar hikâye edilmiştir.

1.7.6 Haber

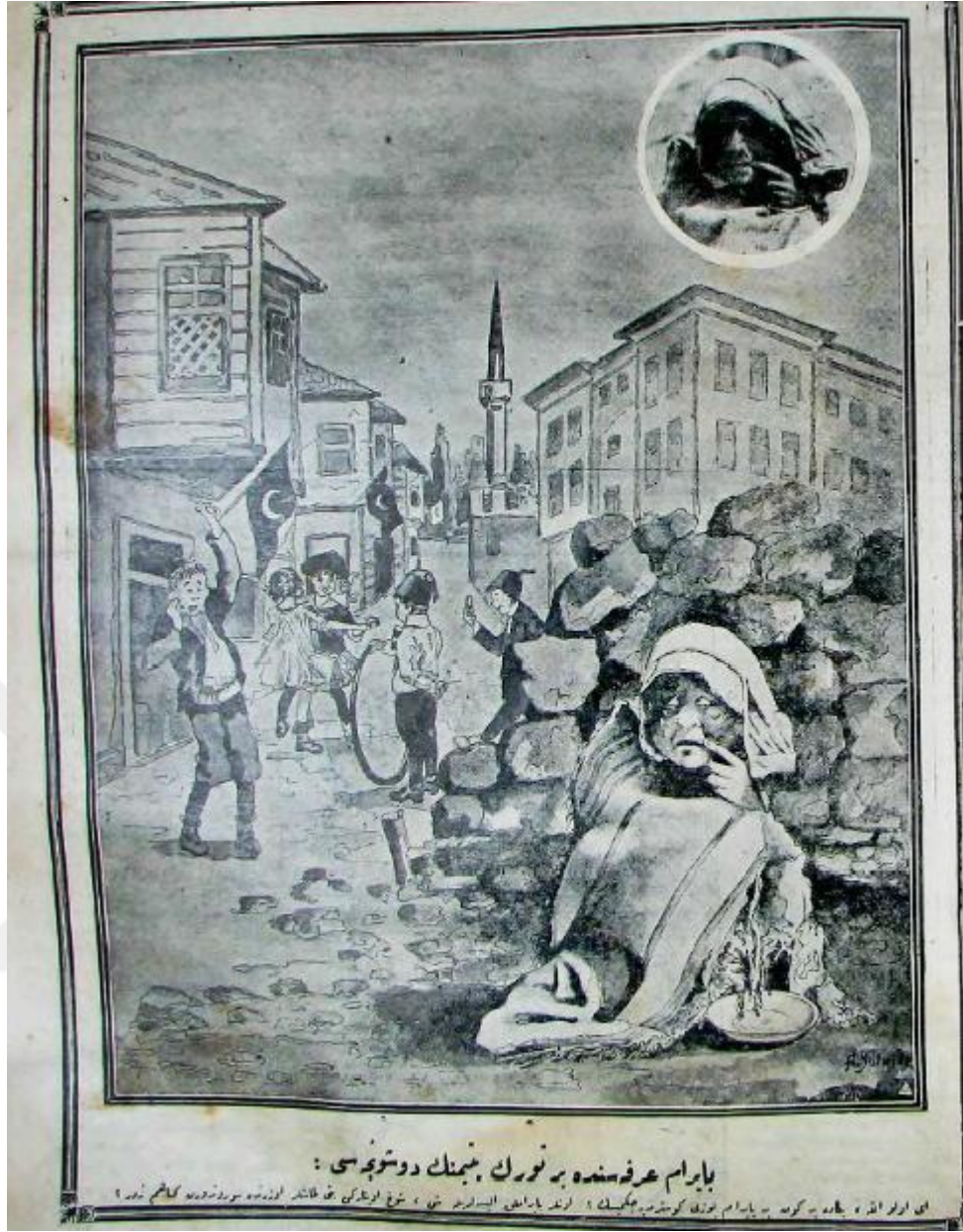
Dergide öne çıkan bir diğer unsur ise yurttan ve dünyadan birçok habere yer vermesidir. Erzurum depreminden Londra'daki hayvan hastanesine İtalya'daki Pisa Kulesi'nden Şeyh Said isyanına, dünyanın en büyük denizaltısından İstanbul ve Anadolu'da yaşanan grip salgınına kadar geniş bir yelpazede haberler *Resimli Hafta*'da yayımlanmıştır. Teknoloji, bilim, kültür, politika vb. birçok konuda haber *Resimli Hafta*'da yer bulmuştur. Dünyanın hemen hemen her yerinden çeşitli haberler dergide yer almıştır. Dergide batının teknolojik ilerlemeleri ve doğunun yaşadığı sıkıntılar bir arada resmedilmiştir. Batı toplumunun refah içinde, doğu toplumunun ve Türk Milleti'nin ise sıkıntı içinde yaşadığı dergide yer alan haber ve resimlerde görülebilmektedir. Özellikle muhacirlerimizin yaşamış olduğu sıkıntılar *Resimli Hafta*'nın üzerinde durduğu konulardandır. Bu yönüyle de dergi doğu batı karşılaştırması yapabileceğimiz önemli dergilerden biridir. Aşağıda yer alan fotoğraftan da anlaşılacağı üzere bizim toplumumuz ile zengin milletler kıyas edilmiştir ve zengin milletlerin refahı vurgulanmıştır.



“Biz kahvelerde, meyhanelerde ve havasız yerlerde vakit geçirirken, zengin ve bahtiyar milletler nasıl eğleniyorlar.”

Ayrıca derginin 38. sayısının kapağına bir yetim Türk çocuğunun fotoğrafı konulmuştur. Buna istinaden aynı sayının ikinci sayfasındaki “Söz Aramızda” yazı dizisinde bu yetim Türk kızına hitaben “*Bayram Kime Geldi*” başlıklı yazı kaleme alınmıştır. Diğer çocuklar eğlenirken zalim bir kuvvetin bu yetim Türk kızının boynunu büktüğü, onu taşların üzerine attığı ve dilendirdiği dile getirilmiştir. Savaşın nice çocukları yetim ve öksüz bıraktığı anlatılmıştır. Ancak bir özeleştirisi ile bu yetim kız çocuğunun sokakta kalmasının toplumun suçu olduğu gerçeği gözler önüne serilmiştir. Her şeyin devletten beklenilmesinin yanlış olduğu vurgulanmıştır.¹⁹

¹⁹ age, n.38, s.2



“Bayram arifesinde bir Türk yetiminin düşüncesi:

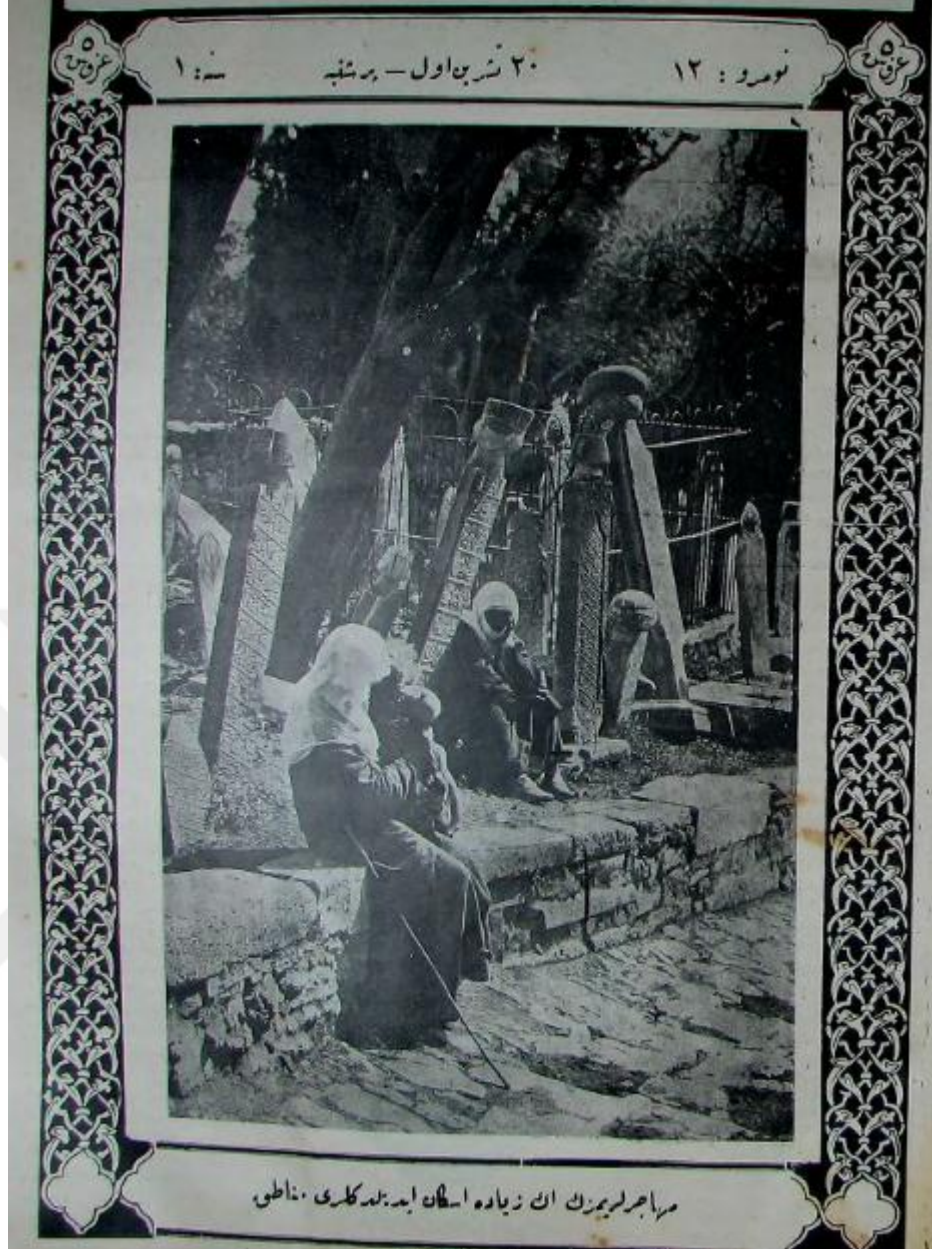
Ey Ulu Allah'im, bana da bir gün bir bayram yüzü gösterecek misin?”

بزم مہاجرلریمز و اونلرک مہاجراری : بزمکیلر سفاالت ایچینده اولولور، اونلر هضور ایچینده کیم یورلر



“Bizim muhacirlerimiz ve onların muhacirleri: bizimkiler sefalet içinde ölüyor, onlar huzur içinde gidiyorlar.”

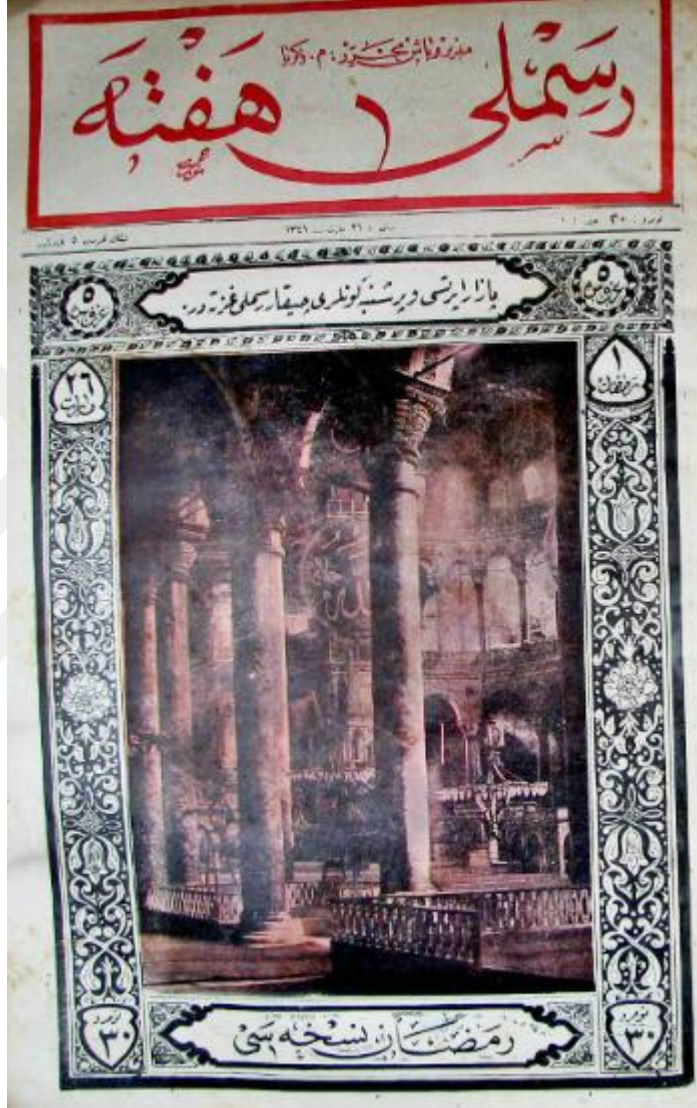
Bu fotoğraftan da anlaşılacağı üzere bizim muhacirlerimiz “onların” yani batının muhacirleri ile karşılaştırılmıştır.



“Muhacirlerimizin en ziyade iskân edildikleri menâtk”

1.7.7 Dini Yazılar

Resimli Hafta dini yazılara ve resimlere de yer vermiştir. Özellikle *Resimli Hafta*'nın Ramazan ayında haftada 2 sayı olarak çıkarılması gazetenin din hassasiyetinin ve dine önem verdiği bir göstergesidir.



Ramazan Nüshası

Dergi, yalnızca İslam'ı değil dünyanın değişik yerlerinden çeşitli inanışları da okurlarına sunmuştur.

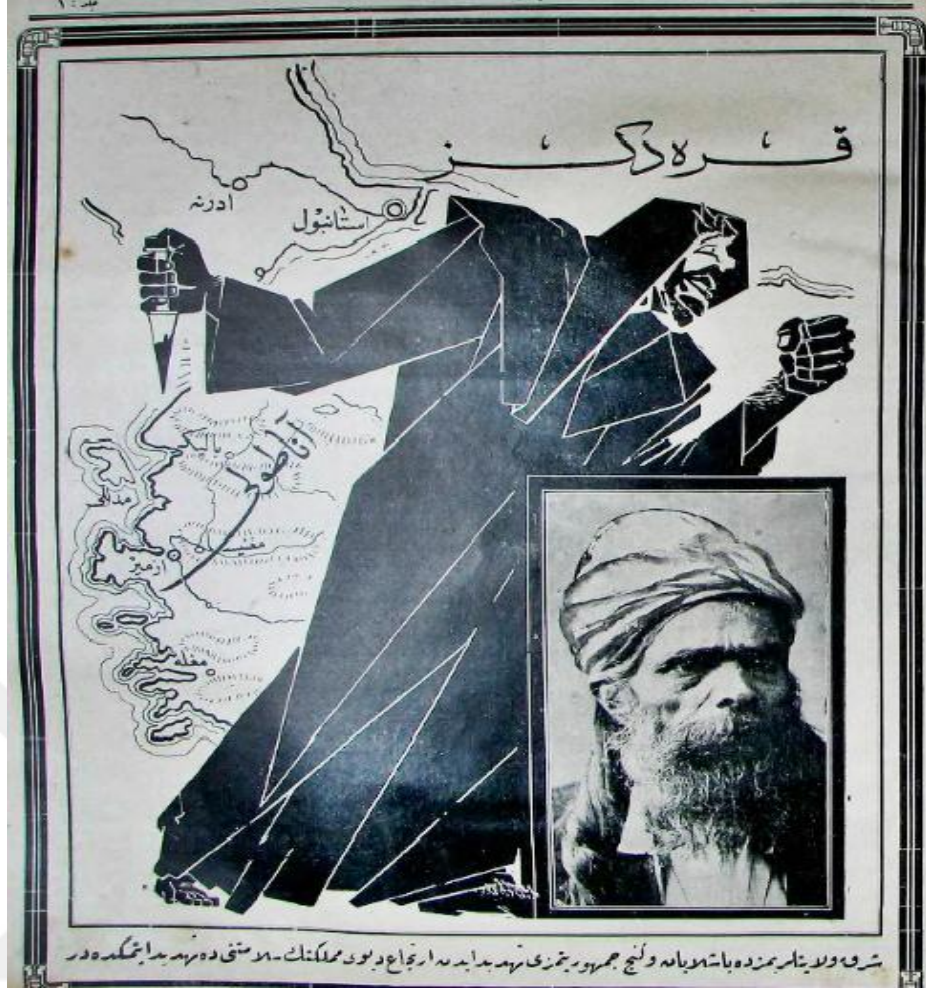
“Herkesin taptığı bir Allah var” başlıklı resimde Müslüman, Hristiyan, güneşe tapanlar ve Budistler resmedilmiştir.



“Herkesin Taptığı Bir Allah Var”

Dergide irtica konusu, buna bağlı olarak Genç İsyân'ı ve bu isyanın lideri Şeyh Said *Resimli Hafta*'nın haberlerinde geniş yer bulmuştur. İrtica, ileriye dönük atılan her adımda buna karşı çıkan ve kana doymayan bir ejderhaya benzetilmiştir. Ejderha benzetmesi de irtica hareketi yapan kişiler ve onların oluşturduğu örgütler için yapılmış olmalıdır.





“Şark vilayetlerimizde başlayan ve genç cumhuriyetimizi tehdit eden irtica memleketin selametini de tehdit etmektedir.”²⁰

1.7.8 Hikâye ve Polisiye Olaylar

Resimli Hafta'nın en ilgi çekici tarafı ise şüphesiz sayısız hikâyeleri barındırmasıdır. Ayrıca hatıra-hikâye tarzında yazılmış olan birçok yazı yine *Resimli Hafta*'nın edebi açıdan önemli yazılarıdır. Türkiye'nin Şerlok Holmes'u Salih Münir ²¹ imzasıyla yazılan polisiye hikâyeler, o dönemde evrensel olarak ün yapmış olan dedektif Şerlok Holmes'un Türk versiyonu sayılabilir. Salih Münir bir polis memurudur ve karşısında bir katil veya hırsız

²⁰ *age*, n.27, s.1

²¹ *age*, n.28, s.2

vardır. Görevi ise bir dedektif gibi katilleri ve hırsızları yakalamaktır. Bu tarz polisiye öyküler o dönemde henüz popüler olmaya başlamıştır ve *Resimli Hafta*'da yer alan bu öyküler Türk Edebiyatı'nda bu türün ilk örneklerindedir. Öyle ki Salih Münir ve Türkiye'nin Arsen Lüpenler'i, Süleyman ve Eleğeçmez Kadri, meşhur Amanvermez Avni, Türklerin Nat Pinkerton'u gibi birçok tiptemenin de yolunu açmıştır.

Resimli Hafta'da yer alan hikâye ve hatıra-öyküler yalın bir Türkçe ile yazılmıştır. Anlaşılması kolay, olay merkezli öykülerdir. Genel olarak halkın kullanmadığı kelimelere yer verilmemiştir.

Hüseyin Kenan takma adıyla yazan Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın hikâyeleri hatıra-hikâye tarzında yazılmıştır. Özellikle hapisanede kaldığı süre içinde gördüklerini hikâye eden Kabaağaçlı, bu hikâyeleri tüm çıplaklığıyla yalın bir Türkçe ile yazmıştır. Kabaağaçlı'nın hapse girmesine sebep olan “*Hapishanede idama mahkûm olanlar bile bile asılmaya nasıl giderler?*” adlı hikâye *Resimli Hafta*'da yayımlanmıştır.²²

Ayrıca yer yer saray yaşamını özellikle de II. Abdülhamit'i konu alan yerici yazılar yazılmıştır. Özellikle sarayda eski bir cariye olan *Mahpeyker Hanım*'ın ağzından anlatılan “*Bugün Eyüp'te metruk ve mensî yaşayan eski bir saraylı kadın bize sarayın iç yüzünü anlatıyor*” adlı hikâye, II. Abdülhamit'in saraydaki yaşamını ve onun azmettirdiği iki cinayeti gündeme getirmiştir.²³ Salih Münir'in kaleme aldığı “*Saray Cinayetleri*” yazı dizisinde sarayda vuku bulan cinayetler anlatılmıştır.

²² *age, n.35, s.6*

²³ *age, n.32, s.3*

1.8 Yazar Kadrosu

Resimli Hafta'da toplam 19 yazar ismi bulunmaktadır. Bu yazarlardan çoğu takma isimler ile yazılarını yazmışlardır. Dergide yazısı bulunan *Ahmed Celal, Ahmed Osman, Eczacı Cemal, Esad Mahmud, Müşâhid, M. Muzaffer, M. İlhami, Saracoğlu, Safaeddin Rıza, Salih Münir, Süleymanoğlu, İbrahim Hilmi, İsmet Celal* takma adlı yazarların biyografilerine ulaşamamıştır. Ayrıca dergide yazısı bulunan *Eczacı Cemal, Saracoğlu, Müşahid, Süleymanoğlu, M. Muzaffer* adlı yazarların yalnızca birer yazısı bulunmaktadır. Yazar adlarına göre fihrist kısmında “*Büyük Anne*” ve “*Cici Anne*” ayrı birer yazar olarak aktarılmış fakat yazarın aynı kişi olması sebebiyle bu kısımda birlikte ele alınmıştır. Aşağıda 6 tane yazarın biyografisi verilmiştir.

1.8.1 Hüseyin Kenan

Hikâyeci, romancı (17 Nisan 1890, 13 Ekim 1973). İstanbul’da doğdu. Asıl adı Cevat Şakir Kabaağaçlı’dır. Ortaöğrenimini Robert Koleji’nde, yükseköğrenimini Oxford Üniversitesi Yeni Çağlar Tarihi Bölümü’nde tamamladı. Dönemin hareketli ortamı içinde siyasal eylem ve kuruluşların uzağında kaldı. Yazarlık ve ressamlık yaptı. Cumhuriyetten sonra asker kaçaklarıyla ilgili bir yazısı nedeniyle yargılanarak kalebentliğe mahkûm edildi. Üç yıllık cezasını bitirdikten sonra Bodrum’dan ayrılmadı. Şehrin antik çağdan kalma değerlerinin ortaya çıkarılmasında büyük katkısı oldu. *Servet-i Fünûn, Cumhuriyet* daha sonra *Demokrat İzmir* dergi ve gazetelerinde Halikarnas Balıkçısı takma adıyla yazdığı yazılarıyla ve hikâyeleriyle yeni edebiyat kuşağının ilgisini çekti.

Aganta, Burina, Burinata adlı romanı dönemin dergilerinde övgülerle karşılandı. 1947’de İzmir’e yerleşti. Turist rehberliği ve İzmir gazetelerinde yazarlık yaparak yaşamını sürdürdü. Sanatçı olarak da en verimli dönemine girdi. Balıkçılar, sünger avcıları, dalgıçlar, gemiciler; Halikarnas Balıkçısı’nın hikâye ve romanlarında karşımıza çıkan tiplerdir. Balıkçı denize bağlı olarak, güzelliği, özgürlüğü, başkaldırısı, insanoğlunun geçmişteki ve gelecekteki

arayışlarını, kayıplarını, bunalımlarını, korkularını ışığı kırar gibi kendiliğinden, alabildiğine etkin bir anlatımla ortaya koymuştur.

Başlıca Eserleri: *Ege Kıyılarından, Aganta Burina Burinata, Merhaba Akdeniz, Egenin Dibi, Yaşasın Deniz, Anadolu Efsaneleri, Anadolu Tanrıları, Ötelerin Çocuğu, Gülen Ada, Uluç Reis, Turgut Reis, Deniz Gurbetçileri, Ege'den, Hey Koca Yurt*

1.8.2 Ahmed Celal

Şair, yazar (1883 - 1935). İstanbul'da doğdu. Ortaöğrenimini Vefa İdadisi'nde tamamladı. Asıl adı Celal Sahir Erozan'dır. Bir süre Hukuk Mektebi'nde okudu fakat bitirmeden Hariciye Nezareti'nde görev aldı, Mercan ve Kabataş İdadilerinde edebiyat öğretmenliği yaptı. 1928 yılında Zonguldak'tan milletvekili seçilerek parlamentoya girdi. Türk Dili Tetkik Cemiyeti'ne üye seçildi. Ahmet, Celâl, Hakkı Naşir, Hikmet Celâl, Velhan, Uyanık, Burgazlı Ahmet Celal, Şarik gibi takma adlarla *İrtika, Malûmat, Musavver Fen ve Edeb* dergilerinde yazılar yazdı. Meşrutiyetten sonra *I. Kitap, II. Kitap, III. Kitap* adlı aylık dergiyi yayımladı. Yeni Lisan hareketini Hak gazetesindeki yazılarıyla savundu. *Halka Doğru* dergisinin yayın müdürlüğünü yaptı. *Edebiyat-ı Cedide*'nin en genç şairlerinden biri olan Celâl Sahir ilk yazılarında Fikret'in etkisinde kaldı, zamanla kendi anlatımını bulmaya çalıştı.

Başlıca Eserleri: *Beyaz Gölgeler, Buhran, Siyah Kitap*

1.8.3 Büyük Anne, Cici Anne

Şair, yazar (1904-1982). Edirne'de doğdu. Asıl adı Mehmet Faruk Görtunca'dır. Ortaöğrenimini Edirne İlköğretim Okulu'nda tamamladı. Figani, Görtunca Dede, Masalcı Baba gibi takma adlar kullandı. Bir süre öğretmenlik yaptı; *Çocuk Sesi, Afacan, Her Hafta, Her Ay* dergilerini yayımladı. 1957 seçimlerinde D.P. listesinden milletvekili seçildi. 27 Mayıs 1960'da tutuklandı. Kurucusu olduğu *Hergün* gazetesinin başyazarıdır.

Başlıca Eserleri: *İlk Menba*, *Kanlı Akşam*, *Cocuklara Şiir Kitabı*, *Bu Arslana Dokunmayın*, *Dağ Başında Aşk*.

1.8.4 Mehmet Zekeriya Sertel

Türk basın tarihinin önde gelen isimlerinden birisidir.

Mehmet Zekeriya Sertel, 1890 yılında dört çocuklu varlıklı bir ailenin en büyük çocuğu olarak Selanik'e bağlı Usturumca'da doğdu. Küçük yaşta annesi Saniye Hanım'ı, 16 yaşında iken babası Hacı Halim Ağa ölünce kardeşlerinin sorumluluğunu üstlendi.

İlkokula Usturumca'da gitti. Orta öğrenimini Selanik'te başladığı Edirne'de tamamladı. Ardından Selanik'te Hukuk Mektebi'ne devam etti.

Gazeteciliğe Selanik'te yayımlanan İttihat ve Terakki'nin yayın organı *Rumeli*'de başladı. Yunus Nadi ile de ilk defa orada tanıştı. Aynı zamanda Fransızca öğrenmek için bir Fransız okulunda gece kurslarına katıldı ve bir İtalyan bilim adamından dersler alarak felsefe ve sosyoloji öğrendi.

Selanik'in işgalinden sonra İstanbul'a geldi. *Tasvir-i Efkar* gazetesinde çalışmaya başladı. İstanbul Hukuk Mektebi'ni bitirdi. 1913 yılında Paris'te Sorbonne Üniversitesi'nde sosyoloji öğrenimi görmeye gitti. I. Dünya Savaşı başlayınca öğrenimini yarım bırakıp İstanbul'a döndü. 1914'te kendi gazetesi *Turan*'ı yayımlamaya başladı. Gazete kısa bir süre sonra kâğıt sıkıntısı nedeniyle kapanmak zorunda kaldı. Gazetenin kapanmasının ardından, Rumeli'den gelen göçmenlerin ve göçebe aşiretlerin yerleştirilmesi için kurulmuş olan Muhacirin ve Aşayir Müdürlüğü'nde iki yıl görev yaptı.

İstanbul'un işgal yıllarında direnişe destek vermek için eşi ile birlikte *Büyük Mecmua*'yı yayımladı. Halide Edip Adıvar'ın başyazarı olduğu dergide, Falih Rıfkı Atay, Mehmet Fuad Köprülü, Reşat Nuri Güntekin, Faruk Nafiz Çamlıbel, Ömer Seyfettin gibi aydınlar yazılarını yayımladılar.

1915 yılında ilk Türk kadın gazetecilerden Sabiha Derviş ile evlendi. Sevim (d.1917) ve Yıldız (d.1922) adında iki kızları oldu.

1919'da eşi Sabiha Sertelle ve kızı ile birlikte ABD'ye gitti. Columbia Üniversitesi Gazetecilik Fakültesi'ni bitirdi. ABD'de bulunduğu sürede Amerikan gazetelerinde yazılar yazarak Türk Kurtuluş Savaşı'nı anlattı. Eşi ile birlikte Amerika'da yaşayan Türkleri örgütleyerek Himaye-i Etfal Cemiyeti'ne (Çocuk Esirgeme Kurumu) çok yüksek miktarda bağış toplanmasını sağladı. Yükseköğrenimlerini tamamladıktan sonra 1923 yılında yurda döndüler.

Matbuat Müdürlüğü yayını olarak *Ayın Tarihi* adlı bir dergi çıkardı. 1924 yılında basına sansür getirilince görevinden istifa etti ve İstanbul'a döndü.

7 Mayıs 1924'te Yunus Nadi ve Nebizâde Hamdi ile beraber *Cumhuriyet* gazetesini kurdu ve gazeteyi yönetme görevini üstlendi. *Cumhuriyet* gazetesinin ilk sayısını 7 Mayıs 1924 tarihinde bizzat çıkardı. Daha sonra çıkan anlaşmazlıklar nedeniyle buradan ayrıldı.

1924'te *Resimli Ay* dergisini yayınlamaya başladı. Dergideki yazılar nedeniyle İstiklal Mahkemesi'nde yargılandı, 3 yıl hapse mahkûm oldu.

1932'de Faik Sabri Duran'la birlikte Türkiye'nin ilk ansiklopedisi olan on ciltlik *Hayat Ansiklopedisini* çıkardı. 1936'da *Tan* gazetesini Ahmet Emin Yalman'la birlikte satın aldı. *Tan* gazetesi, II. Dünya Savaşı sırasında faşizme karşı etkili bir gazete oldu. *Cumhuriyet* gazetesinden sonra en yüksek tirajlı günlük gazete haline geldi. CHP'li tek parti iktidarına muhalif yazılar yazdı. Bu yüzden 4 Aralık 1945 günü on binlerce CHP yanlısı tarafından gazete yağmalandı ve Serteller linç girişimine uğradı. Bu olaydan sonra *Tan* Gazetesi'nin yayını sona erdi.

Tek parti yönetiminin siyasi baskılarının artması üzerine eşi Sabiha Sertel'le birlikte Paris'e gitti. Daha sonra Bakü'ye geçtiler. Sabiha Sertel, Eylül 1968'de Bakü'de yaşamını yitirdi. Zekeriya Sertel yeniden Paris'e yerleşti. 1977'de Danıştay kararıyla İstanbul'a dönebildi. *Cumhuriyet* ve *Vatan* gazetelerinde yazılar yazdı.

Zekeriya Sertel, 11 Mart 1980'de Paris'te 90 yaşında öldü.

1996 yılında Zekeriya ve Sabiha Sertel'in adını yaşatmak için kızları Yıldız Sertel ve Hilla Ünalmış Duda tarafından Sertel Vakfı kuruldu.

Başlıca Eserleri: *Hayat ve Şebap*, *Hayat Ansiklopedisi*, *Davamız ve Müdafamız*, *Mavi Gözlü Dev*, *Nazım Hikmet'in Son Yılları*, *Rus Biçimi Sosyalizm*, *Amerikan Biçimi Yaşam*

1.8.5 Sabiha Sertel

1895 yılında Selanik'te doğdu. Orta öğrenimini Selanik Terakki İnas İdaresi'nde ve bir Fransız okulunda tamamladı. Selanik'in Yunanlıların eline

geçmesinden sonra ailesiyle birlikte 1912 yılında İstanbul'a yerleşti. 1915 yılında gazeteci Zekeriya Sertel'le evlendi.

Yazı hayatına eşiyle birlikte çıkardıkları haftalık *Büyük Mecmua* dergisiyle başladı. Derginin ilk sayısından itibaren kadın sorununa değindi. Türk feminizminin öncüleri arasında yer aldı. Aynı yıl eşiyle birlikte ABD'ye gitti. Burada sosyoloji okudu. Kadın sorunu üzerinde daha ayrıntılı düşünmeye başladı. Yurda döndüğünde eşiyle birlikte *Resimli Ay* dergisini çıkardı. Dergide yazdığı makalelerde sosyal ve politik düzeni eleştirdi. Bu arada eşi Zekeriya Sertel ve Sabri Duran'la *Çocuk Ansiklopedisi*'ni hazırladı. *Cumhuriyet* gazetesinin çıkardığı *Hayat Ansiklopedisi*'nde çalıştı.

Serteller'in ismiyle özdeşleyen *Tan* gazetesi özellikle İkinci Dünya Savaşı yıllarında geniş yankı uyandırdı. 1945'te *Tan* gazetesi bir kışkırtma sonucu basılıp yakıldı. Bu olaydan ve sonraki davalardan oldukça yıpranan çift, 1950'de yurtdışına çıktı. Paris, Budapeşte, Moskova ve Bakü'de yaşadı. Türkiye Komünist Partisi'nin çalışmalarına katıldı. Budapeşte Radyosu'nun Türkçe yayınlar servisinde çalıştı. 2 Eylül 1968 tarihinde Bakü'de vefat etti.

1.8.6 Ahmet Vaid

Gerçek adı Sait Kesler'dir. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin kurucularındandır.²⁴

²⁴ <http://www.tgc.org.tr/kurumsal/history.html>

2. BÖLÜM

2.1 YAZAR ADLARINA GÖRE FİHRİST

2.1.1 Ahmed Celal

Mesud, Hakim Efendi, Diyordu, Sizden Şefkat ve Merhamet Dilenmiyorum,
Sadece İdamımı İstiyorum [Hikâye] N.5, S.4-5

İstanbul'un Yüksek Aileleri Arasında Avrupa Hayatını Taklit Yüzünden Doğan
Facialardan Acıklı Bir Numune [Hikâye] N.11, S.4-5

Yazın İkametgâhı Park, Kışın Yegâne Meskeni Yangın Harabeleri Olan Bir
Sarhoşun Hayatının Facialarını Anlatıyor [Hikâye] N.18, S.4

Sefalet İçinde Ölen Bir Sarhoş [Hikâye] N.18, S.7

Bir Paşa Kızı İle Evlenmek Ne Demektir Bilir misiniz? Bilmiyorsanız Malik
Paşa'nın Facialarla Dolu Hayatını Okuyunuz [Hikâye] N.27 S.4

Malik Paşa'nın Faciası [Hikâye] N.27, S.7

İstanbul'da Günden Güne Çoğalan ve Sâri Bir Şekil Alarak İçimizden Birçok
Gençleri Sürükleyip Götüren İntiharlar Neden Oluyor? [Hikâye] N.29 S.4-5

2.1.2 Ahmed Osman

Parasız Gittiği Amerika'dan Memlekete Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci
Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.30, S.4-5

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Nasıl
Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.31, S.4

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Nasıl
Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.32, S.6

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada
Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.33 S.4

Amerika'da Zengin oldum [Hatıra] N.33, S.7

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.34, S.3

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.35, S.5

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.36, S.4

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.37, S.4

Parasız Gittiği Amerika'dan Ahiren Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor [Hatıra] N.38, S.5

2.1.3 Ahmed Vaid

İstanbul'da Kızların İrzını Çalan Bir Namussuz Bahsi [Hikâye] N.3, S.4

Namus Mazisi [Hikâye] N.3, S.7

2.1.4 Büyük Anne

Erkekler Hangi Kadınları Severler? Merak mı Ettiniz? O hâlde Aşağıdaki Makaleyi Okuyunuz [Kadın Erkek Münasebetleri] N.1, S.2

Kocalar Nasıl İdare Edilir? [Kadın Erkek Münasebetleri] N.3, S.2

2.1.5 Cici Anne

Hangi Kızlarla Evlenmeli? [Kadın Erkek Münasebetleri] N.2, S.2

Hangi Erkeklerle Evlenmeli [Kadın Erkek Münasebetleri] N.4, S.2

İzdivacın On Şartı [Kadın Erkek Münasebetleri] N.6, S.2

Hakiki Sevdayı Nasıl Anlamalı [Kadın Erkek Münasebetleri] N.7, S.2

Kocalar Birer Kapalı Kutudur [Kadın Erkek Münasebetleri] N.8, S.2

Dünyanın Baş Ağrıları Kaynanalar [Kadın Erkek Münasebetleri] N.9, S.2

Aşktan Nasıl Kurtulmalı [Kadın Erkek Münasebetleri] N.10, S.2

Erkekleri Nasıl Kazanmalı?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.11, S.2
Müstebid Kocalar	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.12, S.2
Kocalarını Mahveden Kadınlar	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.13, S.2
Dünyanın Halledemediği Bir Muamma	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.14, S.2
Sevdiğime Aşkımı İtiraf Edeyim mi?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.15, S.2
Gençlerin Sevmek ve Sevilmek Hakkı Var mı?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.16, S.2
Her Kadına Bir Koca	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.17, S.2
Zamane Aşkları	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.18, S.2
Sevgilinizle mi, Ailesiyle mi Evlenirsiniz?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.19, S.2
Genç Bir Erkeğin Gönderdiği Mektupta Diyor ki	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.20, S.2
Evlerini Sevmeyen Kadınlar	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.21, S.2
Akraba İle Evlenmeli mi?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.22, S.2
Karılarını Aldatan Erkekler	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.23, S.2
Aşk Nasıl Başlar	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.24, S.2
Ne zaman evlenmeli?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.25, S.2
Evli Bir Kadını Sevmeli mi?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.26, S.2
Cici Anne Sütunu	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.27, S.2
Dul Bir Adam Evlenmeli mi?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.28, S.2
Bizde Gençler Hayata Hazır mıdır?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.29, S.2
En sağlam izdivaç, aşk üzerine kurulanıdır	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.30, S.2
Bir kadın kocasına neşeli görünmeye mecbur mudur?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.31, S.2

Karılarını Aldatan Erkekler	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.32, S.2
Gelinle Kaynana Bir Evde Oturmalı mı?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.33, S.2
Evlenmek İçin Nasıl Kız Bulmalı	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.34, S.2
Hayatta Bir Kişi Sevmek Mümkün mü?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.35, S.2
Erkek karısına sadık kalmalı mıdır?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.36, S.2
Kızlarımız Babalarının Rızası Hilâfına Evlenmeli mi?	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.37, S.2
Aşkını Nasıl Unutmalı	[Kadın Erkek Münasebetleri] N.38, S.2

2.1.6 Esad Mahmud

Beykoz'da Cemile Hanım'ı Nasıl Dağa Kaldırdılar?	[Hikâye] N.1, S.5
Beyoğlu'nda Üç Çocuğuyla Kimsesiz ve Yalnız Kalan Bir Romanyalı Kadın Günlerce Yemek Yemeyen Çocuklarının Feryadına Dayanamayarak Nasıl On Yaşındaki Dilber Kızını Boğma Teşebbüs Ettiğini Anlatıyor	[Hikâye] N.2, S.3
Frengi Hastalığına Tutulmuş Bir Rum Kadını Türk Gençlerinden Nasıl İntikam Alıyor?	[Hikâye] N.4, S.6
İstanbul'dan Kaçan Hastalıklı Bir Kadın, Anadolu'da Saf Bir Genci Nasıl Aldattığını ve Başından Neler Geçtiğini Anlatıyor	[Hikâye] N.7, S.3
Kızının Kocasını Elinden Alan ve Yavrusunun Kurulmuş Ailesini Bozan Hain Bir Anne	[Hikâye] N.12, S.4
Damadını Seven Hain Anne	[Hikâye] N.12, S.7
Kocasının Başka Bir Kadınla Evlenmesini Haber Alması Üzerine, Üzerine Gaz Dökerek İntihar Eden Genç Bir Anne	[Hikâye] N.19, S.6
Kocanızı Kız Kardeşinizden Korumak Lazım Geldiğini Hiç Düşündünüz mü? Öyle İse Bu Macera Size Bir Ders Olabilir	[Hikâye] N.25, S.6

Bugün Eyüp'te Metruk ve Mensi Yaşayan Eski Bir Saraylı Kadın Bize Sarayın İç Yüzünü Anlatıyor [Hikâye]N.32, S.3

Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Saraylı Bir Hanım, Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor [Hikâye] N.33, S.5

Sarayın İç Yüzü [Hikâye] N.33, S.7

Sarayın İç Yüzü [Hikâye] N.34, S.4

Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Bir Saraylı Hanım Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor? [Hikâye] N.35, S.3

Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Bir Saraylı Hanım, Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor? [Hikâye] N.36, S.3

Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Bir Saraylı Hanım, Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor? [Hikâye] N.37, S.3

2.1.7 Eczacı Cemal

Bir Eczacı Karısını Nasıl Kaybetmiş? [Hikâye] N.15, S.7

2.1.8 Hüseyin Kenan

Hapishanede Ölenleri Nasıl Gömerler? [Hikâye] N.30, S.6

Hapishanede Deli Bir Mahpus, Yanında Yatan Bir Genci Gece Uykusunda Karyola Demiri İle Nasıl Öldürmüştü? [Hikâye] N.31, S.6

Hapishanede Neler Gördüm [Hikâye] N.32, S.4

Hapishanede İdama Mahkûm Olanlar Bile Bile Asılmaya Nasıl Giderler? [Hikâye] N.35, S.6

Masum Ve Günahsız Düştüğü Hapishanede Katil ve Cani Olan Anadolu Köylüsü Derdini Anlatıyor [Hikâye] N.38, S.3

2.1.9 Mehmed Said

- Düğün Gecesi Evinden Kaçan Reis [Hikâye] N.1, S.4
- Kocasından İntikam Almak İsteyen Bir Kadın Nasıl Bir Uçuruma Yuvarlanıyor [Hikâye] N.3, S.5
- İntihar Eden Kadın [Hikâye] N.3, S.7
- Aşkî Yüzünden Tımarhaneye Atılan Bir Genç [Hikâye] N.4, S.4
- Düşmüş Kalkmış, Nihayet Aile Hayatına Girerek Tövbekâr Olmuş Bir Kadın Mazide Başından Geçenleri Anlatıyor [Hikâye] N.6, S.4
- Tövbekâr Kadın [Hikâye] N.6, S.7
- Halet-i İhsana Kavuşturan Şeyhin Kerameti [Hikâye] N.7, S.4
- Kemal, Genç Karısı Ferdeyi Niçin Öldürmüş, Ve Sonra Nasıl Olarak İntihar Etmmişti? [Hikâye] N.9 S.3
- On Üç Yaşında Henüz Anlamadığı Bir Felakete Uğrayan ve Sokakta Kalan Zavallı Lamia [Hikâye] N.10 S.5

M

2.1.10 M. Muzaffer

- Babasını Öldüren Bir Genç Anne Vicdanında Halâ Azabını Taşdığı Bu Cinayeti Nasıl Yaptığını Anlatıyor [Hikâye] N.21 S.3

2.1.11 M. Zekeriya

- Resimli Hafta [Önsöz] N.1, S.2

2.1.12 Mehmed İlhami

- Zarif, İnce, Güzel ve Hassas Kızını Borcuna Mukabil Kaba Bir Kayserili İle Evlendiren Baba [Hikâye] N.4, S.7

2.1.13 Müşâhid

- Yoğurtçu Çayırında Gezen Kızlar Nasıl Düşünürler [Hikâye] N.8, S.4
- Yoğurtçu Çayırında [Hikâye] N.8, S.7

2.1.14 S. Zekeriya

Türk'ün Meçhul Askeri [Tarih] N.1, S.2

Meçhul Şehit İsmi Gibi Bize Meçhul Kaldı [Tarih] N.2, S.2

2.1.15 Salih Münir

Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladım? [Polisiye Olaylar] N.1, S.6-7

Sâbık Taharri Memurunun Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladığını Anlatan Çok Meraklı ve Heyecanlı Bir Zâbit Vak'ası - Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladım?

[Polisiye Olaylar] N.2, S.6

Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladım? [Polisiye Olaylar] N.3, S.6

Cemal Paşayı, Türkleri Hırsızlıkla İtham Eden Alman Kumandanın Elinden Nasıl Kurtardım? [Polisiye Olaylar] N.4, S.3

Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Buldum? [Polisiye Olaylar] N.5, S.3

Taharri Memuru Salih Bey İstanbul'da Öldürülen Rus Prensesin Katilini Nasıl Bulduğunu Anlatıyor [Polisiye Olaylar] N.6, S.6

Necip Biraderler Ticarethanesinde Yapılan Esrarengiz Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım [Polisiye Olaylar] N.7, S.6

Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Yakaladım? [Polisiye Olaylar] N.7, S.7

Necip Biraderler Ticarethanesinde Yapılan Esrarengiz Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım [Polisiye Olaylar] N.8, S.6

Avusturya Kralı Hakkında Vuku Bulan Yüz Bin Liralık Sirkati, Alman Polisinin Aczine Karşı Nasıl Meydana Çıkardım [Polisiye Olaylar] N.9, S.6

Avusturya Kralı Hakkındaki Yüz Bin Liralık Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım [Polisiye Olaylar] N.10, S.6

Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım? [Polisiye Olaylar] N.11, S.6

Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım? [Polisiye Olaylar] N.12, S.6

Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım?

[Polisiye Olaylar] N.13,S.6

Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım?

[Polisiye Olaylar] N.14,S.6

Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım?

[Polisiye Olaylar] N.15,S.6

Kırk Sene Evvel Abdülhamid'in Saltanatı Devrinde Katli Bütün İstanbul'da Heyecan Tevhit Eden Beyoğlu Güzeli Kamelya'yı Nasıl ve Kimler Öldürdü?

[Polisiye Olaylar] N.15, S.4-5

Saray Cinayeti

[Polisiye Olaylar] N.15, S.6

Katli Saraydan Verilen Emir Üzerine Esrarları Örtülen İstanbul'un Meşhur Güzeli Kamelya'yı Kimler ve Nasıl Öldürdüler?

[Polisiye Olaylar] N.16, S.6

Katli Saraydan Verilen Emir Üzerine Esrarları Örtülen İstanbul'un Meşhur Güzeli Kamelya'yı Kimler ve Nasıl Öldürdüler?

[Polisiye Olaylar] N.17, S.5

İstanbul'un Meşhur Güzeli Kamelya'yı Kimler Ve Nasıl Öldürmüş ve Saraydan Verilen Emir İle Bu Cinayet Nasıl Kapatılmıştır

[Polisiye Olaylar] N.18, S.5

Zeki Sultan'ın Emriyle Kamelya'yı Öldüren Tüfekçi Gani Beyi, Beyoğlu'nda Sokak Ortasında Kimler ve Nasıl Öldürmüşlerdi?

[Polisiye Olaylar] N.19, S.5

Saraydan Verilen Emirlerle Sokak Ortasında Katledilen Gani Bey'i Kimler ve Nasıl Öldürmüşlerdi?

[Polisiye Olaylar] N.20, S.4

Saray Cinayetlerinin Esrarengiz Safhalarını Nesibe İsminde Falcı Kadın Nasıl Anlatıyor

[Polisiye Olaylar] N.21, S.6

Kamelya ve Gani Bey'den Sonra Cavid Bey'i de Köprü Üzerinde Vapurdan Çıkarken Katletmişlerdi

[Polisiye Olaylar] N.22, S.4

Cavid Bey'in Katli Etrafında Yapılan Tahkikat Nasıl Gani Bey'i Katledenleri Meydana Çıkarıyor

[Polisiye Olaylar] N.23, S.6

Sokakta, Lokantada Her Gördüğü Kadını Kamçı İle, Kurşunla Emrine Ram Eden Tüfekçiden Nasıl İntikam Almışlardı?

[Polisiye Olaylar] N.24, S.5

- Saray Cinayetlerinin Dördüncüsü; Guatelli Paşa'nın Kızı da Bir Gün Meçhul Kimseler Tarafından Beşiktaş'ta Öldürüldü [Polisiye Olaylar] N.25, S.5
- Saray, Guatelli Paşa'nın Kızını Öldüren Katili Gizlemesi, Çoban Mustafa İsminde Bir Zavallı Çobanı Mahkemeye Sevk Etmişti [Polisiye Olaylar] N.26 S.6
- Vak'aya Şahit Olanların Guatelli Paşa'nın Kızını Nasıl Öldürdüklerine Dair Verdikleri Meraklı İzahat [Polisiye Olaylar] N.27, S.6
- Türkiye Şerlok Holmes'unun Hatıratı [Polisiye Olaylar] N.28, S.2
- Guatelli Paşa da Kızının Saray Tarafından Öldürtüldüğünü Biliyor, Fakat Sesini Çıkaramıyordu [Polisiye Olaylar] N.28, S.6
- Guatelli Paşa'nın İzahati Saraydan İdare Edilen Cinayetlerin İç Yüzünü Meydana Çıkarmıştır [Polisiye Olaylar] N.29, S.6
- Türkiye Şerlok Holmes'u Salih Bey ile Türkiye Arsen Lüpen'i Süleyman Arasında Cereyan Eden Mücadele [Polisiye Olaylar] N.31, S.3
- Türkiye'nin Arsen Lüpen'i Polis Sifatını Takınarak Tuttuklarını Nasıl Tevkif Ediyor ve Soyuyordu? [Polisiye Olaylar] N.32, S.5
- Türkiye Arsen Lüpen'i Kömürcüyü Nasıl Soydu? [Polisiye Olaylar] N.33, S.6
- Kömürcüyü Soyan Türkiye Arsen Lüpen'ini Tavan Arasında Nasıl Yakaladık ve Paraları Nasıl Meydana Çıkardık? [Polisiye Olaylar] N.34, S.6
- Türkiye Arsen Lüpeni'nin En Meraklı Oyunu [Polisiye Olaylar] N.36, S.6
- Türkiye Arsen Lüpeni'nin En Meraklı Oyunu: Karamanlıyı Kız Vasıtasıyla Nasıl Soymuştu? [Polisiye Olaylar] N.37, S.6

2.1.16 Saracoğlu

- Hüda verdi, Çal Kasabasının Ufak Bir Köyünde Perilerin Gazabına Uğramış ve Onların Tazyiki Altında Ölmüştü [Hikâye] N.12, S.5
- Perinin Gazabına Uğrayan Genç [Hikâye] N.12, S.7

2.1.17 Safaeddin Rıza

İki Karılı Hâce Efendi Diyor ki: Biri Kurt Biri Güve Hep Beni Yerler. Bu da Can Değil mi? [Hikâye] N.5, S.7

Namuslu Bir Aile Ocağını Nasıl Bozuyor ve Namuslu Bir Aile Kadınını Nasıl Ölüme Sevk Ediyor? [Hikâye] N.6, S.5

Bir Aile Nasıl Bozuluyor [Hikâye] N.6, S.7

2.1.18 Süleymanoğlu

Uzun Müddet Köyünden Ayrı Kalan Hasan Dayı Avdette Oğlu İle Kızını Evlenmiş Buluyor. [Hikâye] N.17, S.6

2.1.19 İbrahim Hilmi

İbadethaneyi Fuhuşhâneye Çeviren, Harabeleri Eve Tercih Eden Hissiz, Sefil Bir Mahlûk [Hikâye] N.20 S.6

Sefil Bir Mahlûk [Hikâye] N.20, S.7

2.1.20 İsmet Celal

İçki ve Sefahatin İnsanları Ne Rezaletlere Düşürdüğünü Anlamak İsterseniz Bu Macerayı Okuyunuz [Hikâye] N.24 S.6

2.1.21 İmzasız

113 Yaşında Evlenen ve 123 Yaşında 2 Yaşında Çocuğu Bulunan Hacı Osman Efendi [Hikâye] N.34, S.5

20 Kadın Öldüren, Nihayet Hapishanede İntihar Eden Gündüz Külahlı Gece Silahlı İki Şahsiyetli Bir Edip [Hikâye] N.25, S.4

4. Numara [Duyuru] N.28, S.3

50 Sene Sonra Dünya Nasıl Olacak?, *Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı* [İlan] N.34, S.7

50 Sene Sonra Dünya Nasıl Olacak?, *Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı* [İlan] N.35, S.7

50.000 Kişiyeye Birden Nasıl Nutuk Söylüyorlar	[Resim] N.32, S.8
Abdülkerim'in Riyaseti Altında Harp Eden Rif Mücahitleri Fas'1, İspanyol Ordularına Bir Mezarlık Haline Getirdiler	[Resim] N.5, S.1
Afrika Kabilelerinden Birinde Gelin Alayı	[Resim] N.8, S.8
Afrika Vahşileri Yağmur Duasını Nasıl Yapıyor?	[Resim] N.26, S.8
Almanlar Enver Paşayı Nasıl Kazandılar	[Hikâye] N.4, S.7
Amerika Muhtelif Irkların Birleşmesinden Doğan Güzellikler Memleketidir, Gördükleriniz Bu Güzelliklerin Seçmeleridir	[Resim] N.20, S.8
Amerika'da Altmış Yedi Katlı Bir Darülfünun	[Resim] N.19, S.8
Amerika'da Artistleri Şimdi Yeni Bir İmtihandan Geçiriyorlar, Amud Takriplerini Ölçüyorlar	[Resim] N.13, S.8
Amerika'da Bir Mektebi 17 Kilometre Uzaklıkta Bir Mahale Nasıl Naklediyorlar	[Resim] N.17, S.8
Amerika'da Hırsızları Anlamak İçin Dedektifler Huzurunda Geçirilen Terletici Bir İmtihan	[Resim] N.17, S.8
Amerika'da Hırsızları Nasıl Teşhis Ederler?	[Resim] N.34, S.8
Amerika'da İntihabat Esnasında Hatipler Yirmi Milyon Kişiyeye Birden Nasıl Hitap Ediyorlardı?	[Haber] N.18, S.6
Amerika'da Kadınlardan Mürekkep İlk Askeri Kal'a Efradı	[Resim] N.14, S.8
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	[Duyuru] N.27, S.2
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	[Duyuru] N.28, S.6
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	[Duyuru] N.29, S.3
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	[Duyuru] N.27, S.6
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	[Duyuru] N.28, S.2
Amerika'da Tayyare İle Nasıl Yağmur Yağdırıyorlar ve Bulutları Dağıtıyorlar?	[Teknoloji] N.15, S.3

Amerika'nın En Güzel Kızı	[Resim] N.8, S.8
Anadolu'nun İç Yüzü, <i>Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı</i>	[İlan] N.34, S.7
Anadolu'nun İç Yüzü, <i>Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı</i>	[İlan] N.35, S.7
Arif Zeki	[Reklam] N.8, S.3
Arif Zeki	[Reklam] N.12, S.7
Arif Zeki	[Reklam] N.10, S.7
Arif Zeki Terzihanesi	[Reklam] N.35, S.7
Arnavutluk'ta Balkanları Tehdit Eden Yeni Bir Tehlike Başlıyor	[Resim] N.18, S.1
Artık Şeker Alır Gibi Elbise Alabilirsiniz	[Resim] N.11, S.8
Asırlardan Beri Eğri Duran Bir Bina	[Resim] N.33, S.8
Aşk Cinayeti Mazur Gösterebilir mi?	[Hikâye] N.31, S.7
Avrupa'da Elektrik Fırınlarda El Dokunmaksızın Çuvalla Giren Un Kâğıda Sarılmış Ekmek Olarak Çıkıyor	[Resim] N.37, S.8
Avrupa'da Spor Çılgınlıklarından Bir Sahne	[Resim] N.17, S.1
Ayva Resimli Bilmeceyi Doğru Halledenler	[Duyuru] N.29, S.7
Bacaklarından Başlayarak Bütün Vücudu Taş Olan Bir Çocukla Kolları Tahaccur Eden Bir Kadın	[Hikâye] N.35, S.4
Bacaklarınıza İtina Ediyor Musunuz?	[Resim] N.34, S.2
Bahriye Vekâletini İhdas Ederken Tayyare ve Tahtelbahir Kuvvetlerimizi İhmal Etmemek Lazım Geldiğini Unutmayalım	[Resim] N.19 S.1
Başınızdan Geçen En Büyük Gaf Nedir?	[Okuyucu Yazıları] N.2, S.8
Başka Milletler Nasıl Selam Verirler	[Resim] N.3, S.8
Bayram Arifesinde Bir Türk Yetiminin Düşüncesi	[Resim] N.38, S.1
Bedbaht Bir Anne Macerasını Anlatıyor	[Hikâye] N.16, S.7

- Beynimizin İçinde Kabiliyetimizi, Düşündüklerimizi Anlamaya Çalışıyorlar
[Haber]N.20, S.3
- Bilmecemizin Avrupa'da Garip Bir Tarzı
[Resim] N.33, S.8
- Bir Amerikalının Keşfettiği Bir Makina İle Herhangi Bir Maddeyi Eritecek Bir Hararet İstihsal (çıkarmak, elde etmek) Ediyorlar
[Haber] N.33, S.3
- Bir İngiliz Casusu İstanbul'da Enver Paşayı Almanların Kadın Vasıtasıyla Nasıl Kazandıklarını Anlatıyor - Esrarengiz Bir Vak'a
[Hikâye] N.3, S.3
- Bir İzah
[Açıklama] N.32, S.7
- Bir Kanun Layihasına Göre Çocuk Yapmamak İçin, Amerikalılara Göre İse Çocuk Yapmak İçin Vesika Almak Lazımdır
[Haber] N.20, S.5
- Bir Makale Yüzünden Darülfünun'da Talebe Hanımlar Beni Nasıl Dövmüşlerdi?
[Hikâye] N.22, S.3
- Bir Milyon Sene Evvel Yaşadığı Tahmin Edilen Dünyanın En Büyük Hayvanı
[Resim] N.23, S.8
- Bir Vapuru Karadan Nasıl İdare Ediyorlar
[Teknoloji] N.17, S.7
- Biraz da Mizah
[Karikatür] N.11, S.2
- Biraz da Şundan Bundan
N.22, S.7
- Biraz da Şundan Bundan
N.20, S.7
- Birbirlerini Seven Ve Birbiriyle Evlenen Annelerinin İtirafına Rağmen Birbirlerini Terk Etmeyen İki Kardeş
[Hikâye] N.2, S.5
- Biri Ölü, Diğeri Hapishaneye Düşen Kokain Kurbanı İki Genç
[Hikâye] N.8, S.5
- Biz Kahvehanelerde, Meyhanelerde ve Havasız Yerlerde Vakit Geçirirken, Zengin ve Bahtiyar Milletler Nasıl Eğleniyorlar
[Resim] N.14, S.8
- Bizde Farklar Nasıl Teşekkül Eder
[Resim] N.11, S.11
- Bizim Muhacirlerimiz ve Onların Muhacirleri: Bizimkiler Sefalet İçinde Ölüyor, Onları Huzur İçinde Gidiyorlar
[Resim] N.9, S.1

Bristol Oteli	[Reklam] N.22, S.6
Bristol Oteli	[Reklam] N.21, S.7
Bristol Oteli	[Reklam] N.19, S.7
Bristol Oteli	[Reklam] N.20, S.7
Bu Çocuk Katili Anne Ve Babayı Siz Nasıl Mahkûm Ederdiniz?	[Hikâye] N.9, S.4
Bu da Bir Usul	[Resim] N.19, S.8
Bu Hafta 20 Liralık Mükâfat Kazananlar	[Duyuru] N.36, S.7
Bu Hafta Mükâfât Kazananlar	[Duyuru] N.38, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	[Duyuru] N.25, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	[Duyuru] N.26, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	[Duyuru] N.27, S.2
Bu Hafta On Lira Kazananlar	[Duyuru] N.32, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	[Duyuru] N.34, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar Kimlerdi?	[Duyuru] N.30, S.7
Bu Hafta, Felaketler ve Matemlerle Dolu 4 Seneden Sonra İstanbul'un Düşman Ayağından Temizlendiği Kurtuluş Haftasıdır	[Resim] N.6, S.8
Bu Kadar Harp ve Felaketten, Bu kadar insan ziyanından sonra milletler halâ boğaza kadar silahlanmakla meşguldür. Dünyanın en silah perver görünen milleti, en ziyade silahlanmaya gayret eden millettir. Amerika herkese silah dersi verirken, kendisi dünyanın en büyük silahlarını yapmakla meşguldür. Burada görülen silahın azamet ve cesametine bakınız. Dünyanın en uzun topu olan bu harp silahı, Amerika'da güya silahları müdafaa için yaptırılmıştır	[Resim] N.11, S.8
Bu Kadımı Siz Neye Mahkûm Edersiniz?	[Hikâye] N.9, S.7
Bugün Artık Veda Ettiğimiz Ramazan Manzaralarından Biri	[Resim] N.38, S.8

Bugün Ayağı Beş Kuruş Tutmayan Ve Sefalet İçinde Yaşayan Eski Bir Kraliçenin Meraklı Hayatı	[Hikâye] N.8, S.3
Bugün Aylık Varidâtı Beş Kuruşu Geçmeyen Bir Kraliçe	[Hikâye] N.7, S.5
Burada Gördüğünüz Adam Dünyanın En Yüksek Adamıdır. Boyu İki Buçuk Metredir	[Resim] N.17, S.8
Bursa Dârümuallimâtından Latife Hanım	[Okuyucu Yazıları] N.10, S.7
Bütün Dünyayı Meşgul Eden Yeni Bir Mesele; Aşk ve Merhamet Cinayeti Mazur Gösterebilir mi?	[Hikâye] N.31, S.5
Bütün Muvaffakiyetlerimizi Gözyaşlarımıza Medyunuz	[Karikatür] N.7, S.2
Cabi Efendi	[Karikatür] N.32, S.2
Cabi Efendi	[Karikatür] N.33, S.2
Cabi Efendi	[Karikatür] N.34, S.2
Cabi Efendi	[Karikatür] N.35, S.2
Cabi Efendi	[Karikatür] N.38, S.2
Cabi Efendi Bilmece Hal Ediyor	[Karikatür] N.24, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.29, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.22, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.23, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.26, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.28, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.30, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.31, S.2
Cabi Efendi'nin Başından Geçenler	[Karikatür] N.25, S.2
Cabi Efendinin Başından Geçenler	[Karikatür] N.19, S.2
Cehalet ve İrtica Bağlı Gözlerle Nereye Gidiyor	[Siyaset] N.27, S.2

Cesaretin de Hududu Var	[Resim] N.19, S.8
Cismen, Ruhen, Şeklen Birbirine Benzeyen Bu Üçüz Kardeşin Kendilerine Birbirine Müşâbih Üç Koca Arıyorlar	[Hikâye] N.24, S.4
Cuma Eğlenceleri	N.16, S.7
Cuma Eğlenceleri	N.17, S.7
Cuma Eğlenceleri	N.19, S.7
Cuma Eğlenceleri	N.18, S.7
Çocuğu Kucağında Mahkeme Koridorlarında Dolaşan Bedbaht Bir Anne Macerasını Anlatıyor	[Hikâye] N.16, S.3
Çocuk Beslemek	[Reklam] N.31, S.7
Çocuk Yapmak İçin Vesika	[Haber] N.20, S.7
Çocukları Sinemaya Davet Ediyoruz	[Reklam] N.26, S.7
Dans Ederken Bilmece Hallediyorlar	[Resim] N.25, S.8
Dans İçin Evinden Kaçan Milyoner Kızı	[Haber] N.30, S.2
Dans Yüzünden Annesini Öldüren Bir Kız	[Resim] N.25, S.8
Devekuşuna Sormuşlar	[Resim] N.11, S.8
Dilsizin Kulaklarını Açmışlar	[Resim] N.19, S.8
Dini Siyasete Alet Eden Bir Şeyh	[Resim] N.30, S.8
Diş Tabibi Muallim Hüseyin Talat	[Reklam] N.29, S.7
Dişileri Erkek, Erkekleri Dişi Yapıyorlar	[Haber] N.33, S.2
Doktorumuzun Nasihatleri	[Haber] N.10, S.7
Dünün Hadiseleri Karşısında, Mazinin Kıymetli Bir Hatırası	[Resim] N.15, S.1
Dünya Yerinden Mi Oynuyor?	[Haber] N.31, S.2
Dünyamızın Etrafında Beliren Yeni Bir Ay	[Teknoloji] N.18, S.2
Dünyanın En Büyük Tahtelbahri (Denizaltı)	[Resim] N.26, S.8

Dünyanın En Büyük Tayyaresi	[Resim] N.17, S.8
Dünyanın En Garip Mektebi	[Haber] N.29, S.2
Dünyanın En Garip Saati	[Resim] N.32, S.8
Dünyanın En Tembel Hayvanı	[Resim] N.16, S.8
Dünyanın İlk Makinist Kadını	[Haber] N.20, S.2
Dünyanın Üç Yerinde Bizi Şiddetle Alakadar Eden Muharebe ve Hadiseler Oluyor: Fas'ta, Kafkas'ta ve Makedonya'da	[Resim] N.5, S.8
Eğlenceli ve Kolay Bir Müsabaka - Başımızdan Geçen En Büyük Gaf Nedir?	[Duyuru] N.1, S.2
Elhamra Sineması	[Reklam] N.18, S.7
En Büyük Hayvanı Buldular	[Resim] N.25, S.8
En büyük Hayvanın İskeleti	[Resim] N.25, S.8
En Güzel Çocuk Mecmuası	[Reklam] N.20, S.7
En Güzel Çocuk Mecmuası	[Reklam] N.22, S.6
Enver Paşa Modası	[Resim] N.22, S.8
Erzurum'da Zelzeleden Yüzlerce Vatandaşımız Evsiz, Yurtsuz ve Açıkta Kaldı	[Resim] N.6, S.1
Eski Padişahlarımıza Ait Bir Kayık	[Resim] N.23, S.8
Evde Güzel Bir Eğlence Vasıtası	[Kültürel] N.1, S.8
Evliyazâde Nureddin	[Reklam] N.12, S.7
Evliyazâde Nureddin	[Reklam] N.8, S.3
Evliyazâde Nureddin	[Reklam] N.9, S.7
Evliyazâde Nureddin	[Reklam] N.10, S.7
Fabrikada Ameleyi Nasıl Eğlendiriyorlar	[Resim] N.28, S.8
Fen Son Tetkikatıyla Nasıl Yaşadığımızı Nasıl ve Niçin Öldüğümüzü İzaha Çalışıyor	[Bilim] N.23, S.3

Filin Dişlerini Çıkarıyorlar	[Resim] N.22, S.8
Fransa’da Yeni Bir(Paraşüt) Yani Tayyareden Tehlikesiz İnmek İçin Yeni Bir Alet Yapılmıştır	[Resim] N.18, S.8
Gaf Müsabakamızı Kazananlar	[Duyuru] N.19, S.7
Gaf Müsabakasında Kimler Kazandı?	[Duyuru] N.16, S.7
Gazetemizin İsmi Bulan	[Duyuru] N.3 S.8
Gazetemizin İsmi Kim Buldu	[Açıklama] N.1 S.2
Gazi Paşa ve Refikaları Hanım’ın Anadolu İçinde Son Seyahatleri İntibaatından	[Resim] N.22, S.1
Gazi Paşa’nın Bilmecesini Doğru Halledenler	[Duyuru] N.29, S.7
Geçen Hafta ki Bilmecemiz	[Duyuru] N.26, S.7
Gelecek Nüşamızda	[Duyuru] N.1, S.8
Gelecek Nüşamızda	[Duyuru] N.8, S.6
Gelecek Nüşamızda	[Duyuru] N.3, S.6
Genç İsyarıyla Başlayan İsyarı ve İrtica Hareketi Kanlı Müsademelere Müncer Oldu	[Resim] N.29, S.1
Genç İsyarıyla Şeyh Said İsminde Bir Mürtecinin Başladığı İrtica Hareketinin İç Yüzünü Anlamak İsteyen İngiliz Altınının Oynadığı Müthiş Rolü Biliyorlar mı?	[Siyaset] N.28, S.4-5
Gençliğin Hayata Girerken Muhtaç Olduğu En Büyük Kuvvet: İman	[Din] N.25, S.2
Giresun Türkiye’nin fındık şehridir	[Resim] N.12, S.8
Giresun’da Bir Fındık Deryası	[Resim] N.12, S.8
Giresun’da Fındık Kabuklarını Ayıklayan Bir Makina	[Resim] N.12, S.8
Gözlerimiz ve Kulaklarımız Bizi Nasıl Aldatırlar	[Bilim] N.2, S.7
Gündüz, Yevmi Siyasi Akşam Gazetesidir	[Reklam] N.32, S.7

Güneş Altında Tatlı Bir Uyku	[Resim] N.28, S.8
Güneş Makinası	[Teknoloji] N.33, S.7
Güneşle Mücadele	[Resim] N.32, S.8
Güneşten Elektrik Çıkaracaklar	[Teknoloji] N.5, S.6
Halka Oyunu	[Kültürel] N.2, S.8
Hangisi Kadın Hangisi Erkek Müsabakasının Neticesi	[Duyuru] N.23, S.2
Hangisi Kadın Hangisi Erkek?	[Bulmaca] N.13-14-15-16-17-18-19-20, S.7
Hapishanede Kadınları Nasıl Döverler	[Duyuru] N.35, S.6
Hapishanede Neler Gördüm?	[Duyuru] N.28, S.2
Hasan Bey Olan Hüsna Hanım'ın Erkek Oluşu Hakkında Yeni Malumat	[Haber] N.13 S.5
Havada Tayyare İle Nasıl Yazı Yazıyorlar?	[Teknoloji] N.37, S.7
Hayatı Hiç Pahasına Sayarak Tehlikeli Yerlerde Gösterilen Cesaret ve Maharetten Bir İki Müheyyiç Sahne	[Resim] N.35, S.8
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.11, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.3, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.4, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.6, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.7, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.8, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.9, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.10, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.11, S.7
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.12, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	[Okuyucu Yazıları] N.5, S.2

Hayatta En Büyük Gaf	[Okuyucu Yazıları] N.2, S.2
Hayvanlar Bile Bilmecemizi Hal İle Meşgul	[Haber] N.24, S.7
Hayvanlar Telsiz Telefonda Nasıl İstifade Ediyorlar?	[Resim] N.13, S.8
Her Hafta On Lira Veriyoruz	[Bilmece] N.21-22-23-24-25-26-27-28-29, S.7
Her Nüshada 20 Lira Mükâfat Veriyoruz	[Bilmece] N.32, S.7
Her Nüshada 20 Lira Mükâfat Veriyoruz	[Bilmece] N.35, S.7
Her Nüshada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	[Bilmece] N.30-31, S.7
Her Nüshada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	[Bilmece] N.37, S.7
Her Nüshada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	[Bilmece] N.33-34, S.7
Her Nüşamızda 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	[Bilmece] N.36, S.7
Her şeyi Tersine Gören Çocuk	[Haber] N.4, S.5
Herkesin Taptığı Bir Allah Var	[Din] N.32, S.2
Hindistan’da Bir Beyaz Fil	[Resim] N.24, S.8
Hindistan’da Maymunlara Tapanlar	[Din] N.30, S.3
Hoca Efendi’nin Başına Gelenler	[Karikatür] N.17, S.7
Hokkabaz Oyunları, Masadan Para Geçer mi?	[Kültürel] N.5, S.8
Hokkabaz Oyunları, Siyah Zar	[Kültürel] N.3, S.8
İtriyat Ticarethanesi	[Reklam] N.29, S.7
İbraniler Bahr-i Ahmer’i Nasıl Geçtiler?	[Haber] N.21, S.8
İçimizden ve Dışımızdan Bizi Tehdit Eden Yunan Tehlikesi	[Resim] N.21, S.1
İçinde İnsanları, Eşyası ve Bütün Tesisatıyla Hiç Sarsmaksızın Evleri Bir Taraftan Bir Tarafa Nasıl Naklediyorlar?	[Teknoloji] N.38, S.4
İftardan Sonra İlk Kahve Ve İlk Nargile	[Resim] N.33, S.8
İhtiyarları Genç Yapmanın Yolunu Buldular	[Resim] N.13, S.1

İki Sene Evvel Bu günler Yunan Ordusunun Son Neferinin İzmir'den Denize Döküldüğü Gündür	[Tarih] N.2, S.1
İlk İnsan Bir Milyon Sene Evvel Yaşamıştır	[Bilim] N.15, S.2
İlk İnsanlar Yaşamak İçin İlk Vahşi Hayvanlar İle Nasıl Mücadele Ediyorlardı?	[Resim] N.29, S.8
İlk On Lirayı Kazananlar	[Duyuru] N.24, S.2
İncili Çavuş	[Reklam] N.38, S.7
İngiltere İle Aramızda Daima Bir İhtilaf Menbası Olan Musul Şehrine Umumi Bir Nazar	[Resim] N.8, S.8
İngiltere Mısır'da Asayiş Nasıl Muhafaza Ediyor?	[Resim] N.24, S.8
İngiltere, Müstemlekelerde ki İsyanları Donanmasıyla Ezdiği Gibi Mısır'daki İstiklal Hareketini de Onunla Boğmaya Çalışıyor	[Resim] N.14, S.1
İngiltere'de Bir Anı	[Resim] N.11, S.8
İngiltere'de hayvanat bahçesinde bulunan maymunlardan biri kendisini ziyarete gelenleri iskambil kâğıdı oynayarak eğlendiriyor	[Resim] N.12, S.8
İngiltere'de İntihabatın Şayan-ı Dikkat Tezahürlerinden	[Resim] N.11, S.8
İngiltere'de Seyyar Hayvan Hastanesi; Hayvanlarını Tedavi Ettirmek İsteyenler Nöbet Bekliyorlar	[Resim] N.32, S.1
İran Hududu Üzerinde Yaşayan Kürt Aşiretleri İçinde Alınmış Diğer Bir Resim	[Resim] N.31, S.8
İran'da Damdan Dama Bir Salıncakta Bayram Eğlencesi	[Resim] N.33, S.8
İrtica Hortlağı	[Resim] N.28, S.1
İslam'ın Yüz Karası Satılan Krallar	[Resim] N.9, S.8
İslamlar Üzerine Çöken İngiliz Kâbusunun Azametini Anlamak İstiyorsanız İngiliz Esareti Altında Yaşayan Milletlere Bakınız	[Resim] N.7, S.8
İsmet Paşa - İstanbul'un Heybeliada'da oturan Kıymetli Misafiri	[Resim] N.24, S.1

İspanya Kralı, Milletinin Fas'ta Uğradığı Hezimet ve Felakete Rağmen Nasıl Eğleniyor ve Nasıl Kumarhane İşletiyor?	[Haber] N.18, S.3
İstanbul ve Anadolu'yu Kasıp Kavuran Grip Salgını	[Resim] N.26, S.1
İstanbul'a Gönderilen Bir Artist Harbiye Kıyafetinde Nasıl Casusluk Ettiğini Anlatıyor	[Hikâye] N.2, S.4
İstanbul'da Mahalle Kahvehanesinde Bir Günlük Orucu Müteakip İçilen İlk Sigara ve İlk Kahve	[Resim] N.31, S.8
İstanbul'da Pireler İçinde Yapılan Ekmekler	[Resim] N.37, S.1
İstanbul'da Türeyen Yeni Bir Tip Türk Kızı- Bu Kızların Düşünüşleri Diğerlerinden Biraz Farklıdır	[Hikâye] N.16, S.4-5
İstanbul'un Nefis Mabetiinden Valide Camii	[Resim] N.34, S.1
İstidat ve Kabiliyetleri Nasıl Ölçüyorlar?	[Haber] N.28, S.7
İsviçre'de Tayyare İle Kızak Kayanlardan Diğer Bir Manzara	[Resim] N.17, S.8
İtfaiyede Son İcat	[Resim] N.26, S.8
İzmir'de 9 Eylül Şenlikleri İntibaatı	[Resim] N.4, S.8
Kadın Erkek Davası	[Karikatür] N.18, S.2
Kadınların Nazarında En Güzel Koca Kimdir?	[Karikatür] N.6, S.2
Kanun-i Sâninin Yirmi Dördüncü Cumartesi Günü Amerika'da Güneş Tutulacak Gün Ortasında Gece Olacaktr	[Haber] N.21, S.4-5
Karadan, Makina Başında Oturarak İdare Edilen Tayyarecisiz Bir Tayyare İstikbalde Bize Neler Hazırlıyor	[Teknoloji] N.14, S.3
Kardeşini, Ailesini Zehirleyen Kız Çocuğu	[Hikâye] N.37, S.7
Kardeşini, Ailesini, Mahlenin Çocuklarını Zehirleyerek Öldürmeye Teşebbüs Eden Bir Kız Çocuğu	[Hikâye] N.37, S.5
Karikatür	[Karikatür] N.20, S.2
Karikatür	[Karikatür] N.21, S.2

Karilerimizin Dert Ortağı	[Duyuru] N.36, S.2
Karilerimizin Dert Ortağı	[Okuyucu Yazıları] N.37, S.2
Karilerimizin Dert Ortağı	[Okuyucu Yazıları] N.38, S.2
Karilerimizin Hakemliğine Müracaat Ediyoruz	[Duyuru] N.13, S.7
Kemal Niçin İntihar Etti?	[Hikâye] N.9, S.7
Kendisini Sevgilisine Öldürten Bir Sahne Güzeli	[Hikâye] N.19, S.7
Kendisini Sevgilisine Öldürtmek Suretiyle İntihar Eden ve Aşkını Çıldıratan Bir Sahne Güzeli	[Hikâye] N.19, S.3
Kısa Saç Nasıl Moda Olmuştu?	[Haber] N.8, S.7
Kıskançlık, <i>Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı</i>	[İlan] N.35, S.7
Kıskançlık, <i>Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı</i>	[İlan] N.34, S.7
Kışın Deniz Kenarına Gidemeyenler de İsviçre'ye gidip Karlar ve Buzlar İçinde Kızak Kayarak, Dans Ederek Eğleniyorlar	[Resim] N.22, S.8
Kışlık Elbiselerinizi Türkiye'nin En Meşhur Terzisi Olan Arif Zeki Terzihanesinde Yaptırınız, Herhalde Memnun Kalacaksınız	[Reklam] N.5, S.7
Kimi Müsabakamız Büyük Bir Teveccühe Mazhar Oldu	[Duyuru] N.22, S.7
Kiralık Ev	[Reklam] N.32, S.7
Kiralık Ev	[Reklam] N.33, S.7
Kiralık Ev	[Reklam] N.36, S.7
Kiralık Ev	[Reklam] N.38, S.7
Kiralık Han	[Reklam] N.29, S.7
Kokain Kurbanları	[Hikâye] N.8, S.6
Kolsuz Bir Ressam	[Resim] N.19, S.8
Konuşan Sinema Yapıyorlar. Yakında Sinemada Hem Oyun Seyredeceğiz Hem Aktörlerin Sesini İşiteceğiz	[Haber] N.25, S.3
Kur'ân-ı Kerim Tercümesi, Cemil Said Bey	[Reklam] N.33, S.7

Kuyruklu Yıldız Geçiyor	[Haber] N.6, S.7
Küpe Takmak Güzelliği Bozan Çirkin Bir Adettir	[Haber] N.10, S.7
Kürkçüzade Biraderler	[Reklam] N.31, S.7
Lüzumsuz Bir Kıskançlık Yüzünden Hâzim Efendi Nasıl Bütün Bir Aileyi Kazma İle Öldürmüş, Evini Yıkıp Gitmiştir	[Hikâye] N.28, S.3
Manyetizma ve İpnotizma Meali Bugün Neşrolundu	[Reklam] N.25, S.7
Maymunlar Arasında	[Haber] N.17, S.7
Maymunlar Sanatoryumda Nasıl Yaşıyorlar?	[Haber] N.17, S.4
Maymunlara Mahsus Bir Sanatoryum	[Haber] N.13, S.2
Mekteplilere, Çocuk Babalarına, Bütün Türk Yavrularına Büyük Müjdelere Olsun	[Reklam] N.18, S.6
Memlekete Yeni Gâileler Çıkararak ve İsyana Sahne Olan Şark Vilayetlerimizden Bazı Manzaralar	[Resim] N.28, S.8
Merih'le Nasıl Konuşacağız?	[Haber] N.10, S.3
Meryem Hanım Çocuğunu Niçin ve Nasıl Sokağa Atmıştı?	[Hikâye] N.9, S.5
Meryem Hanım	[Hikâye] N.9, S.7
Mısır'da (Serdar)'ın Katli İle Başlayan Milli Hareket İngilizler Tarafından Nihayet Boğduruldu	[Resim] N.1, S.8
Mısır'da İngiliz Korkusunu Gösteren Yeni Bir Manzara	[Resim] N.24, S.8
Mısır'ın Meşhur Millet Kahramanı Zağlul Paşa	[Resim] N.15, S.8
Mısır'ın Yeni Başvekili Zebur Paşa	[Resim] N.15, S.8
Mısırdakiler Nasıl Hissediyor?	[Karikatür] N.15, S.2
Mısırlı Oğlu Halk Sineması	[Reklam] N.9, S.7
Mısırlıoğlu Halk Sineması	[Reklam] N.8, S.7
Muallim Selim Sırrı Bey	[Reklam] N.4, S.6
Muhacirlerimizin En Ziyade İskân Edildikleri Menâtk	[Resim] N.12, S.1

Muharebede Ölenlerin Ruhlarının Fotoğrafını Aldılar	[Haber] N.13, S.4
Musul'da Kahvehanede Yerliler	[Resim] N.8, S.8
Nasıl Yaşıyoruz, Niçin Ölüyoruz?	[Bilim] N.23, S.7
Ne Uzun Boylu Adamlar	[Resim] N.22, S.8
Nebatat da Hayvanlar Gibi, Görür, Hisseder, Düşünür ve Evlenir mi?	[Bilim] N.12 S.3
Nurulbeyan, Kur'ân-ı Kerim Türkçe Tercümesi	[Reklam] N.35, S.7
Nurulbeyan, Kur'ân-ı Kerim Türkçe Tercümesi	[Reklam] N.34, S.7
Oğlunun Yerine Kendi İdamını isteyen Anne	[Hikâye] N.6, S.3
Oğlunun Yerine Kendi İdamını İsteyen Anne	[Hikâye] N.6, S.7
On Gün Bir Ağaç Kavuğunda Mahpus Kalan Ve Nihayetinde İstiraplar İçinde Kıvranan Bir Adam Macerasını Nasıl Anlatıyor	[Hikâye] N.22, S.6
On Günde Dünyayı Dolaşabilecek Muazzam Hava Drenotu Bu Hafta İlk Tecrübesini Yapacak	[Resim] N.3, S.1
On Günde Dünyayı Dolaşabilecek Muazzam Hava Drenotu Bu Hafta İlk Tecrübesini Yapacak	[Teknoloji] N.3, S.1
On Metre Yukarıda İnce Teller Üzerinde Bir Aile	[Resim] N.22, S.8
On Sekiz Yaşında Bir Genç Kızla Evlenen Altmış Yaşında Bandırmalı Bir Hacının Başına Gelenler	[Hikâye] N.17, S.3
Ölüme Razı Olan ve İntihara Teşebbüs Eden İki Sevgili Ölümünden Sonra Nasıl Birleşti?	[Hikâye] N.26, S.3
Para İçin Evlenenlerin Hali	[Karikatür] N.13, S.2
Parası İçin Kocasını Öldüren Prensese Fehmi Mirasa Konmak İçin Paris'te Ne Oyunlar Yapmıştı?	[Hikâye] N.27, S.5
Paris'te Kadınlar Bacaklarını Boyatarak Kendilerini Beğendirmeye Çalışıyorlar. Yarın Bizde de Görülecek Bir Sevda	[Haber] N.19, S.4

Pazartesi ve Perşembe Günleri Çıkan Renkli Gazetedir - Ramazan Nüshası	[Resim] N.30, S.1
Prens Fehmi'nin Oyunu	[Hikâye] N.27, S.7
Prens Şivekâr	[Hikâye] N.23, S.7
Pul ve Kartpostal Meraklılarına	[Reklam] N.18, S.7
Ramazan'da Çok Görülen Manzaralar	[Resim] N.33, S.8
Ramazanda Tekkelerde İbadet Manzaralarından	[Resim] N.30, S.8
Resimli Ay	[Reklam] N.3, S.8
Resimli Ay	[Reklam] N.27, S.7
Resimli Ay	[İlan] N.1, S.3
Resimli Ay	[Reklam] N.4, S.8
Resimli Ay	[Reklam] N.22, S.6
Resimli Ay	[Reklam] N.24, S.7
Resimli Ay	[Duyuru] N.2 S.7
Resimli Ay	[Duyuru] N.9, S.8
Resimli Ay	[Reklam] N.1, S.3
Resimli Ay	[Reklam] N.5, S.6
Resimli Ay	[Reklam] N.7, S.7
Resimli Ay	[Reklam] N.8, S.7
Resimli Ay	[Reklam] N.8, S.8
Resimli Ay	[Reklam] N.9, S.8
Resimli Ay	[Reklam] N.15, S.7
Resimli Ay Abonelerine 100 Lira	[İlan] N.38, S.3
Resimli Ay Bu Hafta Çıkıyor	[İlan] N.28, S.7
Resimli Ay Bu Hafta Çıktı	[İlan] N.29, S.7

Resimli Ay Çıktı	[İlan] N.36, S.3
Resimli Ay	[Reklam] N.10, S.8
Resimli Ay	[Reklam] N.25, S.7
Resimli Ay'ı Okudunuz mu?	[Reklam] N.17, S.3
Resimli Ay-Resimli Yıl	[Reklam] N.21, S.7
Resimli Hafta	[Duyuru] N.1, S.8
Resimli Hafta	[Duyuru] N.2, S.7
Resimli Hafta	[Duyuru] N.5, S.8
Resimli Hafta	[Duyuru] N.7, S.8
Resimli Hafta	[Duyuru] N.8, S.8
Resimli Hafta Bilmecesi Yüzünden Zengin Olan Adam	[Haber] N.26, S.2
Resimli Hafta Bilmecesi, Her Yerde En Güzel Eğlence	[Resim] N.26, S.8
Resimli Hafta Ramazandan Sonra Eskisi Gibi Haftada Bir Defa Perşembe Günleri Çıkacaktır	[Duyuru] N.37 S.7
Resimli Hafta Yalnız Ramazan Ayı Zarfında Pazartesi ve Perşembe Günleri Haftada İki Kez Çıkacaktır	[Duyuru] N.29, S.8
Resimli Hafta Yalnız Ramazan Ayı Zarfında Pazartesi ve Perşembe Günleri Haftada İki Kez Çıkacaktır	[Duyuru] N.30, S.8
Resimli Hafta	[Duyuru] N.3, S.8
Resimli Hafta	[Duyuru] N.4, S.8
Resimli Hafta	[Duyuru] N.6, S.8
Resimli Hafta	[Duyuru] N.28, S.2
Resimli Hafta, Perşembe günleri Çıkan haftalık mecmua	[Duyuru] N.13, S.8
Resimli Yıl	[Reklam] N.23, S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.38, S.7

Resimli Yıl	[Reklam] N.28 S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.20, S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.24, S.3
Resimli Yıl	[Reklam] N.27, S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.29, S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.15, S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.22, S.3
Resimli Yıl	[Reklam] N.25, S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.31, S.6
Resimli Yıl	[Reklam] N.32, S.7
Resimli Yıl	[Reklam] N.35, S.7
Resimli Yıl On Güne Kadar Çıkıyor	[İlan] N.21, S.8
Rifliler Niçin Galip Geliyorlar?	[Resim] N.23, S.8
Roma'da Dünyanın En Yüksek Binası	[Resim] N.12, S.8
Sahra-yı Kebir Altından Çıkan Balıklar	[Haber] N.14, S.2
Sahra-yı Kebirin Altında Bahri Muhit Varmış	[Haber] N.7, S.7
Saray Cinayetleri	[Duyuru] N.12, S.3
Saray Cinayetleri	[Duyuru] N.12, S.7
Saray Cinayetleri	[Duyuru] N.14, S.2
Saray Cinayetleri	[Duyuru] N.14, S.7
Saray Cinayetleri	[Duyuru] N.13, S.7
Sarayda Duvarlara Nasıl Konferans Verdim? <i>Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı</i>	[İlan] N.35, S.7
Sarayda Duvarlara Nasıl Konferans Verdim? <i>Resimli Ay'da Çıkacak Olan Yazı</i>	[İlan] N.35, S.7

Sarayda Ramazan	[Duyuru] N.29, S.7
Sarayın İç Yüzü	[Duyuru] N.30 S.7
Sarayın İç Yüzü	[Duyuru] N.31, S.7
Senenin Büyük Sineması	[Haber] N.27, S.7
Senenin En Büyük Sinemasını Nasıl Yaptılar	[Haber] N.27, S.3
Serdar'ın Katlinden Sonra İngilizler Mısır Ordusunu Sudandan İhraca başladılar	[Resim] N.15, S.8
Sevgilisi Ayşe'yi Temiz Ve Küçük Bir Yuva Kurmak İçin On Üç Yaşında Onu Mütemediyen Çalan Türkiye'nin Arsen Lüpen'i Necip Hayatını Anlatıyor	[Hikâye] N.14, S.4-5
Sevimli Mecmua	[Reklam] N.24, S.7
Sevimli Mecmua	[Reklam] N.13, S.3
Sevimli Mecmua	[Reklam] N.14, S.7
Sevimli Mecmua	[Reklam] N.15, S.3
Sevimli Mecmua	[Reklam] N.17, S.2
Sevimli Mecmua Bugün Çıktı	[Reklam] N.38, S.7
Sevimli Mecmua Bugün Çıktı	[Reklam] N.34, S.7
Silahlı ve Silahşorlu Bir Mecliste Vukû'u Tabii Olan Müessif Bir Hadise	[Resim] N.25, S.1
Silinmiş Çehreler, Beliren Simalar	[Reklam] N.1, S.7
Sinema Sayesinde Hastanede Hastanıza Yapılan Ameliyatı Takip Edebiliyorsunuz	[Resim] N.27, S.8
Sinemada Yangını Nasıl Yaparlar?	[Haber] N.35, S.2
Siyah Korsan	[Reklam] N.14, S.7
Siyah Korsan- Deniz Çocuğu, İncili Çavuş	[Reklam] N.35, S.7

Soldaki Resimde Gördüğünüz Zayıf Ve Bitkin Adam Hindistan'ın Meşhur Gandhi'sidir	[Resim] N.17, S.8
Son Haberlere Göre Şark Vilayetimizde Asilere Karşı Tenkil (Uzaklaştırma) Hareketi Başlamıştır	[Haber] N.31, S.1
Son Tahkikata Nazaran(Merih) deki İnsanlar Neye Benzerler, Nasıl Yaşarlar ve Nasıl Düşünürler?	[Haber] N.22, S.5
Söz Aramızda	[Siyaset-Din] N.10, S.2
Söz Aramızda	[Siyaset-Din] N.9, S.2
Söz Aramızda	[Siyaset] N.6, S.2
Söz Aramızda - Allah'tan Başka Yardımcı Yok Mu?	[Toplum-Din] N.26, S.2
Söz Aramızda - Bayram Kime Geldi?	[Toplum] N.38, S.2
Söz Aramızda - Blöften Alınacak Ders	[Toplum] N.24, S.2
Söz Aramızda - Bu sene Ramazan Ansızın Geldi.	[Din] N.33, S.2
Söz Aramızda - Duymayan Azdır	[Siyaset] N.28, S.2
Söz Aramızda - Eski Hamam Eski Tas	[Siyaset] N.16, S.2
Söz Aramızda - İğrenç Bir Halet-i Ruhiye	[Toplum] N.35, S.2
Söz Aramızda - Kadınların Masuniyet-i Şahsiyesi Yok mudur?	[Toplum] N.23, S.2
Söz Aramızda - Kızlarımızı Nasıl Öldürüyoruz?	[Toplum] N.37, S.2
Söz Aramızda - Orada ve Bizde	[Toplum] N.20, S.2
Söz Aramızda – Ramazan	[Din] N.30, S.2
Söz Aramızda - Rusya'da Yeni Bir Aile Kanunu Çıkarmışlar	[Toplum] N.29, S.2
Söz Aramızda - Sadakat Yeminlerinin İç Yüzü	[Siyaset] N.31, S.2
Söz Aramızda - Tayyare Filosu İsteriz	[Siyaset] N.19, S.2
Söz Aramızda	[Toplum] N.5, S.2

Söz Aramızda	[Toplum] N.7, S.2
Söz Aramızda	[Siyaset] N.13, S.2
Söz Aramızda	[Toplum] N.12, S.2
Söz Aramızda	[Toplum] N.17, S.2
Söz Aramızda	[Toplum] N.36, S.2
Söz Aramızda	[Toplum] N.11, S.2
Söz Aramızda	[Toplum] N.34, S.2
Söz Aramızda	[Toplum] N.8, S.2
Söz Aramızda, Bu Nasıl Demokrasi?	[Siyaset] N.18, S.2
Söz Aramızda, Mekteplerde Anarşi	[Siyaset] N.14, S.2
Sudanlı Bir İngiliz Askeri	[Resim] N.15, S.8
Sudanlı Mitralyöz Müfrezesi Askerlerine Nasıl Ateş Açmıştı	[Resim] N.15, S.8
Sultanahmet Cami-i Şerifi'nin İç Manzarası	[Resim] N.33, S.1
Süs İhtiyacının Çirkin Tezahürleri	[Resim] N.16, S.8
Süs İhtiyacının Garip Bir Tezahürü	[Resim] N.19, S.8
Şapka İçinde Omlet	[Kültürel] N.4, S.8
Şark Vilayetlerimizde Başlayan ve Genç Cumhuriyetimizi Tehdit Eden İrtica Devi Memleketin Selametini de Tehdit Etmektedir	[Resim] N.27, S.1
Şark Vilayetlerimizde İsyân Eden Kürt Aşiretlerinin Hareket Halinde Çekilmiş Resimleri	[Resim] N.31, S.8
Şark Vilayetlerinde İsyân Sahasında Bulunan Muş Kasabası	[Resim] N.32, S.8
Şarki Vilayetlerde İsyân Sahasında Nehir Boyunca Kır Hayatı	[Resim] N.32, S.8
Şerlo Kiminle ve Niçin Evlendi?	[Hikâye] N.36, S.5
Şerlo Kiminle ve Niçin Evlendi?	[Hikâye] N.36, S.7
Şerlok Holmes	[Duyuru] N.30 S.3

Şerlok Holmes Arsen Lüpen Karşı Karşıya	[Duyuru] N.31 S.3
Taş Olan Çocuk ve Tahaccur Eden Kadın	[Hikâye] N.35, S.7
Tayyare Nakline Mahsus Bir Vapur	[Resim] N.17, S.8
Tayyare Taşıyan Yeni Zeplinler	[Resim] N.24, S.8
Tayyarede Baş Aşağı Uçarak Her Baba Yiğidin Gösteremeyeceği Cesareti İbraz Eden Tayyareci	[Resim] N.35, S.1
Tekinsiz Evler	[Haber] N.11, S.3
Telsiz Telefonun Amerika'da Tatbikatı	[Resim] N.11, S.8
Telsiz vasıtasıyla İngiltere'den Amerika'ya Amerika'dan İngiltere'ye Fotoğraf Naklediyorlar	[Resim] N.16, S.1
Telsizle Nasıl Fotoğraf Naklediyorlar?	[Teknoloji] N.16, S.2
Telsizle Tiyatro Veriyorlar	[Resim] N.18, S.8
Trabzon'da Altmışlık Bir Kahraman	[Hikâye] N.7, S.7
Trabzon'da Tekin Olmayan Bir Ev	[Hikâye] N.14, S.7
Tuhaf Fıkralar	[Fıkra] N.8, S.7
Tuhaf Fıkralar	[Fıkra] N.1, S.8
Tuhaf Fıkralar	[Fıkra] N.2, S.7
Tuhaf Fıkralar	[Fıkra] N.3, S.8
Tuhaf Fıkralar	[Fıkra] N.7, S.7
Tuhaf Fıkralar	[Fıkra] N.10, S.7
Tutulan Ayın Resmi	[Resim] N.25, S.8
Türk Amele Cemiyeti	[Toplum] N.3, S.2
Türk Pehlivanı	[Resim] N.23, S.1
Türkiye Şerlok Holmes'unun Hatıratı	[Duyuru] N.28, S.2

Usâta İltihak Eden Bazı Safdil Köyler Ahalisi Askerlerimizi Bayraklarla ve Sevinçle Karşılamlışlardır	[Resim] N.36, S.1
Üç Sene Yanacak Bir Mum	[Resim] N.19, S.8
Üç Yaşında Piyano Çalan Bir Artist	[Haber] N.16, S.2
Vahhabilerin Tahriri Altında Bulunan Mekke-i Mükerrerme'de Kâbe-i Muazzama Civarında Yerlilerin Galeyanlı Bir İçtimaı	[Resim] N.7, S.1
Vaktinizi Hoş Geçirmek, Kahkahalarla Gülmek İsterseniz İncili Çavuş	[Reklam] N.25, S.7
Vatan Kitap Kısmı	[Reklam] N.6, S.8
Yakında Muhakemesi Başlayacak ve Türkiye'de Misli Görülmemiş Bir İskandal Tevhit Edecek Bir Hadise	[Hikâye] N.23, S.4-5
Yakında Tiyatroları Evimizde Seyredeceğiz	[Haber] N.19, S.2
Yalancı Mum	[Kültürel] N.2, S.8
Yapışık Kardeşler	[Haber] N.1, S.3
Yarasa İle Sıtmaya Karşı Mücadele Etmek ve Sivri Sinekleri İmha Etmek Mümkünmüştür	[Bilim] N.13, S.3
Yeni Bir Ölüm Şuası	[Bilim] N.1, S.7
Yeni Cami Çeşmelerinde İbadet Hazırlığı	[Resim] N.30, S.8
Yeni Müsabakamıza Ait Bir İki Güzel Fıkra	[Fıkra] N.21, S.7
Yevmi Gazetelerde Bilmecemiz	[Haber] N.28, S.7
Yevmi Gazetelerdeki Bilmecemizi Halledenler	[Haber] N.31, S.7
Yevmi Gazetelerdeki Bilmecemizi Halledenler	[Haber] N.30, S.7
Yılanları Teshir Edenler	[Resim] N.22, S.8
Yıldızlarla Nasıl Muharebe Edeceğiz	[Teknoloji] N.36, S.2
Yirmi Dört Kanun-i Sâni'de Amerika'da Güneş Tutuldu, Halk ve Rasathaneler Neler Gördüler, Gördüklerini Nasıl Tasvir Ediyorlar?	[Haber] N.26, S.4-5

Yirminci Asrın Elektrik, Buhar, Telsiz, Telgraf, Tayyare ve Balonlardan
Mürekkep Muazzam Kuvveti Karşısındayız [Teknoloji] N.21, S.2

Yukarı Doğru Yağan Yağmurlar, kan, un, mürekkep Yağmurları Nasıl ve Ne
Vakit Yağar [Haber] N.24, S.3

Yukarıdaki Ev, Yanda Sefalet İçinde Gördüğünüz Muhacir Mehmed Bey'in
Selanik'te Bıraktığı Evi [Resim] N.20, S.1

Zenginler İçin Yaz Vakti Yok [Resim] N.22, S.8

Ziyasıyla Bütün Halkı Mateme Gark Eden Büyük Âlim ve Mürşidimiz
Merhum Ziya Gökalp Bey [Resim] N.10, S.1

Zühre Yıldızında Bugünkü Hayat Küremizin İlk Devre-i Hayatının Aynıdır
[Bilim] N.29, S.3

2.2 KONULARINA GÖRE FİHRİST

2.2.1 Hikâye

2.2.1.1 Ahmed Celal

Mesud, Hâkim Efendi, Diyordu, Sizden Şefkat ve Merhamet Dilenmiyorum,
Sadece İdamımı İstiyorum N.5, S.4-5

İstanbul'un Yüksek Aileleri Arasında Avrupa Hayatını Taklit Yüzünden Doğan
Facialardan Acıklı Bir Numune N.11, S.4-5

Yazın İkâmetgâhı Park, Kışın Yegâne Meskeni Yangın Harabeleri Olan Bir
Sarhoşun Hayatının Facialarını Anlatıyor N.18, S.4

Sefalet İçinde Ölen Bir Sarhoş N.18, S.7

Bir Paşa Kızı İle Evlenmek Ne Demektir Bilir misiniz? Bilmiyorsanız Malik
Paşa'nın Facialarla Dolu Hayatını Okuyunuz. N.27, S.4

Malik Paşa'nın Faciası N.27, S.7

İstanbul'da Günden Güne Çoğalan ve Sâri Bir Şekil Alarak İçimizden Birçok
Gençleri Sürükleyip Götüren İntiharlar Neden Oluyor? N.29, S.4-5

2.2.1.2 Ahmed Vaid

İstanbul'da Kızların İrzını Çalan Bir Namussuz Bahsi N.3, S.4

Namus Mazisi N.3, S.7

2.2.1.3 Eczacı Cemal

Bir Eczacı Karısını Nasıl Kaybetmiş? N.15, S.7

Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladım N.1, S.6-7

2.2.1.4 Esad Mahmud

Beykoz'da Cemile Hanım'ı nasıl dağa kaldırdılar? N.1, S.5

Beyoğlu'nda Üç Çocuğuyla Kimsesiz ve Yalnız Kalan Bir Romanyalı Kadın Günlerce Yemek Yemeyen Çocuklarının Feryadına Dayanamayarak Nasıl On Yaşındaki Dilber Kızını Boğma Teşebbüs Ettiğini Anlatıyor. Bir Annenin İtirafı	N.2 S.3
Frengi Hastalığına Tutulmuş Bir Rum Kadını Türk Gençlerinden Nasıl İntikam Alıyor?	N.4, S.6
İstanbul'dan Kaçan Hastalıklı Bir Kadın, Anadolu'da Saf Bir Genci Nasıl Aldattığını ve Başından Neler Geçtiğini Anlatıyor	N.7, S.3
Kızının Kocasını Elinden Alan ve Yavrusunun Kurulmuş Ailesini Bozan Hain Bir Anne	N.12, S.4
Damadını Seven Hain Anne	N.12, S.7
Kocasının Başka Bir Kadınla Evlenmesini Haber Alması Üzerine, Üzerine Gaz Dökerek İntihar Eden Genç Bir Anne	N.19, S.6
Kocanızı Kız Kardeşinizden Korumak Lazım Geldiğini Hiç Düşündünüz mü? Öyle İse Bu Macera Size Bir Ders Olabilir	N.25, S.6
Bugün Eyüp'te Metruk ve Mensî Yaşayan Eski Bir Saraylı Kadın Bize Sarayın İç Yüzünü Anlatıyor	N.32, S.3
Sarayın İç Yüzü	N.32, S.7
Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Bir Saraylı Hanım, Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor?	N.33, S.5
Sarayın İç Yüzü	N.33, S.7
Sarayın İç Yüzü	N.34, S.4
Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Bir Saraylı Hanım, Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor?	N.35, S.3
Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Bir Saraylı Hanım, Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor?	N.36, S.3
Bugün Sefalet İçinde Yaşayan Saraylı Bir Hanım, Bize Sarayın İç Yüzünü Nasıl Anlatıyor?	N.37, S.3

2.2.1.5 Hikmet Şevki

Atina'nın Arsen Lüpen'i N.10, S.4

2.2.1.6 Hüseyin Kenan

Hapishanede Ölenleri Nasıl Gömerler? N.30, S.6

Hapishanede Deli Bir Mahpus, Yanında Yatan Bir Genci Gece Uykusunda Karyola Demiri İle Nasıl Öldürmüştü? N.31, S.6

Hapishanede Neler Gördüm N.32, S.4

Hapishanede İdama Mahkûm Olanlar Bile Bile Asılmaya Nasıl Giderler? N.35 S.6

Masum Ve Günahsız Düştüğü Hapishanede Katil ve Cani Olan Anadolu Köylüsü Derdini Anlatıyor N.38, S.3

2.2.1.7 İbrahim Hilmi

İbadethaneyi Fuhuşhaneye Çeviren, Harabeleri Eve Tercih Eden Hissiz, Sefil Bir Mahlûk N.20, S.6

2.2.1.8 İmzasız

İstanbul'a Gönderilen Bir Artist Harbiye Kıyafetinde Nasıl Casusluk Ettiğini Anlatıyor N.2, S.4

Birbirlerini Seven Ve Birbiriyle Evlenen Annelerinin İtirafına Rağmen Birbirlerini Terk Etmeyen İki Kardeş N.2, S.5

Bir İngiliz Casusu İstanbul'da Enver Paşayı Almanların Kadın Vasıtasıyla Nasıl Kazandıklarını Anlatıyor - Esrarengiz Bir Vak'a N.3, S.3

Almanlar Enver Paşayı Nasıl Kazandılar N.4, S.7

Bugün Aylık Varidâtı Beş Kuruşu Geçmeyen Bir Kraliçe N.7, S.5

Trabzon'da Altmışlık Bir Kahraman	N.7, S.7
Bugün Ayağı Beş Kuruş Tutmayan Ve Sefalet İçinde Yaşayan Eski Bir Kraliçenin Meraklı Hayatı	N.8, S.3
Biri Ölü, Diğeri Hapishaneye Düşen Kokain Kurbanı İki Genç	N.8, S.5
Kokain Kurbanları	N.8, S.6
Bu Çocuk Katili Anne Ve Babayı Siz Nasıl Mahkûm Ederdiniz?	N.9, S.4
Meryem Hanım Çocuğunu Niçin ve Nasıl Sokağa Atmıştı?	N.9, S.5
Bu Kadını Siz Neye Mahkûm Edersiniz?	N.9, S.7
Meryem Hanım	N.9, S.7
Kemal Niçin İntihar Etti?	N.9, S.7
Sevgilisi Ayşe'yi Temiz Ve Küçük Bir Yuva Kurmak İçin On Üç Yaşında Onu Mütemadiyen Çalan Türkiye'nin Arsen Lüpen'i Necip Hayatını Anlatıyor	N.14, S.4-5
Trabzon'da Tekin Olmayan Bir Ev	N.14, S.7
Çocuğu Kucağında Mahkeme Koridorlarında Dolaşan Bedbaht Bir Anne Macerasını Anlatıyor	N.16, S.3
İstanbul'da Türeyen Yeni Bir Tip Türk Kızı- Bu Kızların Düşünüşleri Diğerlerinden Biraz Farklıdır	N.16, S.4-5
Bedbaht Bir Anne Macerasını Anlatıyor	N.16, S.7
On Sekiz Yaşında Bir Genç Kızla Evlenen Altmış Yaşında Bandırmalı Bir Hacının Başına Gelenler	N.17, S.3
Kendisini Sevgilisine Öldürtmek Suretiyle İntihar Eden ve Aşkını Çıldıratan Bir Sahne Güzeli	N.19, S.3
Kendisini Sevgilisine Öldürten Bir Sahne Güzeli	N.19, S.7
Bir Makale Yüzünden Darülfünun'da Talebe Hanımlar Beni Nasıl Dövmüşlerdi?	N.22, S.3

On Gün Bir Ağaç Kavuğunda Mahpus Kalan Ve Nihayetinde İstiraplar İçinde Kıvranan Bir Adam Macerasını Nasıl Anlatıyor	N.22, S.6
Yakında Muhakemesi Başlayacak ve Türkiye’de Misli Görülmemiş Bir İskandal Tevhit Edecek Bir Hadise	N.23, S.4-5
Prensese Şivekâr	N.23, S.7
Cismen, Ruhen, Şeklen Birbirine Benzeyen Bu Üçüz Kardeşin Kendilerine Birbirine Müşâbih Üç Koca Arıyorlar	N.24, S.4
20 Kadın Öldüren, Nihayet Hapishanede İntihar Eden Gündüz Külahlı Gece Silahlı İki Şahsiyetli Bir Edip	N.25, S.4
Ölüme Razı Olan ve İntihara Teşebbüs Eden İki Sevgili Ölümünden Sonra Nasıl Birleşti?	N.26, S.3
Parası İçin Kocasını Öldüren Prensese Fehmi Mirasa Konmak İçin Paris’te Ne Oyunlar Yapmıştı?	N.27, S.5
Prensese Fehmi’nin Oyunu	N.27, S.7
Lüzumsuz Bir Kıskançlık Yüzünden Hâzım Efendi Nasıl Bütün Bir Aileyi Kazma İle Öldürmüş, Evini Yıkıp Gitmiştir	N.28, S.3
Bütün Dünyayı Meşgul Eden Yeni Bir Mesele; Aşk ve Merhamet Cinayeti Mazur Gösterebilir mi?	N.31, S.5
Aşk Cinayeti Mazur Gösterebilir mi?	N.31, S.7
113 Yaşında Evlenen ve 123 Yaşında 2 Yaşında Çocuğu Bulunan Hacı Osman Efendi	N.34, S.5
Bacaklarından Başlayarak Bütün Vücudu Taş Olan Bir Çocukla Kolları Tahaccur Eden Bir Kadın	N.35, S.4
Taş Olan Çocuk ve Tahaccur Eden Kadın	N.35, S.7
Şerho Kiminle ve Niçin Evlendi?	N.36, S.5
Şerho Kiminle ve Niçin Evlendi?	N.36, S.7

Kardeşini, Ailesini, Mahlenin Çocuklarını Zehirleyerek Öldürmeye Teşebbüs Eden Bir Kız Çocuğu N.37, S.5

Kardeşini, Ailesini Zehirleyen Kız Çocuğu N.37, S.7

2.2.1.9 İsmet Celal

İçki ve Sefahatin İnsanları Ne Rezaletlere Düşürdüğünü Anlamak İsterseniz Bu Macerayı Okuyunuz N.24, S.6

2.2.1.10 Mehmed İlhami

Zarif, İnce, Güzel ve Hassas Kızını Borcuna Mukabil Kaba Bir Kayserili İle Evlendiren Baba N.4, S.7

2.2.1.11 M. Muzaffer

Babasını Öldüren Bir Genç Anne Vicdanında Halâ Azabını Taşıdığı Bu Cinayeti Nasıl Yaptığını Anlatıyor N.21, S.3

2.2.1.12 Mehmed Said

Düğün Gecesi Evinden Kaçan Reis N.1, S.4

Kocasından İntikam Almak İsteyen Bir Kadın Nasıl Bir Uçuruma Yuvarlanıyor N.3, S.5

İntihar Eden Kadın N.3, S.7

Aşkî Yüzünden Tımarhaneye Atılan Bir Genç N.4, S.4

Düşmüş Kalkmış, Nihayet Aile Hayatına Girerek Tövbekâr Olmuş Bir Kadın Mazide Başından Geçenleri Anlatıyor N.6, S.4

Tövbekar Kadın N.6, S.7

Halet'i İhsana Kavuşturan Şeyhin Kerameti N.7, S.4

Kemal, Genç Karısı Feride'yi Niçin Öldürmüş, Ve Sonra Nasıl Olarak İntihar Etmişti? N.9, S.3

On Üç Yaşında Henüz Anlamadığı Bir Felakete Uğrayan ve Sokakta Kalan Zavallı Lamia N.10, S.5

2.2.1.13 Müşâhid

Yoğurtçu Çayırında Gezen Kızlar Nasıl Düşünürler N.8, S.4

Yoğurtçu Çayırında N.8, S.7

2.2.1.14 Saracoğlu

Hüdaverdi, Çal Kasabasının Ufak Bir Köyünde Perilerin Gazabına Uğramış ve Onların Tazyiki Altında Ölmüştü N.12, S.5

Perinin Gazabına Uğrayan Genç N.12, S.7

2.2.1.15 Safaeddin Rıza

İki Karılı Hâce Efendi Diyor ki: Biri Kurt Biri Güve Hep Beni Yerler. Bu da Can Değil mi? N.5, S.7

Namuslu Bir Aile Ocağını Nasıl Bozuyor ve Namuslu Bir Aile Kadınını Nasıl Ölüme Sevk Ediyor? N.6, S.5

Bir Aile Nasıl Bozuluyor N.6, S.7

2.2.1.16 Süleymanoğlu

Uzun Müddet Köyünden Ayrı Kalan Hasan Dayı Avdette Oğlu İle Kızını Evlenmiş Buluyor N.17, S.6

2.2.2 Polisiye Olaylar

2.2.2.1 Salih Münir

- Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladım? N.1, S.6-7
- Sâbık Taharri Memurunun Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladığını Anlatan Çok Meraklı ve Heyecanlı Bir Zâbit Vak'ası Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladım? N.2, S.6
- Bir Kalpazanı Nasıl Yakaladım? N.3, S.6
- Cemal Paşayı, Türkleri Hırsızlıkla İtham Eden Alman Kumandanın Elinden Nasıl Kurtardım? N.4, S.3
- Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Buldum? N.5, S.3
- Taharri Memuru Salih Bey İstanbul'da Öldürülen Rus Prensesin Katilini Nasıl Bulduğunu Anlatıyor N.6, S.6
- Necip Biraderler Ticarethanesinde Yapılan Esrarengiz Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım N.7, S.6
- Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Yakaladım? N.7, S.7
- Necip Biraderler Ticarethanesinde Yapılan Esrarengiz Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım N.8, S.6
- Avusturya Kralı Hakkında Vuku Bulan Yüz Bin Liralık Sirkati, Alman Polisinin Aczine Karşı Nasıl Meydana Çıkardım N.9, S.6
- Avusturya Kralı Hakkındaki Yüz Bin Liralık Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım? N.10, S.6
- Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım? N.11, S.6
- Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım? N.12, S.6
- Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım? N.13, S.6
- Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım? N.14, S.6
- Kırk Sene Evvel Abdülhamid'in Saltanatı Devrinde Katli Bütün İstanbul'da Heyecan Tevhit Eden Beyoğlu Güzeli Kamelya'yı Nasıl ve Kimler Öldürdü N.15, S.4-5

Avusturya Kralı Hakkındaki Sirkati Nasıl Meydana Çıkardım?	N.15, S.6
Saray Cinayeti	N.15, S.6
Katli Saraydan Verilen Emir Üzerine Esrarları Örtülen İstanbul'un Meşhur Güzeli Kamelya'yı Kimler ve Nasıl Öldürdüler?	N.16, S.6
Katli Saraydan Verilen Emir Üzerine Esrarları Örtülen İstanbul'un Meşhur Güzeli Kamelya'yı Kimler ve Nasıl Öldürdüler?	N.17, S.5
İstanbul'un Meşhur Güzeli Kamelya'yı Kimler Ve Nasıl Öldürmüş ve Saraydan Verilen Emir İle Bu Cinayet Nasıl Kapatılmıştır	N.18, S.5
Zeki Sultan'ın Emriyle Kamelya'yı Öldüren Tüfekçi Gani Bey'i, Beyoğlu'nda Sokak Ortasında Kimler ve Nasıl Öldürmüşlerdi?	N.19, S.5
Saraydan Verilen Emirlerle Sokak Ortasında Katledilen Gani Bey'i Kimler ve Nasıl Öldürmüşlerdi?	N.20, S.4
Kamelya ve Gani Bey'den Sonra Cavid Bey'i de Köprü Üzerinde Vapurdan Çıkarırken Katletmişlerdi	N.22, S.4
Cavid Bey'in Katli Etrafında Yapılan Tahkikat Nasıl Gani Bey'i Katledenleri Meydana Çıkarıyor	N.23, S.6
Sokakta, Lokantada Her Gördüğü Kadını Kamçı İle, Kurşunla Emrine Ram Eden Tüfekçiden Nasıl İntikam Almışlardı?	N.24, S.5
Saray Cinayetlerinin Dördüncüsü; Guatelli Paşa'nın Kızı da Bir Gün Meçhul Kimseler Tarafından Beşiktaş'ta Öldürüldü	N.25, S.5
Saray, Guatelli Paşa'nın Kızını Öldüren Katili Gizlemesi, Çoban Mustafa İsminde Bir Zavallı Çobanı Mahkemeye Sevk Etmisti	N.26, S.6
Guatelli Paşa'nın İzahâti Saraydan İdare Edilen Cinayetlerin İç Yüzünü Meydana Çıkarmıştır	N.29, S.6
Türkiye Şerlok Holms'u Salih Bey ile Türkiye Arsen Lüpen'i Süleyman Arasında Cereyan Eden Mücadele	N.31, S.3
Türkiye'nin Arsen Lüpen'i Polis Sifatını Takınarak Tuttuklarını Nasıl Tevkif Ediyor ve Soyuyordu?	N.32, S.5

Türkiye Arsen Lüpen'i Kömürcüyü Nasıl Soydu?	N.33, S.6
Kömürcüyü Soyan Türkiye Arsen Lüpen'ini Tavan Arasında Nasıl Yakaladık ve Paraları Nasıl Meydana Çıkardık?	N.34, S.6
Süleyman'ı Nasıl Yakaladım	N.34, S.7
Türkiye Arsen Lüpeni'nin En Meraklı Oyunu	N.36, S.6
Türkiye Arsen Lüpeni'nin En Meraklı Oyunu; Karamanlı'yı Kız Vasıtasıyla Nasıl Soymuştur?	N.37, S.6
Türkiye Arsen Lüpeni'nin En Meraklı Oyunu; Karamanlı'yı Kız Vasıtasıyla Nasıl Soymuştu?	N.38, S.6

2.2.3 Hatıra

2.2.3.1 Ahmed Osman

Parasız Gittiği Amerika'dan Memlekete Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor	N.30, S.4-5
Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor	N.31, S.4
Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor	N.32, S.6
Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor	N.33, S.4
Amerika'da Zengin oldum	N.33, S.7
Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor	N.34, S.3
Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor	N.35, S.5
Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor	N.36, S.4

Parasız Gittiği Amerika'dan Büyük Bir Servet İle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor N.37, S.4

Parasız Gittiği Amerika'dan Ahiren Büyük Bir Servetle Dönen Türk Genci Orada Nasıl Zengin Olduğunu Anlatıyor N.38, S.5

2.2.4 Fıkra

2.2.4.1 İmzasız

Tuhaf Fıkralar N.1, S.8

Tuhaf Fıkralar N.2, S.7

Tuhaf Fıkralar N.3, S.8

Tuhaf Fıkralar N.7, S.7

Tuhaf Fıkralar N.8, S.7

Tuhaf Fıkralar N.10, S.7

Yeni Müsabakamıza Ait Bir İki Güzel Fıkra N.21, S.7

2.2.5 Eğlence- Oyun

2.2.5.1 İmzasız

Evde Güzel Bir Eğlence Vasıtası N.1, S.8

Yalancı Mum N.2, S.8

Halka Oyunu N.2, S.8

Hokkabaz Oyunları, Siyah Zar N.3, S.8

Şapka İçinde Omlet N.4, S.8

Hokkabaz Oyunları, Masadan Para Geçer mi? N.5, S.8

Cuma Eğlenceleri N.16, S.7

Cuma Eğlenceleri	N.17, S.7
Cuma Eğlenceleri	N.18, S.7
Cuma Eğlenceleri	N.19, S.7

2.2.6 Bilmece

2.2.6.1 İmzasız

Her Hafta On Lira Veriyoruz	N.21-22-23-24-25-26-27-28-29 S.7
Her Nüşhada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	N.30, S.7
Her Nüşhada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	N.31, S.7
Her Nüşhada 20 Lira Mükâfat Veriyoruz	N.32, S.7
Her Nüşhada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	N.33, S.7
Her Nüşhada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	N.34, S.7
Her Nüşhada 20 Lira Mükâfat Veriyoruz	N.35, S.7
Her Nüşhamızda 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	N.36, S.7
Her Nüşhada 20 Liralık Mükâfat Veriyoruz	N.37, S.7

2.2.7 Bulmaca

2.2.7.1 İmzasız

Hangisi Kadın Hangisi Erkek?	N.13-14-15-16-17-18-19-20 S.7
------------------------------	-------------------------------

2.2.8 Din

2.2.8.1 İmzasız

Söz Aramızda	N.9, S.2
Söz Aramızda	N.10, S.2

Gençliğin Hayata Girerken Muhtaç Olduğu En Büyük Kuvvet: İman	N.25, S.2
Söz Aramızda - Ramazan	N.30, S.2
Hindistan'da Maymunlara Tapanlar	N.30, S.3
Herkesin Taptığı Bir Allah Var	N.32, S.2
Söz Aramızda - Bu sene Ramazan Ansızın Geldi	N.33, S.2

2.2.9 Tarih

2.2.9.1 İmzasız

İki Sene Evvel Bu günler Yunan Ordusunun Son Neferinin İzmir'den Denize Döküldüğü Gündür	N.2, S.1
--	----------

2.2.9.2 Sabiha Zekeriya

Türk'ün Meçhul Askeri	N.1, S.2
Meçhul Şehit İsmi Gibi Bize Meçhul Kaldı	N.2, S.2

2.2.10 Kadın Erkek Münasebetleri

2.2.10.1 Büyük Anne

Erkekler Hangi Kadınları Severler? Merak mı Ettiniz? O hâlde Aşağıdaki Makaleyi Okuyunuz	N.1, S.2
Kocalar Nasıl İdare Edilir	N.3, S.2

2.2.10.2 Cici Anne

Hangi Kızlarla Evlenmeli?	N.2, S.2
Hangi Erkeklerle Evlenmeli	N.4, S.2

İzdivacın On Şartı	N.6, S.2
Hakiki Sevdayı Nasıl Anlamalı	N.7, S.2
Kocalar Birer Kapalı Kutudur	N.8, S.2
Dünyanın Baş Ağrıları Kaynanalar	N.9, S.2
Aşktan Nasıl Kurtulmalı	N.10, S.2
Erkekleri Nasıl Kazanmalı?	N.11, S.2
Cici Anne'nin Sütunu-Müstebid Kocalar	N.12, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Kocalarını Mahveden Kadınlar	N.13, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Dünyanın Halledemediği Bir Muamma	N.14, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Sevdiğime aşkı mı itiraf edeyim mi?	N.15, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Gençlerin Sevmek ve Sevilmek Hakkı Var mı?	N.16, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Her Kadına Bir Koca	N.17, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Zamane Aşkları	N.18, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Sevgilinizle mi ,Ailesiyle mi Evlenir siz?	N.19, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Genç Bir Erkeğin Gönderdiği Mektupta Diyor ki	N.20, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Evlerini Sevmeyen Kadınlar	N.21, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Akraba İle Evlenmeli mi?	N.22, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Karılarını Aldatan Erkekler	N.23, S.2
Aşk Nasıl Başlar	N.24, S.2
Cici Anne Sütunu, Ne zaman evlenmeli?	N.25, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Evli Bir Kadını Sevmeli mi?	N.26, S.2
Cici Anne Sütunu	N.27, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Dul Bir Adam Evlenmeli mi?	N.28, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Bizde Gençler Hayata Hazır mıdır?	N.29, S.2

Cici Anne'nin Sütunu, En Sağlam İzdivaç, Aşk Üzerine Kurulanıdır	N.30, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Bir Kadın Kocasına Neşeli Görünmeye Mecbur mudur?	N.31, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Karılarını Aldatan Erkekler	N.32, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Gelinle Kaynana Bir Evde Oturmalı mı?	N.33, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Evlenmek İçin Nasıl Kız Bulmalı	N.34, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Hayatta Bir Kişi Sevmek Mümkün mü?	N.35, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Erkek karısına sadık kalmalı mıdır?	N.36, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Kızlarımız Babalarının Rızası Hilâfına Evlenmeli mi?	N.37, S.2
Cici Anne'nin Sütunu, Aşkı Nasıl Unutmalı	N.38, S.2

2.2.10.3 İmzasız

İzdivâcın On Şartı	N.5, S.2
Söz Aramızda, Kadın Kendisini Beğendirmek İçin Mi Yaşar?	N.15, S.2
Dul Bir Adam Evlenmeli mi?	N.28, S.2

2.2.11 Bilim

2.2.11.1 İmzasız

Gözlerimiz ve Kulaklarımız Bizi Nasıl Aldatırlar	N.2, S.7
Nebatat da Hayvanlar Gibi, Görür, Hisseder, Düşünür ve Evlenir mi?	N.12, S.3
Yarasa İle Sıtmaya Karşı Mücadele Etmek ve Sivri Sinekleri İmha Etmek Mümkünmü?	N.13, S.3
İlk İnsan Bir Milyon Sene Evvel Yaşamıştır	N.15, S.2

Dünyamızın Etrafında Beliren Yeni Bir Ay	N.18, S.2
Fen Son Tetkikatıyla Nasıl Yaşadığımızı Nasıl ve Niçin Öldüğümüzü İzaha Çalışıyor	N.23, S.3
Nasıl Yaşıyoruz, Niçin Ölüyoruz?	N.23, S.7
Zühre Yıldızında Bugünkü Hayat Küremizin İlk Devre-i Hayatının Aynıdır	N.29, S.3

2.2.12 Teknoloji

2.2.12.1 İmzasız

Yeni Bir Ölüm Şuaı	N.1, S.7
On Günde Dünyayı Dolaşabilecek Muazzam Hava Drenotu Bu Hafta İlk Tecrübesini Yapacak	N.3, S.1
Güneşten Elektrik Çıkaracaklar	N.5, S.6
Karadan, Makina Başında Oturarak İdare Edilen Tayyarecisiz Bir Tayyare İstikbalde Bize Neler Hazırlıyor	N.14, S.3
Amerika'da Tayyare İle Nasıl Yağmur Yağdırıyorlar ve Bulutları Dağıtıyorlar?	N.15, S.3
Telsizle Nasıl Fotoğraf Naklediyorlar?	N.16, S.2
Yirminci Asrın Elektrik, Buhar, Telsiz, Telgraf, Tayyare ve Balonlardan Mürekkep Muazzam Kuvveti Karşısındayız	N.21, S.2
Bir Amerikalının Keşfettiği Bir Makina İle Herhangi Bir Maddeyi Eritecek Bir Hararet İstihsal Ediyorlar	N.33, S.3
Güneş Makinası	N.33, S.7
Yıldızlarla Nasıl Muharebe Edeceğiz	N.36, S.2
Havada Tayyare İle Nasıl Yazı Yazıyorlar?	N.37, S.7

İçinde İnsanları, Eşyası ve Bütün Tesisatıyla Hiç Sarsmaksızın Evleri Bir
Taraftan Bir Tarafa Nasıl Naklediyorlar? N.38, S.4

2.2.13 Resim

2.2.13.1 İmzasız

On Günde Dünyayı Dolaşabilecek Muazzam Hava Dretnotu Bu Hafta İlk
Tecrübesini Yapacak N.3, S.1

Başka Milletler Nasıl Selam Verirler N.3, S.8

İzmir'de 9 Eylül Şenlikleri İntibaatı N.4, S.8

Abdülkerim'in Riyaseti Altında Harp Eden Reif Mücahitleri Fas'ı, İspanyol
Ordularına Bir Mezarlık Haline Getirdiler N.5, S.1

Dünyanın Üç Yerinde Bizi Şiddetle Alakadar Eden Muharebe ve Hadiseler
Oluyor: Fas'ta, Kafkas'ta ve Makedonya'da N.5, S.8

Erzurum'da Zelzeleden Yüzlerce Vatandaşımız Evsiz, Yurtsuz ve Açıkta Kaldı
N.6, S.1

Bu Hafta, Felaketler ve Matemlerle Dolu 4 Seneden Sonra İstanbul'un Düşman
Ayağından Temizlendiği Kurtuluş Haftasıdır N.6, S.8

Vahhabilerin Tahriri Altında Bulunan Mekke-i Mükerrreme'de Kâbe-i
Muazzama Civarında Yerlilerin Galeyanlı Bir İçtimaı N.7, S.1

İslamlar Üzerine Çöken İngiliz Kâbusunun Azametini Anlamak İstiyorsanız
İngiliz Esareti Altında Yaşayan Milletlere Bakınız N.7, S.8

Musul'da Kahvehanede Yerliler N.8, S.8

İngiltere İle Aramızda Daima Bir İhtilaf Menba'ı Olan Musul Şehrine Umumi
Bir Nazar N.8, S.8

Amerika'nın En Güzel Kızı N.8, S.8

Afrika Kabilelerinden Birinde Gelin Alayı N.8, S.8

Bizim Muhacirlerimiz ve Onların Muhacirleri: Bizimkiler Sefalet İçinde Ölüyor, Onları Huzur İçinde Gidiyorlar	N.9, S.1
İslam'ın Yüz Karası Satılan Krallar	N.9, S.8
Ziyasıyla Bütün Halkı Mateme Gark Eden Büyük Âlim ve Mürşidimiz Merhum Ziya Gökalp Bey	N.10, S.1
Bizde Farklar Nasıl Teşekkül Eder	N.11, S.1
Bu Kadar Harp ve Felaketten, Bu kadar insan ziyanından sonra milletler halâ boğaza kadar silahlanmakla meşguldür. Dünyanın en silahperver görünen milleti, en ziyade silahlanmaya gayret eden millettir. Amerika herkese silah dersi verirken, kendisi dünyanın en büyük silahlarını yapmakla meşguldür. Burada görülen silahın azamet ve cesametine bakınız. Dünyanın en uzun topu olan bu harp silahı, Amerika'da güya silahları müdafaa için yaptırılmıştır	N.11, S.8
İngiltere'de Bir Anı	N.11, S.8
Devekuşuna Sormuşlar	N.11, S.8
Telsiz Telefonun Amerika'da Tatbikatı	N.11, S.8
İngiltere'de İntihabın Şayan-ı Dikkat Tezahürlerinden	N.11, S.8
Artık Şeker Alır Gibi Elbise Alabilirsiniz	N.11, S.8
Muhacirlerimizin En Ziyade İskân Edildikleri Menâtk	N.12, S.1
Roma'da Dünyanın En Yüksek Binası	N.12, S.8
Giresun'da Bir Fındık Deryası	N.12, S.8
Giresun'da Fındık Kabuklarını Ayıklayan Bir Makina	N.12, S.8
Giresun Türkiye'nin Fındık Şehridir	N.12, S.8
İngiltere'de Hayvanat Bahçesinde Bulunan Maymunlardan Biri Kendisini Ziyarete Gelenleri İskambil Kağıdı Oynayarak Eğlendiriyor	N.12, S.8
İhtiyarları Genç Yapmanın Yolunu Buldular	N.13, S.1
Hayvanlar Telsiz Telefondan Nasıl İstifade Ediyorlar?	N.13, S.8

Amerika'da Artistleri Şimdi Yeni Bir İmtihandan Geçiriyorlar, Amud Takriplerini Ölçüyorlar	N.13, S.8
İngiltere, Müstemlekelerde ki İsyanları Donanmasıyla Ezdiği Gibi Mısır'daki İstiklal Hareketini de Onunla Boğmaya Çalışıyor	N.14, S.1
Amerika'da Kadınlardan Mürekkep İlk Askeri Kal'a Efradı	N.14, S.8
Biz Kahvehanelerde, Meyhanelerde ve Havasız Yerlerde Vakit Geçirirken, Zengin ve Bahtiyar Milletler Nasıl Eğleniyorlar	N.14, S.8
Bugünün Hadiseleri Karşısında, Mazinin Kıymetli Bir Hatırası	N.15, S.1
Mısır'da (Serdar)ın Katli İle Başlayan Milli Hareket İngilizler Tarafından Nihayet Boğduruldu	N.15, S.8
Serdar'ın Katlinden Sonra İngilizler Mısır Ordusunu Sudandan İhraca Başladılar	N.15, S.8
Sudanlı Bir İngiliz Askeri	N.15, S.8
Mısır'ın Yeni Başvekili Zebur Paşa	N.15, S.8
Sudanlı Mitralyöz Müfrezesi Askerlerine Nasıl Ateş Açmıştı	N.15, S.8
Mısır'ın Meşhur Millet Kahramanı Zağlul Paşa	N.15, S.8
Telsiz vasıtasıyla İngiltere'den Amerika'ya Amerika'dan İngiltere'ye Fotoğraf Naklediyorlar	N.16, S.1
Dünyanın En Tembel Hayvanı	N.16, S.8
Süs İhtiyacının Çirkin Tezahürleri	N.16, S.8
Avrupa'da Spor Çılgınlıklarından Bir Sahne	N.17, S.1
Tayyare Nakline Mahsus Bir Vapur	N.17, S.8
Soldaki Resimde Gördüğünüz Zayıf Ve Bitkin Adam Hindistan'ın Meşhur Gandhi'sidir	N.17, S.8
Burada Gördüğünüz Adam Dünyanın En Yüksek Adamıdır. Boyu İki Buçuk Metredir	N.17, S.8

Amerika’da Hırsızları Anlamak İçin Dedektifler Huzurunda Geçirilen Terletici Bir İmtihan	N.17, S.8
İsviçre’de Tayyare İle Kızak Kayanlardan Diğer Bir Manzara	N.17, S.8
Dünyanın En Büyük Tayyaresi	N.17, S.8
Amerika’da Bir Mektebi 17 Kilometre Uzaklıkta Bir Mahale Nasıl Naklediyorlar	N.17, S.8
Arnavutluk’ta Balkanları Tehdit Eden Yeni Bir Tehlike Başlıyor	N.18, S.1
Fransa’da Yeni Bir(Paraşüt) Yani Tayyareden Tehlikesiz İnmek İçin Yeni Bir Alet Yapılmıştır	N.18, S.8
Telsizle Tiyatro Veriyorlar	N.18, S.8
Bahriye Vekâletini İhdas Ederken Tayyare ve Tahtelbahir Kuvvetlerimizi İhmal Etmemek Lazım Geldiğini Unutmayalım	N.19 S.1
Süs İhtiyacının Garip Bir Tezahürü	N.19, S.8
Amerika’da Altmış Yedi Katlı Bir Darülfünun	N.19, S.8
Üç Sene Yanacak Bir Mum	N.19, S.8
Kolsuz Bir Ressam	N.19, S.8
Dilsizin Kulaklarını Açmışlar	N.19, S.8
Bu da Bir Usul	N.19, S.8
Cesaretin de Hududu Var	N.19, S.8
Yukarıdaki Ev, Yanda Sefalet İçinde Gördüğünüz Muhacir Mehmed Bey’in Selanik’te Bıraktığı Evi	N.20, S.1
Amerika Muhtelif Irkların Birleşmesinden Doğan Güzellikler Memleketidir, Gördükleriniz Bu Güzelliklerin Seçmeleridir	N.20, S.8
İçimizden ve Dışımızdan Bizi Tehdit Eden Yunan Tehlikesi	N.21, S.1
Gazi Paşa ve Refikaları Hanım’ın Anadolu İçinde Son Seyahatleri İntibaatından	N.22, S.1

Zenginler İçin Yaz Vakti Yok	N.22, S.8
Kışın Deniz Kenarına Gidemeyenler de İsviçre'ye gidip Karlar ve Buzlar İçinde Kızak Kayarak, Dans Ederek Eğleniyorlar	N.22, S.8
Filin Dişlerini Çıkarıyorlar	N.22, S.8
Ne Uzun Boylu Adamlar	N.22, S.8
Enver Paşa Modası	N.22, S.8
Yılanları Teshir Edenler	N.22, S.8
On Metre Yukarıda İnce Teller Üzerinde Bir Aile	N.22, S.8
Türk Pehlivanı	N.23, S.1
Bir Milyon Sene Evvel Yaşadığı Tahmin Edilen Dünyanın En Büyük Hayvanı	N.23, S.8
Rifliler Niçin Galip Geliyorlar?	N.23, S.8
Eski Padişahlarımıza Ait Bir Kayık	N.23, S.8
İsmet Paşa - İstanbul'un Heybeliada'da oturan Kıymetli Misafiri	N.24, S.1
Tayyare Taşıyan Yeni Zeplin	N.24, S.8
Hindistan'da Bir Beyaz Fil	N.24, S.8
Mısır'da İngiliz Korkusunu Gösteren Yeni Bir Manzara	N.24, S.8
İngiltere Mısır'da Asayişini Nasıl Muhafaza Ediyor?	N.24, S.8
Silahlı ve Silahşorlu Bir Mecliste Vukû'u Tabii Olan Müessif Bir Hadise	N.25, S.1
En Büyük Hayvanı Buldular	N.25, S.8
En büyük Hayvanın İskeleti	N.25, S.8
Dans Ederken Bilmece Hallediyorlar	N.25, S.8
Dans Yüzünden Annesini Öldüren Bir Kız	N.25, S.8
Tutulmuş Ayın Resmi	N.25, S.8

İstanbul ve Anadolu'yu Kasıp Kavuran Grip Salgını	N.26, S.1
Dünyanın En Büyük Tahtelbahri	N.26, S.8
Afrika Vahşileri Yağmur Duasını Nasıl Yapıyor?	N.26, S.8
İtfaiyede Son İcat	N.26, S.8
Resimli Hafta Bilmecesi, Her Yerde En Güzel Eğlence	N.26, S.8
Şark Vilayetlerimizde Başlayan ve Genç Cumhuriyetimizi Tehdit Eden İrtica Devi Memleketin Selametini de Tehdit Etmektedir	N.27, S.1
Sinema Sayesinde Hastanede Hastanıza Yapılan Ameliyatı Takip Edebiliyorsunuz	N.27, S.8
İrtica Hortlağı	N.28, S.1
Memlekete Yeni Gailerler Çıkaran ve İsyana Sahne Olan Şark Vilayetlerimizden Bazı Manzaralar	N.28, S.8
Güneş Altında Tatlı Bir Uyku	N.28, S.8
Fabrikada Ameleyi Nasıl Eğlendiriyorlar	N.28, S.8
Genç İsyanyla Başlayan İsyana ve İrtica Hareketi Kanlı Müsademelere Müncer Oldu	N.29, S.1
İlk İnsanlar Yaşamak İçin İlk Vahşi Hayvanlar İle Nasıl Mücadele Ediyorlardı?	N.29, S.8
Pazartesi ve Perşembe Günleri Çıkan Renkli Gazetedir. - Ramazan Nüşhası	N.30, S.1
Ramazanda Tekkelerde İbadet Manzaralarından	N.30, S.8
Yeni Cami Çeşmelerinde İbadet Hazırlığı	N.30, S.8
Dini Siyasete Alet Eden Bir Şeyh	N.30, S.8
Şark Vilayetlerimizde İsyana Eden Kürt Aşiretlerinin Hareket Halinde Çekilmiş Resimleri	N.31, S.8
İran Hududu Üzerinde Yaşayan Kürt Aşiretleri İçinde Alınmış Diğer Bir Resim	N.31, S.8

İstanbul'da Mahalle Kahvehanesinde Bir Günlük Orucu Müteakip İçilen İlk Sigara ve İlk Kahve	N.31, S.8
İngiltere'de Seyyar Hayvan Hastanesi; Hayvanlarını Tedavi Ettirmek İsteyenler Nöbet Bekliyorlar	N.32, S.2
Şarki Vilayetlerde İsyân Sahasında Nehir Boyunca Kır Hayatı	N.32, S.8
Şark Vilayetlerinde İsyân Sahasında Bulunan Muş Kasabası	N.32, S.8
50.000 Kişiyeye Birden Nasıl Nutuk Söylüyorlar	N.32, S.8
Güneşle Mücadele	N.32, S.8
Dünyanın En Garip Saati	N.32, S.8
Sultanahmet Cami-i Şerifi'nin İç Manzarası	N.33, S.1
İftardan Sonra İlk Kahve Ve İlk Nargile	N.33, S.8
İran'da Damdan Dama Bir Salıncakta Bayram Eğlencesi	N.33, S.8
Bilmecemizin Avrupa'da Garip Bir Tarzı	N.33, S.8
Ramazan'da Çok Görülen Manzaralar	N.33, S.8
Asırlardan Beri Eğri Duran Bir Bina	N.33, S.8
İstanbul'un Nefis Mabetinden Valide Camii	N.34, S.1
Amerika'da Hırsızları Nasıl Teşhis Ederler?	N.34, S.8
Tayyarede Baş Aşağı Uçarak Her Baba Yiğidin Gösteremeyeceği Cesareti İbraz Eden Tayyareci	N.35, S.1
Hayatı Hiç Pahasına Sayarak Tehlikeli Yerlerde Gösterilen Cesaret ve Maharetten Bir İki Müheyyiç Sahne	N.35, S.8
Usâta İltihak Eden Bazı Safdil Köyler Ahalisi Askerlerimizi Bayraklarla ve Sevinçle Karşılamlışlardır	N.36, S.1
İstanbul'da Pireler İçinde Yapılan Ekmekler	N.37, S.1
Avrupa'da Elektrik Fırınlarda El Dokunmaksızın Çuvalla Giren Un Kâğıda Sarılmış Ekmek Olarak Çıkıyor	N.37, S.8

Bayram Arifesinde Bir Türk Yetiminin Düşüncesi N.38, S.1

Bugün Artık Veda Ettiğimiz Ramazan Manzaralarından Biri N.38, S.8

2.2.14 Karikatür

2.2.14.1 İmzasız

Kadınların Nazarında En Güzel Koca Kimdir? N.6, S.2

Bütün Muvaffakiyetlerimizi Gözyaşlarımıza Medyunuz N.7, S.2

Biraz da Mizah N.11, S.2

Para İçin Evlenenlerin Hali N.13, S.2

Mısırdakiler Nasıl Hissediyor? N.15, S.2

Hoca Efendi'nin Başına Gelenler N.17, S.7

Kadın Erkek Davası N.18, S.2

Cabi Efendinin Başından Geçenler N.19, S.2

Karikatür N.20, S.2

Karikatür N.21, S.2

Cabi Efendi'nin Başından Geçenler N.22, S.2

Cabi Efendi'nin Başından Geçenler N.23, S.2

Cabi Efendi Bilmece Hal Ediyor N.24, S.2

Cabi Efendi'nin Başından Geçenler N.25, S.2

Cabi Efendi'nin Başından Geçenler N.26, S.2

Cabi Efendinin Başından Geçenler N.28, S.2

Cabi Efendi'nin Başından Geçenler N.29, S.2

Cabi Efendi'nin Başından Geçenler N.30, S.2

Cabi Efendi'nin Başından Geçenler N.31, S.2

Cabi Efendi N.32, S.2

Cabi Efendi	N.33, S.2
Cabi Efendi	N.34, S.2
Cabi Efendi	N.35, S.2
Cabi Efendi	N.38, S.2

2.2.15 Haber

2.2.15.4 İmzasız

Yapışık Kardeşler	N.1, S.3
Her şeyi Tersine Gören Çocuk	N.4, S.5
Kuyruklu Yıldız Geçiyor	N.6, S.7
Sahra-yı Kebirin Altında Bahri Muhit Varmış	N.7, S.7
Kısa Saç Nasıl Moda Olmuştu?	N.8, S.7
Merih'le Nasıl Konuşacağız?	N.10, S.3
Küpe Takmak Güzelliği Bozan Çirkin Bir Adettir	N.10, S.7
Doktorumuzun Nasihatleri	N.10, S.7
Tekinsiz Evler	N.11, S.3
Maymunlara Mahsus Bir Sanatoryum	N.13, S.2
Muharebede Ölenlerin Ruhlarının Fotoğrafını Aldılar	N.13, S.4
Hasan Bey Olan Hüsna Hanım'ın Erkek Oluşu Hakkında Yeni Malumat	N.13, S.5
Sahra-yı Kebir Altından Çıkan Balıklar	N.14, S.2
Üç Yaşında Piyano Çalan Bir Artist	N.16, S.2
Maymunlar Sanatoryumda Nasıl Yaşıyorlar?	N.17, S.4
Bir Vapuru Karadan Nasıl İdare Ediyorlar	N.17, S.7
Maymunlar Arasında	N.17, S.7

İspanya Kralı, Milletinin Fas'ta Uğradığı Hezimet ve Felakete Rağmen Nasıl Eğleniyor ve Nasıl Kumarhane İşletiyor?	N.18, S.3
Amerika'da İntihabat Esnasında Hatipler Yirmi Milyon Kişiyi Birden Nasıl Hitap Ediyorlardı?	N.18, S.6
Yakında Tiyatroları Evimizde Seyredeceğiz	N.19, S.2
Paris'te Kadınlar Bacaklarını Boyatarak Kendilerini Beğendirmeye Çalışıyorlar. Yarın Bizde de Görülecek Bir Sevda	N.19, S.4
Dünyanın İlk Makinist Kadını	N.20, S.2
Beynimizin İçinde Kabiliyetimizi, Düşündüklerimizi Anlamaya Çalışıyorlar	N.20, S.3
Bir Kanun Layihasına Göre Çocuk Yapmamak İçin, Amerikalılara Göre İse Çocuk Yapmak İçin Vesika Almak Lazımdır	N.20, S.5
Çocuk Yapmak İçin Vesika	N.20, S.7
Kanun-i Sâninin Yirmi Dördüncü Cumartesi Günü Amerika'da Güneş Tutulacak Gün Ortasında Gece Olacaktır	N.21, S.4-5
İbraniler Bahr-i Ahmeri Nasıl Geçtiler?	N.21, S.8
Son Tahkikata Nazaran(Merih) deki İnsanlar Neye Benzerler, Nasıl Yaşarlar ve Nasıl Düşünürler?	N.22, S.5
Yukarı Doğru Yağan Yağmurlar, Kan, Un, Mürekkep, Yağmurları Nasıl ve Ne Vakit Yağar	N.24, S.3
Hayvanlar Bile Bilmecemizi Hal İle Meşgul	N.24, S.7
Konuşan Sinema Yapıyorlar. Yakında Sinemada Hem Oyun Seyredeceğiz Hem Aktörlerin Sesini İşiteceğiz	N.25, S.3
(Resimli Hafta) Bilmecesi Yüzünden Zengin Olan Adam	N.26, S.2
Yirmi Dört Kanun-i Sâni'de Amerika'da Güneş Tutuldu, Halk ve Rasathaneler Neler Gördüler, Gördüklerini Nasıl Tasvir Ediyorlar?	N.26, S.4-5
Senenin En Büyük Sinemasını Nasıl Yaptılar	N.27, S.3

Senenin Büyük Sineması	N.27, S.7
İstidat ve Kabiliyetleri Nasıl Ölçüyorlar?	N.28, S.7
Yevmi Gazetelerde Bilmecemiz	N.28, S.7
Dünyanın En Garip Mektebi	N.29, S.2
Dans İçin Evinden Kaçan Milyoner Kızı	N.30, S.2
Yevmi Gazetelerdeki Bilmecemizi Halledenler	N.30, S.7
Son Haberlere Göre Şark Vilayetimizde Asilere Karşı Tenkil (Uzaklaştırma) Hareketi Başlamıştır	N.31, S.1
Dünya Yerinden Mi Oynuyor?	N.31, S.2
Yevmi Gazetelerdeki Bilmecemizi Halledenler	N.31, S.7
Yevmi Gazetelerdeki Bilmecemizi Halledenler	N.32, S.7
Dişileri Erkek, Erkekleri Dişi Yapıyorlar	N.33, S.2
Bacaklarınıza İtina Ediyor Musunuz?	N.34, S.2
Sinemada Yangını Nasıl Yaparlar?	N.35, S.2

2.2.16 Reklam

Resimli Ay	N.1, S.3
Silinmiş Çehreler, Beliren Simalar	N.1, S.7
Resimli Ay	N.3, S.8
Muallim Selim Sırrı Bey	N.4, S.6
Resimli Ay	N.4, S.8
Resimli Ay	N.5, S.6
Kışlık Elbiselerinizi Türkiye'nin En Meşhur Terzisi Olan Arif Zeki Terzihanesinde Yaptırınız, Herhalde Memnun Kalacaksınız	N.5, S.7

Vatan Kitap Kısmı	N.6, S.8
Resimli Ay	N.7, S.4
Resimli Ay	N.7, S.7
Arif Zeki	N.8, S.3
Evliyazade Nureddin	N.8, S.3
Mısırlıoğlu Halk Sineması	N.8, S.7
Resimli Ay	N.8, S.8
Mısırlıoğlu Halk Sineması	N.9, S.7
Evliyazade Nureddin	N.9, S.7
Arif Zeki	N.10, S.7
Evliyazade Nureddin	N.10, S.7
Resimli Ay	N.10, S.8
Evliyazade Nureddin	N.12, S.7
Arif Zeki	N.12, S.7
Sevimli Mecmua	N.13, S.3
Sevimli Mecmua	N.14, S.7
Siyah Korsan	N.14, S.7
Sevimli Mecmua	N.15, S.3
Resimli Yıl	N.15, S.7
Resimli Ay	N.15, S.7
Sevimli Mecmua	N.17, S.2
Resimli Ay'ı Okudunuz mu?	N.17, S.3
Evliyazade Nureddin	N.17, S.6
Mekteplilere, Çocuk Babalarına, Bütün Türk Yavrularına Büyük Müjdelere Olsun	N.18, S.6

Pul ve Kartpostal Meraklılarına	N.18, S.7
Elhamra Sineması	N.18, S.7
Bristol Oteli	N.19, S.7
En Güzel Çocuk Mecmuası	N.20, S.7
Resimli Yıl	N.20, S.7
Bristol Oteli	N.20, S.7
En Güzel Çocuk Mecmuası	N.20, S.7
Resimli Yıl	N.20, S.7
Resimli Ay-Resimli Yıl	N.21, S.7
Bristol Oteli	N.21, S.7
Resimli Yıl	N.22, S.3
En Güzel Çocuk Mecmuası	N.22, S.6
Resimli Ay	N.22, S.6
Bristol Oteli	N.22, S.6
Resimli Yıl	N.23, S.7
Resimli Yıl	N.24, S.3
Resimli Ay	N.24, S.7
Sevimli Mecmua	N.24, S.7
Resimli Yıl	N.25, S.7
Vaktinizi Hoş Geçirmek, Kahkahalarla Gülmek İsterseniz İncili Çavuş	N.25, S.7
Manyetizma ve İpnotizma Meali Bugün Neşrolundu	N.25, S.7
Resimli Ay	N.25, S.7
Çocukları Sinemaya Davet Ediyoruz	N.26, S.7
Resimli Ay	N.27, S.7

Resimli Yıl	N.27, S.7
Resimli Yıl	N.28, S.7
Resimli Yıl	N.29, S.7
İtriyat Ticarethanesi	N.29, S.7
Diş Tabibi Muallim Hüseyin Talat	N.29, S.7
Kıralık Han	N.29, S.7
Resimli Yıl	N.31, S.6
Kürkçüzade Biraderler	N.31, S.7
Çocuk Beslemek	N.31, S.7
Resimli Yıl	N.32, S.7
Kıralık Ev	N.32, S.7
Gündüz	N.32, S.7
Kıralık Ev	N.33, S.7
Kur'an-ı Kerim Tercümesi, Cemil Said Bey	N.33, S.7
Nurulbeyan, Kur'an-ı Kerim Tercümesi	N.34, S.7
Sevimli Mecmua Bugün Çıktı	N.34, S.7
Nurulbeyan, Kur'an-ı Kerim Tercümesi	N.35, S.7
Resimli Yıl	N.35, S.7
Arif Zeki	N.35, S.7
Kıralık Ev	N.35, S.7
Siyah Korsan- Deniz Çocuğu, İncili Çavuş	N.35, S.7
Kıralık Ev	N.36, S.7
Sevimli Mecmua Bugün Çıktı	N.38, S.7
İncili Çavuş	N.38, S.7

Kiralık Ev	N.38, S.7
Resimli Yıl	N.38, S.7
2.2.17 Duyuru	
Gazetemizin İsmi Kim Buldu	N.1, S.2
Eğlenceli ve Kolay Bir Müsabaka- Başımızdan Geçen En Büyük Gaf Nedir?	N.1, S.2
Resimli Hafta	N.1, S.8
Gelecek Nüşamızda	N.1, S.8
Resimli Hafta	N.2, S.7
Resimli Ay	N.2, S.7
Gelecek Nüşamızda	N.3, S.6
Gazetemizin İsmi Bulan	N.3, S.8
Resimli Hafta	N.3, S.8
Resimli Hafta	N.4, S.8
Resimli Hafta	N.5, S.8
Resimli Hafta	N.6, S.8
Resimli Hafta	N.7, S.8
Gelecek Nüşamızda	N.8, S.6
Resimli Hafta	N.8, S.8
Resimli Ay	N.9, S.8
Saray Cinayetleri	N.12, S.3
Saray Cinayetleri	N.12, S.7
Karilerimizin Hakemliğine Müracaat Ediyoruz	N.13, S.7
Saray Cinayetleri	N.13, S.7

Resimli Hafta, Perşembe günleri Çıkan haftalık mecmua	N.13, S.8
Saray Cinayetleri	N.14, S.2
Saray Cinayetleri	N.14, S.7
Gaf Müsabakasında Kimler Kazandı?	N.16, S.7
Gaf Müsabakamızı Kazananlar	N.19, S.7
Kimi Müsabakamız Büyük Bir Teveccühe Mazhar Oldu	N.22, S.7
Hangisi Kadın Hangisi Erkek Müsabakasının Neticesi	N.23, S.2
İlk On Lirayı Kazananlar	N.24, S.2
Bu Hafta On Lira Kazananlar	N.25, S.7
Geçen Hafta ki Bilmecemiz	N.26, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	N.26, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	N.27, S.2
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	N.27, S.2
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	N.27, S.6
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	N.28, S.2
Hapishanede Neler Gördüm?	N.28, S.2
Türkiye Şerlok Holmes'unun Hatıratı	N.28, S.2
Resimli Hafta	N.28, S.2
4. Numara	N.28, S.3
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	N.28, S.6
Amerika'da Nasıl Zengin Oldum?	N.29, S.3
Ayva Resimli Bilmeceleri Doğru Halledenler	N.29, S.7
Gazi Paşa'nın Bilmecesini Doğru Halledenler	N.29, S.7
Sarayda Ramazan	N.29, S.7

Şerlok Holmes	N.30, S.3
Sarayın İç Yüzü	N.30, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar Kimlerdi?	N.30, S.7
Resimli Hafta Yalnız Ramazan Ayı Zarfında Pazartesi ve Perşembe Günleri Haftada İki Kez Çıkacaktır	N.30, S.8
Şerlok Holmes Arsen Lüpen Karşı Karşıya	N.31, S.3
Sarayın İç Yüzü	N.31, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	N.32, S.7
Bir İzah	N.32, S.7
Bu Hafta On Lira Kazananlar	N.34, S.7
Hapishanede Kadınları Nasıl Döverler	N.35, S.6
Karilerimizin Dert Ortağı	N.36, S.2
Bu Hafta 20 Liralık Mükâfat Kazananlar	N.36, S.7
Resimli Hafta Ramazandan Sonra Eskisi Gibi Haftada Bir Defa Perşembe Günleri Çıkacaktır	N.37, S.7
Bu Hafta Mükâfat Kazananlar	N.38, S.7

2.2.18 İlan

Resimli Ay	N.1, S.3
Resimli Yıl On Güne Kadar Çıkıyor	N.21, S.8
Resimli Ay Bu Hafta Çıkıyor	N.28, S.7
Resimli Ay Bu Hafta Çıktı	N.29, S.7
50 Sene Sonra Dünya Nasıl Olacak?	N.34, S.7
Kıskançlık	N.34, S.7
Anadolu'nun İç Yüzü	N.34, S.7

Sarayda Duvarlara Nasıl Konferans Verdim?	N.35, S.7
50 Sene Sonra Dünya Nasıl Olacak?	N.35, S.7
Kıskançlık	N.35, S.7
Anadolu'nun İç Yüzü	N.35, S.7
Sarayda Duvarlara Nasıl Konferans Verdim?	N.35, S.7
Resimli Ay Çıktı	N.36, S.3
Resimli Ay Abonelerine 100 Lira	N.38, S.3

2.2.19 Okuyucu Yazıları

2.2.19.1 İmzasız

Hayatta En Büyük Gaf	N.2, S.2
Başınızdan Geçen En Büyük Gaf Nedir?	N.2, S.8
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.3, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.4, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.5, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.6, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.7, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.8, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.9, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.10, S.2
Bursa Dârülmuallimâtından Latife Hanım	N.10, S.7
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.11, S.2
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.11, S.7
Hayatınızda Yaptığınız Gaflardan Bazıları	N.12, S.2

Karilerimizin Dert Ortağı N.37, S.2

Karilerimizin Dert Ortağı N.38, S.2

2.2.20 Toplum

2.2.20.1 İmzasız

Söz Aramızda N.5, S.2

Söz Aramızda N.7, S.2

Söz Aramızda N.8, S.2

Söz Aramızda N.11, S.2

Söz Aramızda N.12, S.2

Söz Aramızda N.17, S.2

Söz Aramızda - Orada ve Bizde N.20, S.2

Söz Aramızda - Kadınların Masuniyet-i Şahsiyesi Yok mudur? N.23, S.2

Söz Aramızda - Blöften Alınacak Ders N.24, S.2

Söz Aramızda N.26, S.2

Söz Aramızda - Rusya'da Yeni Bir Aile Kanunu Çıkarmışlar N.29, S.2

Söz Aramızda N.34, S.2

Söz Aramızda - İğrenç Bir Hâlet-i Ruhiye N.35, S.2

Söz Aramızda N.36, S.2

Söz Aramızda - Kızlarımızı Nasıl Öldürüyoruz? N.37, S.2

Söz Aramızda - Bayram Kime Geldi? N.38, S.2

2.2.20.2 Sabiha Zekeriya

Türk Amele Cemiyeti N.3, S.2

2.2.21 Siyâset

2.2.21.1 İmzasız

Söz Aramızda	N.6, S.2
Söz Aramızda	N.9, S.2
Söz Aramızda	N.10, S.2
Söz Aramızda	N.13, S.2
Söz Aramızda, Mekteplerde Anarşi	N.14, S.2
Söz Aramızda - Eski Hamam Eski Tas	N.16, S.2
Söz Aramızda, Bu Nasıl Demokrasi?	N.18, S.2
Söz Aramızda - Tayyare Filosu İsteriz	N.19, S.2
Cehalet ve İrtica Bağlı Gözlerle Nereye Gidiyor	N.27, S.2
Söz Aramızda - Duymayan Azdır	N.28, S.2
Genç İsyarıyla Şeyh Said İsminde Bir Mürtecinin Başladığı İrtica Hareketinin İç Yüzünü Anlamak İsteyen İngiliz Altınının Oynadığı Müthiş Rolü Biliyorlar mı?	N.28, S.4-5
Söz Aramızda - Sadakat Yeminlerinin İç Yüzü	N.31, S.2

2.2.22 Şundan Bundan

Biraz da Şundan Bundan	N.20, S.7
Biraz da Şundan Bundan	N.22, S.7

2.2.23 Önsöz

2.2.23.1 M. Zekeriya

Resimli Hafta	N.1, S.2
---------------	----------

3. BÖLÜM

3.1 SEÇME YAZILAR

3.1.1 Beykoz'da Cemile Hanım'ı Nasıl Dağa Kaldırdılar?

Esad Mahmud

Geçenlerde gazetelerde Beykoz'da oturan Cemile Hanım isminde genç bir kadının üç şahıs tarafından gece yarısı cebren evinden kaldırılarak dağa götürülüp ırzına tecavüz edildiğinden bahsediyorlardı.

Bu kadın korkusundan dört aylık çocuğunu düşürmüş ve tehlikeli sûrette hastalanmış olduğundan şimdi Haseki Nisa Hastanesi'nde taht-ı tedâvide bulunmaktadır. Yetişmiş iki çocuğu ve namuslu bir zevci olan bu zavallı kadının başından geçen faciayı bizzat ağzından dinlemek üzere Haseki Nisa Hastanesine kadar gittim. Hiç şüphe yoktu ki şimdi yabancı bir hastanenin koğuşlarında inleyen bu kadın hayatının en elemli, en ıstıraplı zamanlarını geçiriyordu.

Namuslu bir kadın için bu facianın tahammül edilemeyecek derecede ağır olduğunu biliyordum. Bu kadın belki hicabından evine dönmek, çocuklarına sarılmak, kocasıyla karşı karşıya gelmek bile istemiyordu. Fakat bu kadınla konuşmak, onun âlâm-ı ıztrâbâtını bizzat ağzından dinlemek benim için çok faydalı olacaktı.

Yanımdaki nöbetçi tabibiyle beraber Cemile Hanım'ın yatmakta olduğu koğuşun kapısından içeri girdim. Bu büyük salonun dört bir etrafı karyolalarla çevrilmiş, renksiz, zayıf, öksürüklü kadınlarla doldurulmuştu. Hepsinin dudakları titretilmiş, gözleri fersiz, omuzları çöküktü.

Koğuşun hademesi Cemile Hanım'ın köşedeki yatakta yatan kadın olduğunu söyledi. İlerledik. Baştan aşağı beyazlara bürünmüş bir kadın yüzü

koyun yatağa uzanmış, derin bir uykuya dalmıştı. Yanına yaklaştık. Yavaşça omuzuna dokundum.

-Cemile Hanım, biraz bize bakar mısınız? dedim.

Henüz yüzünü görmediğim bu bedbaht kadın birden bire başını kaldırdı. Tül bir başörtünün etrafından taşan saçları, şişkin gözlerinin üstünü örtmüş, üzerinde çizgiler görünen alnını kısmen kapatmıştı. Yüzünün iki tarafından çıkan elmacık kemikleri bu soluk ve renksiz benize bir ölü manzarası veriyordu. Dudakları yeni ölmüş bir kadının dudaklarına, gözleri hummaya tutulmuş bir kızın gözlerine benziyordu. Tavrında, edasında çok cefa çekmiş ihtiyar bir kadın hicranı vardı.

Sinirleri görünen sıska ellerini saçlarına doğru götürerek başörtüsünü düzeltti. Daima düşer gibi duran göz kapaklarını kaldırdı. Dudakları kımıldadı. Derinden gelen bir sesle:

-Ne emir buyuruyorsunuz, dedi.

-Cemile Hanım dedim. Maksadım başınızdan geçen faciayı bir defa da sizin ağzınızdan dinlemektir. Filhakika ıstırabınızın pek acı olduğunu biliyorum. Fakat mazur görünüz. Ekseriya gazeteciler böyle müşkil mevzulara sevk olunurlar.

Cemile Hanım birdenbire ta gözlerinin içine kadar kızardı. Dudakları titriyor, göz kapakları düşüyor, alnından ince ter damlaları dökülüyordu. Bu zavallı kadının öyle müthiş bir ıstırap çektiği belliydi ki adeta oraya gittiğime pişman oldum.

İki elini karyolaya dayayarak kendisini yukarı doğru çekti. Üzerindeki yorganı göğsünün hizasına getirdi. Bulutlar arkasında saklanmış renksiz bir yıldız gibi sönen ela gözlerini manidar bir tarzda bana doğru çevirdi. Geniş bir nefes aldı. Yine dudakları kımıldandı. Sonra işitilemeyecek kadar ağır ve yaslı seda ile dedi ki:

-Madem arzu ediyorsunuz, bir defa daha anlatayım.

Cemile Hanım şimdi başından geçen bu müthiş faciayı tahammül edilmez bir ıstıraplar arasında anlatmaya başladı:

-Benim çok sevdiğim bir zevcimle iki yavrucuğum vardır. Çocuklarımdan birisi dokuz diğeri iki buçuk yaşındadır. Ben kocamı ne kadar çok seversem o da beni o derece çok sever. Biz ikimiz çocuklarımızla beraber çok mesut bir hâlde yaşıyorduk. Kocamın üzerine bir başkasına bakmak değil, onu kendimden bile kıskanırdım. Fakat ne çare bunu hiç düşünmemiştim.



'Bu haydutların kuvvetli kolları arasında çirpınıp duruyordum, kapının önünde bekleyen ilerledi. Kamayı alnıma dayadı'

Ben Beykoz'da otururum. Fatma Hanım nâmında bir ev sahibemiz var. Bu ev iki odalıdır. Birisinde Fatma Hanım yatar, diğesinde ben. Kocam çalışmak üzere geçenlerde Anadolu'ya gitti. Bana bir mektup yazmış. Lazım

gelen yol parasını tedarik ettikten birkaç güne kadar beni aldıracağını söylüyordu.

O gece Fatma Hanım ile beraber erkence yatmıştık, ben yatağa girer girmez derin bir uykuya dalmıştım. Ne kadar uyuduğumu bilmiyorum. Sokak kapısı tarafından gelen bir gürültü ile uyandım. Fatma Hanım'ın sesiyle yabancı birkaç erkeğin sesleri işitiliyordu. Kulak verdim. Bir adam Fatma Hanım'a diyordu ki:

“Ben Cemile Hanım'ın kocasıyım, bırak beni içeri gireceğim. Sen ne karışıyorsun! Beni mecbur etme şimdi, seni tekmelerim.” Bu yabancı ses kocamın sesine benzemiyordu. Dikkat ettim, hayır o değildi. Muhakkak bu adamlar bana bir şey yapacaktı. Derhal bağırdım. “Fatma Hanım onları bırakma ben bunları tanımıyorum” dedim. Ve yatağımdan hemen çıplak bir hâlde fırlayarak odada ne bulduysam kapıya dayadım. Fakat taarruz edenler bir kişi değil tam üç kişiymiş.

Bunlardan birisi Fatma Hanım ile konuşurken ikincisi duvardan içeriye atlamış ve Fatma Hanım'ı arkasından yakalayarak yere yatırdıktan sonra her üçü de birden kapıdan dalmışlar ve kapıyı sürmelemişler. Ayak sesleri yavaş yavaş benim odama doğru yaklaşıyordu. Ne yapacağımı şaşırđım. Tir tir titriyordum. Birden bire odamın kapısı vuruldu. Sonra hiç işitmediğim boğuk bir ses yükseldi. “Cemile Hanım kapıyı aç, yoksa kıracağız.” Ben olduğum yerde donup kalmıştım. Ne hareket edebiliyor ne de bağırabiliyordum. Kapıyı açmam için birkaç defa seslendiler. Cevap alamadılar. O sırada kapının yerinden oynadığını gördüm. Her üçü de kapıyı arkadan zorluyorlardı. Baktım içeriye girecekler, bari beni bu hâlde görmesinler diye üzerime bir şey almak üzere dolabın yanına doğru giderken birden bire kapı büyük bir gürültüyle arka üstü yıkıldı. Ve karanlıkta ilerleyen yüzleri mendillerle örtülü üç kişi ellerinde kamalar olduğu hâlde içeriye daldılar. Derhal korkumdan bir çığlık kopardım. “Allah aşkına üzerime yürümeyin, çıplağım” dedim. İçlerinden birisi sıçradı beni belimden yakaladı. Kollarımı tuttu, ağzımı eliyle kapayarak “Ses çıkarma şimdi gebertirim seni” dedi. Ben artık kendime mâlik değildim. Bu haydutların kuvvetli kolları arasında çırpınıp duruyordum. Bir müddet sonra kapının önünde bekleyen ilerledi. Yanıma kadar geldi. Kamayı alınma dayadı. “Cemile

Hanım haydi çabuk giyin, seni alıp götürüceğiz” dedi. Ve beni kavrayarak dudaklarını uzattı. Artık mukavemet etmenin imkânı olmadığını anladım. Üzerime bir yeldirme aldım ve bu üç namus hırsızının arasına girerek kapıdan dışarı çıktım. Nihayet adi bir âlüfte gibi sabaha karşı bu üç haydutla yola koyuldum.

Bedbaht kadın burada sözünü kesti. Gözlerinden damlayan yaşlar yanaklarından süzülüyor, boğazını istila eden hıçkırıklar bu biçare hastayı harap ediyordu. Bir müddet gözlerini yukarı kaldırmaya cesaret edemeyerek kendi kendine ağladı, sonra devam etti:

-Yolda her ne kadar bağırarak istedimse de muvaffak olamadım. Çünkü ağzıma mendil tıkamışlardı. Nereye götürüldüğümü bilmiyordum. Yalnız mahlede Kara Dayı denilen adamın evinin önünden geçtiğimizi farkettiler. Tam o sırada tesadüfen ağzımdaki mendil düştü. Bütün kuvvetimle “ Can kurtaran yok mu?” diye bağırdım. Bu sefer beni kucaklarına alarak dar ve tenha sokaklara saptılar. Adeta koşa koşa beni meçhul bir semte doğru sürüklediler. Ne kadar gittiğimizi bilmiyorum. Nihayet bir tarlaya geldik. Burası çok karanlık ve çok korkunç bir yerdi. Beni oradaki çayırın üzerine attılar. Ve her üçü de kollarımdan, bacaklarımdan yakalayarak her tarafımı kısıvrak zapt ettiler. Ta içimden gelen bir sesle yalvardım, yakardım, ağladım. “Allah aşkına, bana bir şey yapmayın, acıyın. Ben namuslu bir kadınımdır. İki çocuğum var, günahıdır.” dedim. Fakat bu haydutlarda insaf denilen bir şey yoktu, dinlemiyorlardı. İçlerinden birisi “Daha ne söyleniyorsunuz be?” diye bağırdı. Bundan sonra ne olduğunu bilmiyorum. Bayılıp kalmışım. Gözlerimi açtığım zaman yanımda polisleri gördüm.

Cemile Hanım gözlerini yumdu. Başını karyolanın yastığına dayadı. Tıpkı nedamet getiren bir günahkâr kadın gibi hüngür hüngür ağlamaya başladı. Zavallı kadın öyle ıstıraplarla kıvranıyordu ki içimin sızladığını hissettim. Bir aralık başını kaldırıp dedi ki:

-Bunu kocam duyarsa ne yapacağım. Düşen dört aylık çocuğuma mı, kocamın duymasını mı, yoksa mahvolan benliğime mi ağlayayım?

Daha fazla zavallı kadının yanında durmaya tahammül edemedim. Kendimi koğuşun kapısından dışarı fırlattım. Merdivenlerden aşağı inerken

vaziyeti hakikaten çok facia olan bu biçare kadının hâlâ dinmek bilmeyen hıçkırıklarının seslerini işitiyordum.

N:1, Sayfa:5

3.1.2 Cemal Paşa'yı Türkleri Hırsızlıkla İtham Eden Alman Kumandanın Elinden Nasıl Kurtardım?

Salih Münir

Harb-ı umûmîde Almanlar askerî idarede büyük bir mevki sahibiydiler. Her şey hemende onların emriyle olur, memlekette bir vatandaş gibi birçok haklara malik olur, hatta üzerlerindeki uniformaları onlara mücrim oldukları yerlerde bile imtiyaz temin ederdi.

Cemal Paşa'nın Bahriye Nazırı olduğu zamanlardaydı. Bahriye binasındaki askeri silah deposu Almanların emrine verilmişti. Buraya her gün büyük miktarda silah depo ediliyordu. Fakat her gün bu depo edilen silahların büyük bir kısmı kayboluyor, kumandanın bütün takayyüdâtına rağmen sirkatin failini bulmak mümkün olmuyordu.

Kumandan dört bir tarafı kendi adamlarıyla taht-ı tarassuda almış, birçoklarını şahsen takip etmiş, fakat hiçbir ipucu elde edememişti. Bütün tespitlerinin akim kaldığını gören kumandan nihayet Cemal Paşa'ya müracaatla, Türk askerlerinin hamiyetsizliğinden, kendi vatanlarının müdafaası için depo edilen silahların çalındığından bahsederken Cemal Paşa'nın izzet-i nefsi-i millisini tahkir edecek bazı ithamlarda bulunmuş.

Paşa bu ağır ithamın karşısında askerliğin ve Türklüğün namusunu temizlemek ve ithamları şiddetle tecziye etmek için sıkı takibata başladı. Her tarafa inzibat memuru, kanunlar ikame ediyor, devriyeler sıklaşıyor, geleni çıkanı kontrol altına alıyor, bilhassa Türkleri şiddetli bir teftiş ile adeta tazyik ediyorlar, fakat hiçbir netice elde etmeye muvaffak olamıyorlardı.

Nihayet Cemal Paşa o zaman polis müdürü olan Nihad Bey'e müracaatla sirkat faillerinin meydana çıkarılmasını emretti.

Ben de o zaman polisteki hizmetime devam ediyordum. İnzibat memuru vazifesiyle depoyu tarassut etmek vazifesini bana tahmil ettiler. Bu gibi esrarengiz hadiseleri meydana çıkarmak meyil ve hevesiyle bu çok tatlı işi maa'l-memnûniye kabul ettim.



'Tahkikâta Almanları vur emrini veren polis müdürü Nihad Bey'

Uzun zaman divanhânedede girip çıkanları, kimlerin çok girdiğini, çıkarken yanlarında ne gibi şeyler çıkardığını büyük bir dikkatle takip ettim. Ben de bu zaman zarfında hiçbir ipucu ele geçirmeye muvaffak olamadım. Sirkat mütemadiyen devam edip duruyor, Alman kumandanı Paşa'yı, Paşa polis müdürünü sıkıştırıp duruyordu.

Bir akşam geç vakit otomobiline binip giden bir Alman nazar-ı dikkatimi celbetti. Otomobiline biner binmez emir-ber neferi, içinde ucu meydanda kalan iki hokey sopasının yüklü olduğu bir torbayı otomobile yerleştirdi, otomobil hemen hareket etti. Bir iki akşam sırayla bu zâbitin aynı hokey sopalarıyla gittiğini gördüm.

Meydanda görünen bu hokey sopalarını havi torbanın silah taşımaya ihtimali gözlerimde canlandı. Zâbiti takibe karar verdim. Müdüriyetten beni Cemal

Paşa'nın şoförü yapmalarını istedim. Bir müddet depoya şoför olarak otomobille girip çıktım. Kendimi orada herkese şoför olarak tanıtmıştım. Bir gün otomobilimi bozulmuş diye göstererek, tam deponun karşısında tamire koyuldum. Bir taraftan kendimi tamirle meşgul gösteriyor, diğer taraftan depoyu tarassut ediyordum.



'Bir taraftan otomobili tamir eder görünüyor, bir taraftan da Alman'ı takip ediyordum.'

Ertesi akşam yine aynı saatte zâbit otomobiline bindi, emirber nefer, hokey torbasını otomobiline koydu ve otomobil hareket etti. Ben de evvelce hazırladığım bir otomobille zâbiti takip ettim.

Otomobil tünelde Beyoğlu Dairesi'nin karşı sırasında bir evin önünde durdu. Zâbit inince, neferi torbayı vesâir bir iki sarılı paketi, zâbiti müteakip eve soktu ve otomobille tekrar avdet etti.

Alman zâbitlerine karşı gösterilen fazla hürmetin neticesi olarak evi taharri etmek, zâbiti isticvab etmek hakkına mâlik değildim. Ne yapacağımı,

içeri giren eşyanın ne olduğunu, nasıl öğrenebileceğimi düşünüyordum. Bu sırada nefer, omuzunda iki silah olduğu hâlde evden çıktı.

Kendimi duvara dayayıp nefere görünmemeye çalıştım. Nefer geçtikten sonra kendimi hissettirmeden takibe başladım. Nefer Galata Kulesi sokağına saptı, birkaç metre uzaktan kendisini takiben ben de aynı sokağa girdim. O bi-lâ-fütûr hiç başını arkasına çevirmeden gidiyordu. Nihayet Kamanto Hanı'nın kapısından girdi. Ben de adımlarımı sıklaştırdım. O henüz merdivenleri çıkmaya başlamıştı ki ben de kapıdan girdim. Merdivenlere muttasıl duvara dayandım, çıktığı merdivenlerin adedini sayıyordum. Tam yirmi bir merdiven çıktı. Ve sonra bir kapının zilini çaldı. O içeri girince ben de hanın bir tarafına saklanıp bekledim. O yarım saat kadar içeride kaldıktan sonra çıktı gitti.

Ben yirmi birinci merdivenin, üç numaralı apartımında nihayet bulduğunu anlayınca hemen kimin evi olduğunu tahkik ettim. Civardan yaptığım tahkikat ile orada Kurvaştayn nâmında bir Leh terzisinin ikamet ettiğini öğrendim.

Neferi muntazaman takip ettim. Her gece zâbit eve avdet ettikten sonra silahları, paketleri yükletiyor, Kamanto Hanı'ndaki eve yollatıyordu. Bence bunların silah olduğu ve bu zâbit tarafından çalındığı muhakkaktı. Polis müdüriyetine telefonla malumat verdim, vaziyeti anlattım. Nihad Bey, Paşa'yı meseleden haberdar etmiş, Paşa da hemen fâilleri yakalamak için emir vermiş.

Polis müdüriyeti bana askeri cürm-i meşhûd hâlinde yakalamayı emretmişti.

Ertesi akşam köşeye elinde yağ paketleri, yağ satan bir polis hafiyesi ikame ettim. Köşe başına kadar sırayla hafiyeye memurları dizilip bekliyorlardı. Yağcı evi tarassud ediyor, asker çıkınca diğerlerine haber vermek üzere heyecanla bekliyorlardı.

Zâbit yine otomobille depodan çıkınca ben de otomobille yine arkasına düştüm. O ber-mu'tad aynı evin kapısı önünde durdu, nefer torbayı alıp içeri girdi. Bir müddet sonra ellerinde paketler, omuzunda silahlarla çıkınca yağcı hemen diğerlerini haberdar etti. Neferi arkası sıra Kamanto Hanı'na kadar takip

ettik. Nefer içeri girdi. Yarım saat kadar bekledi. Bir türlü dışarı çıkmıyordu. O daha içerideyken zâbit geldi, o henüz girmişti ki arkasından iki de Çerkez girdi.

Çerkezlerin de sabıkalı silah kaçakçısı olduğu oradaki polislerin cümlesinde malumdu. Artık meselede bizim zerre kadar şüphemiz yoktu. Çerkezlerin silahları satın almak için geldiği pek aşikâr bir şeydi. Polis müdüriyetine vaziyeti telefonla bildirdim. Evi basmamızı, zâbitin hüviyet varakasını aldıktan sonra serbest bırakmamızı söyledi. Fakat şimdi müsellehan evi basmak üzere içeri girsek, hepsinin silahla mukabele edip kendilerini müdafaa etmesi, birçok polisin mahvolması gibi bir tehlike vardı. Ben hiç kan dökmeksizin işi idare etmek istiyordum. Fazla vakit kaybedecek zaman yoktu. Bu saniyede zâbit ve Çerkezlerin elleri boş kapıdan çıktığı gibi hem bütün ümitlerim beraber gidecek, muvaffakiyetim akim kalacaktı.

Acele bir çare bulmak için bütün zekâmı kullanıyor, kalbim heyecanla çarpıyor, isyanımdan bütün sinirlerim oynuyordu. Hemen aklıma fevkalade bir fikir geldi. Hemen postaneye koştum. Polis hafiyelerinden Lütfi Bey'e postacı setresi, boynuna bir çanta geçirdim, birkaç zarfın üzerine bir parça güç okunacak bir şekilde Kurvaştayn adresini yazdıktan sonra koşu koşu Kamanto Hanı'na gönderdim. Ben belki ondan daha süratle gelmiştim.

Postacı gayet sakin, batı adımlarla merdiveni çıktı. Kapıyı çaldı ve yüksek sesle:

-Posta!, diye haykırdı.

Genç bir kadın kapıyı açtı, Zarfları alıp hemen içeri girdi. Onlar içeride zarfları okumak için uğraşırken bizler ellerimizde silahlarla içeri hücum ettik:

-Davranmayınız, ateş ederiz.

Alman neferi elini silahına götürdü. Genç bir polis silahını göğsüne dayadı, ben de zâbiti selamladım.

-Biz polisiz, dedim. Aldığımız emir mucibince evi taharri edeceğiz. Neferinize emir veriniz. Silahını indirsin. Biz aldığımız emri icraya memuruz.

Zâbit biraz heyecanlı bir sesle neferine Almanca emretti ve sonra bize evi niçin taharri edeceğimizi sordu.

-Biz burada silah taharrisi için emir aldık dedim.

-Ben gidebilir miyim? dedi.

Kendisini selamladım:

-Evet, dedim. Yalnız hüviyet varakanızı gösterin, numarasını aldıktan sonra sizi serbest bırakabilirim, dedim.

Zâbit hüviyet varakasını gösterdi, numarasını aldıktan sonra kendisini bıraktım. Bu dakikada kadınlar ortadan kaybolmuştu.



Çerkezlerle neferin silahını aldıktan sonra evi taharri ettik. Döşemelerin altında oldukça kayıtlı miktarda silah bulduk. Fakat fişek bulmak kabil olmadı. Kadınları tazyik ettik. Fakat onlar tamamen inkar ediyorlardı. Gümrükten bir kolcu kadın getirttim, muayenede fişekleri torbalarıyla kadınların bacakları

arasından çıkardılar. Bulduğumuz silah ve fişekleri müsâdere ettik. Çerkezleri, kadınları, Alman neferini merkeze teslim ettik.

Vak’adan bir akşam sonra Alman zâbitini dahi evinde tevkif ettiler.

Cemal Paşa da, silah deposunu boşaltan, vatanın en acı günlerinde kendi müdafaa silahlarını satmakla Türklük ve askerliğin şanını lekeleyen askerlerin Türk değil, Alman olduğunu, kumandana bildirmekle yüzümüze sürülen lekeyi temizlemiş oldu.

N:4 Sayfa:3

3.1.3 Zarif, İnce, Güzel ve Hassas Kızını Borcuna Mukabil Kaba Bir Kayserili İle Evlendiren Baba

Mehmed İlhâmî

Ona, bilseniz ne kadar acımış, onun terennümler ve çiçekler arasında geçmesi lazım gelen, hayatının bu devresinde, şekli kaba, lisanı kaba, edvar ve harekâtı kaba bir zevcin elinde kaldığı ve ondan kurtulmak için mahkeme kapılarında dolaştığını gördükçe ne kadar müteessir olmuş, kalben ne kadar ağlamıştım.

Dava sekizinci hukuk mahkemesinde cereyan etti. Mübaşir M Hanım, A Efendi diye seslendiği zaman salona uzun boylu, müşekkil vücutlu, hafif siyah sakallı bir zatla, çatık kaşlı, iri mavi gözlü ufak tefek bir adam girdi. Başında gümüş, yassı bir kalpak, üzerinde lacivert ceket, beyaz pantolon ve iskarpinler vardı. İri gözlerinin gömüldüğü yanakları şiş ve tıraşlı, burnu kalın ve basıktı. Tavırları şehirli olmadığını gösteriyordu. Hele lisanı o memleketin has şivesini konuşanlarınkı gibiydi. Ka’ları daima Ga telaffuz ediyordu. Bu M Hanım’ın zevci A Efendi, diğeri de vekil-i müdafaa idi.



'Para için evlendirilen kız'

İlk önce dava arzuhalı okundu. Bunda vâki olan bir talaktan bahsolunuyor nafaka-i iddet ve mehr-i müeccel “madeni altın” elli lira talep olunuyordu. Çünkü izdivaçlarından birkaç ay sonra A Efendi zevcesini pederi hanesine gitmekten men etmiş ve eğer gidersen şart olsun! demiş. M Hanım gitmiş, şartı tahkik etmiş ve dolayısıyla da talak-ı vukû bulmuş.

Lakin heyet-i hâkime bunu da kabul etmedi ve M Hanım’ın el-yevm zevcinin taht-ı nikahında bulunduğu karar verdi ve sonra, A Efendi’ye bazı sualler sordu. O baştan aşağı titriyordu. Güçlkle cevap verdi. Cümlelerinin sonu daima boğazında düğümleli kalıyordu. Son sözünü söylemek için büyük bir gayret sarfetti. Fakat yine muvaffak olamadı. Dili dolaştı, çenesi kilitlendi. Yalnız:

-Efendim, bir insan zorla zevcesinden geçer mi? Buna.. Hangi vicdan.. diyebildi. Cümlesini ellerinin işaretleriyle ikmal etti. Sonra oturdu.

Reis Bey, M Hanım’dan da bazı cihetlerin istizahı lazım geldiğini söyledi.

Vekil Bey, muayyen tarafına döndü. Bir hanıma doğru ilerlemeye başladı. O zaman hâkim efendi seslendi.

-Kızım gel, şöyle gel bakalım!

Halkın bütün mütecessis nazarları o tarafa döndü. M Hanım geliyordu. Kumral saçlarını mavi bir tülle gölgelendirmiş, çelimsiz vücudunu siyah bir mantoya büründürmüştü. Ayaklarında ipekli gümüş çoraplar, kahverengi iskarpinler vardı. Boynu bükük, gözleri inik, bir gölge adeta bir hayal gibi süzüldü, geçti. Hâkim efendinin huzurunda ayakta durdu. O suale hayli tereddütten sonra cevap verebildi.

Artık heyet-i hâkimeye kat'î kanaat gelmişti.

Zevc, yevmiye (20) kuruş nafaka te'diyesine mahkûm oldu.

A Efendi süratle birden kalktı. Dışarı çıktı. Kendi kendine söyleniyor:

-Ulan diyordu. Ben de size o parayı yedirirsem, yuh olsun bana!

Hızlı hızlı yürüdü. Kalem odasına girdi. Çıktıktan sonra işini havale edeceği bir dava vekiline ayaküzeri derdini anlattı:

-Ben Kayseriliyim. Mütareke zamanında İstanbul'a geldim. Bunların Nişantaşı'ndaki evini yirmi liraya tuttum. Halı tüccarıyım. Bir gün kızın babası geldi. O zamanda İngilizler İstanbul'u boşaltıyorlardı. Bana dedi ki gel, seninle iş yapalım. İngilizler eşya satıyorlar, alalım. Ben de hay hay dedim. Hemen bin lirayı saydım. Ama senet sepet yok. Öylece avucunun ortalığına koydum, gitti. Sonra çaldırdım dedi, falan filan. Bir sürü laf, ben o zaman kızını istiyordum. Hiç kulak asmadım. O da memnun oldu. Hemen gızını vermeye razı oldu. Tam 151 altın liraya nikahımız kılındı. Yüzünü verdim. Şimdi de 51'ini goparmak istiyor. Kapak da kaçak mı? Ah kardeş, ah. Hep kabahat o babada. Yoksa gızın bende gönlü var. Benden memnun. Nasıl olmasın:

Evlendikten sonra onun için ayrı ev tuttum. Hizmetçisinden aşçısına kadar hep ona mahsus. Lakin sonra o bozdu.

Koridorun diğer ucunda, bir tahta sıra üzerinde M Hanım oturuyordu. Etrafında ailesinden bir hanım bir bey, sonra pederiyle dava vekili vardı. Uzunca beyaz yüzünde, derin ta kalbe kadar derin bir bed-bahtînin nişaneleri okunuyordu. Hayatta belki hiç gülmemiş, ihtimal bundan sonra da hiç

gülmeyecek ve hüzünlü çehresindeki yeşil hülyadar gözleri böyle dalgın duracaktı.



“Alacağına mahsuben kız alan koca”

Ve ihtimal, bu Kayseriliden kurtulamayacağı için o anda yaptığı gibi daima böyle zayıf elleriyle dizlerini yumruklayacaktı.

Son celse-i muhâkemedede idi. Hâkim efendi, tarafeyne sormuş, acaba demişti. Tarafeynce bazı fedakârlık ihtiyarıyla muhâlaa kâbil mi?

Fakat A Efendi buna razı olmamıştı. Dışarı çıktıktan sonra, ona etraftan nasihat verenler çoğaldı. Herkes M Hanım'ı ondan kurtarmak istiyordu.

Yahu dediler. Bu kadar ağır şartlara mahkûm oldun. Bunları nasıl ifa edeceksin? Bâhusus ki o her şeyinden vazgeçiyordu. Neden bırakmadın? Bu erkeklige yakışır mı?

-Siz böyle söylüyorsunuz, emme bahalım gız da öyle deyor mu? Kendisi de söylerse o zaman birahırım.

M Hanıma haber verdiler geldi. Yüzüne karşı:

-İstiyorum efendim, bırakınız!

Dedi. Bu A Efendi'nin izzet-i nefsinin çok sarstı. Hemen bağıarak:

-Ben de birahacam, dedi. Hemen hâkim efendiye arz-ı malumat ettiler. Zevce zevce içeri girdiler. Şerait takarrur etti. A Efendi, zevcesinin ve kayınvâlidesinin bütün eşyalarını iade edecek, M Hanım da bütün hukukundan zevcini ibrâ edecekti.

Hâkim Efendi A Efendi'ye hitaben:

-Sen de bu şerait dâhilinde zevcen M Hanım'ı tatlik ettin mi?

-Ettim.

Bu kelimenin telaffuzuyla beraber birçok kimseler, "çok şükür" diye Allah'a hamd ettiler. A Efendi kızgın dışarı çıkıyordu. Ağzından şu kelimeler döküldü:

-Paçasına durşu gursunlar.

Sâmiînden birkaç kişi koridorda M Hanım'ı tebrik ettiler. O bunların hepsine memnun, hafif bir baş eğmesiyle teşekkür etti ve sonra pür-neşe, adeta uçarak uzaklaşmaya başladı.

N:4 Sayfa:7

3.1.4 Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Buldum?

Mütarekede itilâf askerlerinin, bütün şehre bir Fâtih gibi bir tahakkümle emrettikleri zamandı. Bomonti'de gayet feci bir otomobil kazası olmuştu.

Şişli'de Keşiş Sokağı'nda terzi Saltana'nın hanesinde ikamet eden Rus prenseslerinden Meri Miloboviç, kızı Koşna Miloboviç ile birlikte bir akşam kırk sekiz saatten beri eve gelmeyen kocası General Nikolay'ı aramak üzere Beyoğlu'na çıkarlar.

General kumar meraklısı olduğu için bu kırk sekiz saatlik zaman onun büyük bir meblağ kaybetmesine beleşan mâ belağ kâfiydi. Bunu bilen prenses yanına genç, güzel kızı Koşna'yı beraber alıp Beyoğlu'ndaki kumarhanelerde aramak üzere sokağa fırlar. Beyoğlu'nda mevcut umum kumarhaneleri

gezdikten sonra nihayet General Nikolay'ın bir kumarhaneden bir saat evvel çıktığını öğrenir. Eve gitmesi ihtimaline karşı telaşla tramvaya atlar, Bomonti istasyonunda iner.

Kocasına evde acele yetişmek emeliyle tramvaydan süratle atlayan ana kız, aşağıdan ani bir sûretle gelen bir otomobilin altına yuvarlanırlar. Otomobil süratle gittiği için ikisini de altına alıp beş on metre sürükler. Otomobil uçup gittikten sonra, kadının naaşını ve kızın müteaddid yerinden mecruh vücudunu sokakta perişan bir hâlde bulurlar. Derhal mahall-i vak'aya bizim zabıta ve itilâf zabıtası gelir, yerde baygın yatan kızını kaldırır, bin meşkale ile kızın Rus Çarı ailesine mensup bir prenses olduğunu öğrenirler. Bu dakika, yukarıda Şişli'den gelen bir otomobili tevkif edip yaralıları bindirir ve otomobile iki İngiliz polisi ikame ederek, mecruhları Firuzağa'daki Amerikan hastanesine o zaman ki Alman hastanesine getirirler.

İtilâf zabıtası otomobilin şoförünü bulmak için dehşetli tedâbir ittihaz eder, dört bir tarafa taharrî memurları ikame edilir, üç gün üç gece yapılan taharriyat katile ait küçük bir ipucu bile elde etmeye kâfi gelmez.

Nihayet cinayetin failini meydana çıkarmak üzere Türk zâbitasına müracaat ederler.

Vak'a bizim polise geldikten sonra vak'anın fâilini meydana çıkarmaya beni mamur ettiler. Her gün yüzlerce otomobilin geçip gittiği ve hiç kimsenin hiçbir emaraye mâlik olmadığı bir işin fâilini bulmak o kadar kolay bir iş değildi. İlk önce vak'anın en büyük kahramanı olan genç prensesi görmeyi kararlaştırdım.

Hastaneye gittiğim zaman prenses henüz bir gün evvel ameliyattan çıkmış. Kırılan ayağını alçıya koymuşlardı. Bugün biraz daha sakin olduğu için benimle görüşebileceğini hasta bakıcı bildirdi. Yanına girdim. Prensес yatakta iki dizini daima uzun tutmak mecburiyetinde ve oldukça muzdarip bir vaziyetteydi. Başını, belini yastıklara dayamış, nîm oturuyor gibiydi. Koşna bir iki kelime Türkçe'den başka bir şey bilmiyor fakat gayet güzel Fransızca konuşuyordu. Kendisiyle tercüman vasıtasıyla görüşüm. Vak'a hakkında beyan-ı teessüf ettikten sonra, zabıta tarafından bu işe memur edildiğimi,

vak'anın fâilini meydana çıkaracak bazı malûmata ihtiyacım olduğunu, bu bâbda sorduklarıma lütfen cevap vermesini rica ettim.

Genç prenses: razı ve dindar bir vaziyetle gözlerini semaya doğru kaldırdı ve ellerini korkulu bir eda ile salladı:

-Çok rica ederim, bu fâili aramayınız, dedi. Ben mütedeyyin bir kızım. Mukadderata çok inanırım ve Allah'ın hiç kimsenin intikamını kimsede bırakmayacağını bildiğim için, validemin vefâtını da bir intikamın alınmasından başka bir şeye hamledemiyorum. İnaniyorum. Rica ederim, bu işi takip etmeyiniz, bu fâili bulmayınız.



'Salih Bey, prensesi çiğneyen otomobili muayene ediyor' (Gelecek nüshada okuyunuz.)

Genç Rus kızının adeta ağlar gibi sesi titriyordu. Çok esrarengiz bir vak'anın izlerinde olduğumu hissettim. Merak ve heyecanla genç kızdan bir katili himaye etmesindeki hikmeti sordum.

-Benden şüphe ediyorsunuz değil mi, polis efendi, dedi. Evet annemin ölümünü kemâl-i tevekkül ve mutâvaatla kabul ediyorum ve fâilini sizin takibâtınızdan beri kılmak istiyorum. Çünkü annem bir mücrimdi, hem idam edilecek bir mücrimdi, cezasını buldu.

O hâlde matmazel, ben bir katili meydana çıkarmakla muvazzaf bir memurum. Sizin benim vazifemi teshil edecek birçok malumata sahip olduğunuzu görüyorum, evvela lütfen sizi katili himayeye sevk eden validenizin cinayetini söyler misiniz?



'Otomobili idare eden şoför Emil'

-Ma'al-memnûniye! Ben dünyada hiçbir fenalığın cezasız kalmayacağına mu'tekidim. Annem Çar ailesine mensup bir prensesdir. Babam da prensdir. Fakat babam anneme nispetle yaşlı, hasta aynı zamanda çirkindi. O zaman Rusya'da cennet kadar süslü ve mutantan bir sarayda yaşadık. Ben küçüktüm. Annem Rus salonlarının en şayan-ı gıpta kadınıydı. Herkesi saatlerce arkasından baktıracak kadar güzeldi. Sehhârdı, söz söylerken karşısında herkes mütehayyir ve sessiz dinlerdi. Rus salonlarının bütün şovalyeleri ona aşık; bütün prensesler onu kıskanıyordu. Babam şüphesiz bu kadar haşmetli bir kadını yalnız kendine hasr edebilmek endişelerine sahipti. Fakat annem babamın ona yetişmeyen bütün meziyetleri karşısında kendini daha büyük buluyor, bu babamın yetişemediği hisleri bir başkasına duyurmasını istiyordu. Bu cemiyetlerde yine bir generali, şimdiki babam olan General Nikola'yı sevdi. O zamanlar ben artık her şeyi fark edebilecek bir sindeydim. Uzun zaman annem bu adamla gayr-i meşru bir şekilde sevişti. Babam her şeyden bihaberdi. Fakat onlar babamın çaldıkları namus ve şerefiyle iktifa etmediler, hayatını da çalmayı kararlaştırdılar. Babam hasta bir adam olduğu için her gün muntazaman ormana gezmeye çıkardı. Bir gün yine mu'tâd olan bu seyahate çıkmıştı. Ormanda otomobilden henüz inmişti ki arkadan gelen bir kurşun babamı yerlere serdi ve tekrar hayata avdet etmesine ihtimal bırakmamak için evvelden kararlaştırıldığı üzere otomobilde güya henüz durdurulamayan fren tekrar harekete geldi ve otomobil mecruh babamın üzerinden geçip gitti.

Babam öldükten sonra herkes bunu bir kaza olarak bildi. Şoför hakkında kimse takibat yapmadı. Bu sır ebediyen meçhul kaldı. Benim sinnimin küçüklüğüne ehemmiyet verilmeyerek önümde konuşulan bütün esrarı yalnız ben biliyorum. İşte bu güne kadar o sırrı bende saklamıştım, şimdi artık annem de Cenab-ı Hakkın emr-i ilâhisiyle ortadan kalktıktan sonra size bu sırrı ifşa ederken bir günahkâr kadar ben de mustaribim. İşte annemin katli de bu şekil bir ölümdür.

Genç kız yavaşça göğsünden bir saç çıkardı, öptü, elleriyle üç defa tapındıktan sonra, gözleri arasından sızan gözyaşlarını çok dindar bir eda ile sildi.

-O hâlde matmazel, şimdiki babanız mücrimdir, dedim. O yine aynı dindar eda ile:

-Hayır, dedi. Bu adam mücrim değil, âşıktır. O annemi çılgıncasına, hatta en büyük mukaddeslerini inkâr edecek kadar kuvvetle seviyordu. O her zaman bu aşka sadık kalmıştır. Bu aşkın taht-ı tesirinde o muhakemesini kaybetmiş bir yarım delidir. Annemin ölmesinden iki gece evvel, General Nikolay rüyasında bir ejderhanın annemin boynuna atıldığını görmüş “Can kurtaran yok mu, karımı öldürüyorlar” diye acı acı bağırmişti. O akşam hepimiz koştuk kendisini uyandırdık, o baygın bir hâldeydi. Su verdik, o deli gibi annemin boynuna sarıldı. Bir çocuk gibi hıçkırma hıçkırma ağladı. Ertesi akşam yine uykusunda karısının boğazına büyük bir ejderha dayanmış boğarken görüyor, yine boğuk sedalarla yatağında inliyordu. İşittim, gittim, annem de kalkmış su veriyor, generali teskine çalışıyordu. O annemi yanında görmekten mutlu bir sevinçle tekrar uyudu. İki saat sonra yine çılgın gibi “öldürdüler, öldürdüler” diye bağırıyordu. Gittim yine aynı rüyayı anlattı, hepimiz haç çıkardık, dua ettik. Fakat annem artık uyuyamayacağını, fena hâlde sinirlendiğini söyledi ve kulübe gitmesini tavsiye etti.

İşte o sabahtan beri eve gelmemiştii. Ertesi akşam Beyoğlu’nda aradıktan sonra eve dönerken bu kaza oldu. Ona rüyasında annemin öldürüleceğini haber vermişlerdi. Eğer onun günahı olsaydı, Cenab-ı Hakk bir aziz gibi onu bu müstakbel kazadan haberdar eder miydi? Annem günahının cezasını buldu.

Genç kız, dindar adamlara mahsus bir tevekkülle generalin masumiyetini iddia ediyordu.

-Pekâlâ matmazel, dedim. Anneniz mücrimdi, ya siz?

-Ben de günahkârim. Babamın katili olduğumu bildiğim bu adamla ve annemle beraber yaşadığım için Cenab-ı Hakk benim de cezamı verdi.

Genç kızın bu romanestik hikâyesinden sonra bana biraz daha maddi deliller vermesini, şoförün ne şekil ve kıyafette olduğunu, otomobilin nasıl bir otomobil olduğunu söylemesini tekrar rica ettim.

Mabadi gelecek nüshada.

N:5 Sayfa:3

3.1.5 Taharri Memuru Salih Bey İstanbul'da Öldürülen Rus Prenses'in Katilini Nasıl Bulduğunu Anlatıyor

Salih Münir

N:5 Sayfa:3'ten devam.

Benim ısrarına mukavemet edemedi, otomobilin bir kamyon olduğunu, şoför mahallinde iki kişi oturduğunu ve her ikisinin de fes giydiğini, hatta otomobilin üzerinde bir hilal resmi olduğunu, herhalde bunun bir Türk otomobili olması muhtemel olduğunu söyledi.

Genç Rus kızının bu izahatı bana verilen malumatın doğru olmadığı kanaatini verdi. Sonra vefâtın vuku bulduğu yerde bekleyen arabacı Mehmed Ali'den aldığım izahat da bu kanaatimi takviye etti.

Mehmed Ali otomobilin şık, zarif bir tenezzüh otomobili olduğunu söylüyor, fakat bundan başka hiçbir malumat veremiyordu.

Bu sırrın mühim noktalarını çözecek hiçbir delil yoktu. Bütün tahkikatım son bir noktada saplanıp kalıyordu. Bir adım ileri gitmek mümkün olmuyordu.

Bu vak'ayı ilan-ı iflas eden İngiliz zâbitasına karşı halletmek hem benim hem Türk zabıtası için pek şerefli bir şeydi. Zihnimi, zekamı bütün ânâtıyla yoruyor, ipin ucunu yakalamak için her ihtimali derpiş ediyordum. Nihayet gayet kutlu bir yol keşfetmiştim.

İngiliz zâbitasına müracaatla mecruhları hastaneye getiren otomobilin numarası ve şoförünü ve bu otomobilin kazadan kaç dakika sonra mahall-i vak'aya geldiğini tahkik ettim. Otomobil kazadan on dakika sonra gelip mecruhları İngiliz zâbitasının emriyle almış ve hastaneye getirmişti. Otomobilin numarasını aldıktan sonra Taksim'e geldim.

Taksim'deki otomobiller arasında 34 numaralı otomobili ararken, genç bir adam yanıma yaklaştı, ne aradığımı sordu. Kendisine 34 numaralı otomobili ve sahibini aradığımı söyledim. Bu dakikada otomobili de buldum. Bir genç 34 numaralı otomobilin şoförü orada olduğunu, kendisinin onun muâvini olduğunu söyledi.

-Pekâlâ, dedim. Ben şoförü görmek istiyordum, kendisi nerede?

-Onu niçin arıyorsunuz? Dedi. Otomobilin bir parçası bozuktur, onu tamire gitti. Üç gündür daha gelmedi.

-Neresi bozuktur?

-Manyetosunda bir bozukluk var.

-Manyetosunun tamiri üç gün sürmez, otomobili şimdi sen mi idare ediyorsun?

-Hayır, otomobil işlemiyor. Karbüratörü bozuk.

-Karbüratörün neresi bozuk?

-Memeleri bozuktur. Manol ya memelerini açacak veyahut yeni karbüratör alacak. Şimdi otomobil işlemiyor. Dedi.

Fakat çocuğun sesinde garip bir ürkeklik vardı. Adeta zorla söz söylüyordu. Yavaşça makinanın kapağını açtım. Çocuk terbiyesiz bir vaziyetle elimi çektii, beni açmaktan men etmek istedi.

-Uslu dur, dedim. Ben polisim. Buraya dün akşam hastaneye yatırılan mecruhları getiren otomobili aramaya geldim.

Süt dökmüş kedi gibi ellerini aşağı indirdi. Rengi sarardı, ben makinayı açtım, karbüratör yerindeydi.

-Oğlum sen Manol karbüratörü aldı gitti diyorsun, halbuki karbüratör burada.

-Evet, burada ama işlemiyor, dedi. Manol yenisini getirmeye gitti.

Çocuğun mütenâkız sözleri şüphemi daha ziyade tezyin etmişti. Sesimi değiştirdim. Selametle:

-Çocuğum dedim, ben geçen akşam hastaları yoldan alan otomobilin sahibini görmek istiyorum. Maksadım da gayet basittir. Siz yolda hastaları getirirken öyle süratle kaçan bir otomobile rast gelip gelmediğinizi anlamak istiyorum. Çocuk itiraf etti:

-Ben otomobilde yoktum. Manol o akşam yalnız gitmişti, dedi. Fakat heyecandan sesi titriyordu.

-Manol'un yanında hiç kimse yok muydu?

-Hayır

-Hastaları nakleden otomobil hangisiydi?

-İşte, bu bozuk otomobil.

-Nerede ve ne zaman bozuldu?

Çocuğun yüzü kıpkırmızı olmuştu.

-Bilmiyorum, dedi. Bunu Manol bozmuş. Otomobilin on dakika sonra dönüp mecruhları alması, otomobilin bozuk olması, çocuğun yalanları ve gösterdiği heyecan benim ilk şüphemi teyit etmişti. Çocuğu orada bıraktım. En yakın karakoldan bir polis gönderip İtalyan polislerini davet ettim. Vak'ayı bize İtilaf zabıtası verdiği için fâili kendisine teslim etmemiz icap ediyordu.

İtalyan polisleri bir tercümanla geldiler, kendilerini otomobilin yanına götürdüm. Çocuk bizi görünce sapsarı oldu, yanına yaklaştım. Elimi omuzuna vurdum:

-İşte Rus prensesin kâtili bu ve şoför Manol'dür dedim.

Çocuk elimden kaçmaya çalışıyor, inkâr ediyordu. İtalyan polisleri kendisini yakaladı, müştereken Taksim merkezine getirdik. Ben ilk kâtili kendilerine teslim ettikten sonra Manol'ü bulacak ve kendilerine itirâf-ı cürm ettirdikten sonra vazifemi tamamlamış olacaktım.

İtalyan polisleri bizim muvaffakiyetimizi istihkâr etmiş olmak için katillerin bunlar olmayacağını, bunların yalnız hastaları naklettiğini iddia ediyorlardı. Ben fâilleri tamamıyla meydana çıkarmayı azmetmiştim. Bu vak'adan sonra işim Manol'ün evini tahkik etmek oldu.



'Rus prensesinin kocası Miralay Nikolay'

Manol'ün Kireçhane Sokağında Kireçhane Apartmanı karşısında Tüfenkçi Kontopolu'nun (17) numaralı hânesinin bir katında zevcesi ve kayınvalidesi ile beraber oturduklarını öğrendim. Evine gittiğim zaman zevcesi beni büyük bir telaşla karşıladı. Zevcinden o da merak ediyordu, üç günden beri eve gelmemiş, hatta nereye gideceğini zevcesine dahi bildirmemişti. Zevcesinden Manol'ün Tatavla'da biraderinin, Dolapderesi'nde Dereci Sokağı'nda babasının evi olduğunu, Kala Kapısında Büyük Yazı Sokağı'nda dahi hemşerisinin evi bulunduğunu öğrendim. Zevcesine eşkalini de iyice tarif ettirdikten sonra bir de fotoğrafını aldım. Manol sarışın, mavi gözlü, zayıf uzun boyluydu. Zevcesi Manol'ün sağ kulağının sağır olduğunu, sol kulağından işittiği için boynunu biraz eğerek dinlediğini, bu sebeple fotoğraftaki resimde bir itiyat neticesi olarak boynu eğri çıktığını ilave etmişti. Benim için en

ehemmiyetsiz bir nokta, bir delil, bir muvaffakiyet âmili olabilirdi. Onun için her sözü büyük bir dikkat ve itina ile takip ediyordum.

Manol'ün zevcesinden aldığım bu izahattan sonra yukarıda mevzû'ı bahs haneleri bir bir bastık. Fakat bunların hiçbirinde Manol'ü bulmak kabil olmadı. Hepsi adem-i ma'lûmat beyan ettiler. Yalnız ailesi yaptığım bu temaslar neticesi olarak Manol'ün 35 yaşlarında olduğunu, Yunan teb'asından bulunduğunu, harb-ı umûmîde Yunanlı bulunduğu için askerlik etmediğini öğrenmiştim.

Bu zamanlar Yunan konsoloshanesi, Yunan teb'ası olup da harb-ı umûmîdede İstanbul'da bulunan Rumları taht-ı silâha alıp hemen Yunanistan'a sevk ediyordu.

Ben Manol'ün vak'anın fâili olduğuna kâni'dim. Şimdi ele geçmek ihtimallerini tamamıyla bertaraf etmek için Yunan konsoloshanesine kendini asker olarak teslim etmesi, bu suretle Yunanistan'a kaçması ihtimali zihnimi kurcalıyordu.

Doğrudan doğruya konsoloshaneye müracaatımın akim kalması pek muhtemeldi. Rumların, bir Rum'u Türk'e teslim etmemek için himaye edecekleri âşikârdı. Tanıdığım bir Rum kadını Manol'ün zevcesi olarak konsoloshaneye gönderdim. Zevcenin Yunan teb'ası olduğunu, Yunanistan'a gideceğini, fakat veda için eve gelmediğini, muamelesinin tamam olup olmadığını öğrenmek için geldiğini söyleyen zevcesine, konsoloshane katibi, Manol isminde birinin muamelesinin ikmal edilip bugün saat 4:30'da limandan hareket edecek olan Kral Alexandr vapuruyla gideceğini söyledi.

Konsoloshaneden bu malumatı aldığım zaman saat iki buçuktu. Vapurun kalkmasına daha bir veya bir buçuk saat vardı. Manol'ü kaçırmak bizim için iki türlü muvaffakiyetsizlik olacaktı. Biri Türkler üzerine atılan iftirayı temizleyememek, ikincisi Türk zabıtasının aczini ispat etmekte.



“Otomobilci Manöl, ikinci mevkide kaygısız dolaşırken kollarına yapıştım o şaşırıldı.”

Yalnız başıma kaptana müracaatımın reddedilmesi me'mûldü. Polis müdüriyetine telefon ettim. Müdüriyetten telefonla İtilaf zâbitasından bir iki polis istediler. Bana terfîk ettikleri bu kuvvetle hemen Kral Alexandr vapuruna yaklaştık. Vapurda sevgililerini geçirmeye gelen genç Rum kızları ağlıyor, sahilden mendil sallıyor, palikaryalar kulakları yırtan bir sesle vatan şarkıları okuyorlardı.

Biz polislerle vapura girince herkes sustu, bu ani baskın hepsine bir korku ilkâ etmişti. İngiliz polisleri doğru kaptana çıkıp, defterden Manol ismindeki neferin kaydını arıyorlardı.

Ben Manol'ün gürültüden ürkerek kaçması ihtimalini derpiş ederek hemen vapurda gezmeye başladım. Manol'ün fotoğrafını bildiğim için kendisini suhûletle bulacağıma kâni'dim. Ben vapurun ikinci güvertesine geçtim, buradakiler vapura giren polislerin vücudundan haberdar olamamışlardı. Manol, üzerinde Yunan elbiseleriyle fütursuzca güvertede dolaşıyordu. Hemen kolundan yakaladım, istihfâfkâr bir nazarla beni süzdü ve elimden kaçmak için silkindi.

-Ben Yunan teb'asıyım, dedi. Sen beni tevkif edemezsin.

Herkes birer birer etrafımıza toplanmışlardı. Bu dakikada İngiliz polisleri de geldi. Manol'ü kendilerine teslim ettim. Çıkarıp merkeze getirdik. (Mabadı gelecek nüshamızda.)

N:6 Sayfa:6

3.1.6 Bir Rus Prensesin Katilini Nasıl Buldum?

Salih Münir

(Evvelki iki nüshadan mabad ve son)

Manol merkezde tamamıyla inkâr etti:

-Ben o akşam Taksim'de muavinimle beraber müşteri bekliyordum, dedi. Beyoğlu tüccarlarından Moziopulu yanında iki arkadaşıyla geldi, “haydi Manol, bizi Şişli'ye götür” diyerek otomobile atladılar. Ben de kendilerini Şişli'de Rusların kafeşantanına götürdüm. Dönerken yolda İngiliz polisleri iki mecrûhu Alman hastanesine götürmek üzere bir polisle beraber otomobile

koydular ve parasını ertesi gün almak üzere bir kart verdiler. Biz hastaları Alman hastanesine getirdik ve ertesi gün gidip paramızı tahsil ettik.

Manol bu ifadesinde bana iki ipucu vermişti. Biri muavin Manol'ün yalnız olduğunu söylediği hâlde, beraber oldukları, ikincisi de tüccar Moizopulu'yu taşıdığıydı. Kendisini ayrı odada tevkif ettiğimiz muavini, Manol'le müvacehe ettik, Manol arkadaşının itirafı karşısında güya önce hatırlayamadığını, fakat beraber olduklarını itiraf etti.

Bir polisin vasıtasıyla Moizopulu'yu merkeze davet ettik. Kendisine Manol'ün prensesi çiğnediğini itiraf ettiğini, fakat bir defa da onun lisanından suret-i cereyânını dinlemek istediğimizi söyledik.

Moizopulu artık vak'ayı saklamanın fayda vermeyeceğini görünce bize meçhul olan vak'ayı bütün şüphelerden azade bir sûrette itiraf etti:

-Biz arkadaşlarla beraber Manol'ün otomobiline Taksim'de bindik. Şişli'de Rus kafeşantanına gidiyorduk. Yolda giderken otomobil tramvaydan henüz inen bu iki kadını tekerlekleri arasına aldı, hatta ben dur dedim, bakalım, bir kaza bir şey oldu mu? Manol son derece suratle otomobili koşturdu. "Deli misin" dedi. "Şimdi bizi tutarlar". Bizi kahvede bıraktı. Beş on dakika sonra boş dönen bir otomobil gibi bi-lâ-pervâ döndü.

Moizopulu'nun itirafını Manol'e söylediğimiz zaman fena hâlde kızardı. Moizopulu'dan bu ihaneti beklemiyordu. Çünkü Manol'ün işlettiği otomobil Ağa Memnuk'a aitti. Ağa Memnuk, Moizopulu ile ortaklı, ortağının hatırı için sonra hem-cins oldukları için kendisini ele vereceğini zannetmiyordu. Fakat bizim meşru bir yalan ile Moizopulu'yu söylettiğimizden zavallı Manol haberdar değildi.

Bu itiraf üzerine Manol'de vak'anın yarım kalan noktasını tamamladı. Ben evvela insan olduğunu anlamadım. Makinaların arasına bir bohça sarılmış dönüyor sandım. Sonra tramvaydakilerin vâveylâsından adam çiğnediğimi anladım, makinayı son süratiyle çevirdim, müşterilerimi kafeşantanında bıraktıktan sonra dönerken, yolda İngiliz polisleri mecruhları bindirdi. Ben bir şey belli etmeyerek hastaları hastaneye getirdim.

Manol'un itirafından sonra muhakeme etmek üzere itilaf zabıtası katilleri kendi merkezlerine naklettiler. Fakat Türk zabıtası da onların izhâr-ı acz ettikleri bir meselede katili yakalamakla onlara tevfiklerini ispat etmiş, hem Türklere garezkârane bir sûrette sürülmek istenen lekeyi temizlemiş oldu.

Bu vak'adan sonra genç prensesi hastanede gördüm, bir dizini kesmişlerdi. Panarimalarla hastanenin bahçesinde geziyordu, kendisine vak'ayı anlattım. Katilin bir Türk değil bir Rum olduğunu söyledim. O yine dindarâne bir tevekkülle o güzel gözlerini semaya kaldırdı:

-Allah intikamını almak için onu memur etmiş. Onu mahkûm etmeyiniz, o ilâhi bir emri icrâ etmiştir, bî-gûnahtır dedi.

Bu müteveyyin Rus kızını hürmetle selamlayarak yanından ayrıldım.

N:7 Sayfa:7

3.1.7 İstanbul'un Yüksek Aileleri Arasında Avrupa Hayatını Taklit Yüzünden Doğan Facialardan Acıklı Bir Numune

Ahmed Celâl

Türkler arasında başlayan balo ve salon hayatının aileleri nasıl bozduğunu ve Avrupa ahlakının Türk ailelerine nasıl girdiğini ve feci neticeler doğurduğunu görmek isterseniz bu hikâyeyi okuyunuz. Güzide ve Münevver İstanbul'un yüksek cemiyet hayatında çok tesadüf edilen iki Türk kızıdır.

Poker masasında yirmi beş lira kaybettikten sonra kulaklarına kadar kızaran yüzünün hararetini soğuk elleriyle bastırarak:

-Haydi, artık git. Saat üç, dedi. Dört saatten beri muhtelif vaziyetlerine şahit oldum. Bu oyunun neticesi canımı sıkmıştı. Pek sevdiğim arkadaşım Nihad'ı bu akşam da yirmi beş liralık darbesine maruz kaldığı bu menhus oyundan geçirmek için çok uğraştığım hâlde muvaffak olamıyordum.

Koluna girdim, kulüpten beraberce çıktık.

-Görüyorsun ki dedim, her vakit hemen her oyunda kaybediyorsun. Bu dertten ne vakit kurtulacaksın?

O, ümit etmediğim, parlak bir kahkahayla cevap verdi:

-Mahir, bu bir şey değil. Sana son bir vak'amı anlatayım da asla müştefi olamadığım, feci bir ibtilânın ne neticeler verdiğini anla! Beraberce tek başına oturduğu müzeyyen ve süslü evine geldik. Yukarı katta yatak salonuna dâhil olduk.

Nihad bana gösterdiği koltuğun karşısına kendi koltuğunu çekerek beni derdini dinlemeye davet etti.

Nihad, ne'vi şahsına münhasır bir gençti. Zeki, fakat iradesini ekseriya zevkine terk etmişti. Otuz dört senelik hayatının yüzde on beşini perhiz ve yatakla, hatta gençliğe ait malum bir hastalıkla geçirmişti. İnim inim inlemişti.



Mahiye kazandığı iki üç yüz lira ile müreffeh bir hayat geçirmekte yalnız olarak ikamet ettiği bu güzel evine bir refika-i hayat intihab edememekte

idi. Granlavajların ciğerlerine kadar çöken acısını çekerken evleneceğine yeminler eder, iyi olduktan sonra yemininden cayardı.

Mamâfih, Nihad'ın her şeyde olduğu gibi bu nevi hastalıklarında da talebi vardı. Beş sene evvel kendisine takdim edilen Doktor Manastırlı Remzi Bey'in samimi bir arkadaşlığını kazanmıştı. Doktorun belki dört beş dakika tedavi ettiği Nihad'ın uslanmayacağına her ikimizin de kanaati vardı.

Nihad bu akşam da bana bir kadın meselesi anlatacaktı. Ve bu anlatacağı vak'anın bir facia olduğunu söyleyerek nazar-ı dikkatimi celb etti.

-Mahir dedi. Biliyorsun ki ben her kuşun etini yemem. O mutlaka bir bildircin, bir keklik veya bir sülün olmalıdır. Bu sana anlatacağım vak'ada bir sülünün felaketidir. Bir sivri tırnaklarla beynimi kazıyan bu elim felaketin de müsebbibi benim. Şimdiye kadar hep ben mecruh olduğumu zannederdim. Şimdi kimden aldığımı bir türlü anlayamadığım bu kahve çekirdeği mikroplarını bilmeyerek sıcak ve latif bir kimsede öyle bir zavallıya aşıladım ki...

Sus Mahir sus, deli olacağım.

Nihat pantolonun arka cebinden bir sigara paketi çıkardı ve arkasına yazdığı bazı yazıları okudu:

-Dinle bak, eylülün ikinci günü Nesime Hanım, dördüncü günü akşamı Süreyya Bey'in metresi Nermin, beşinci günü sabahleyin yazıhanede Evdoksiya aynı gün öğleden sonra Şişli'de Nezihe, altıncı günü Kadıköyü'nde Şermsâr Hanımefendi, sekizinci gün yine Nesime, onuncu günü akşamıMalinpe..... Ah..... Malinpe.....

Nihad bu ismi okuyamıyordu. Gülerek sordum:

-Bunlar ne Nihad?

-Ne olacak, münasebette bulunduğum kadınlar. En muzaffer geçen kıymetdar haftam. Hayatımda hiçbir haftam bu kadar zengin bir programla geçmemişti. Fakat heyhat. Malinpe mahvolduğu ve mahvettiğim Malinpe Mahir sana okuduğum bu isimler içinde bana hastalığı veren hangisidir?



'Nihad Bey, işte sözümde durdum. Fakat aşağıda kayın validem bekliyor. Bu gidişle beraberce birkaç saat geçirmekliğimizin ihtimali yoktur. dedi ve çıktı.'

-Ben ne bileyim dedim, sen düşün.

Kaşlarını kaldırarak cevap verdi:

-Ben o hain, adı Nezihe'den şüpheleniyorum. Belki sen de biliyorsun, Birhan'ın metresinin annesi kırk yaşlarında şişman bir kadın. Bilmem nasıl oldu. Çok sarhoş olduğum bir akşam onu evinde تنها bulmuştum. Ben hissime, o da talebime mukavemet edemedik. O kazandı, ben kaybettim.

-Derdin bu kadar mı? Pek basit.

-Hayır Mahir. Bunun ikinci perdesi var ki asıl facia oradan başlar dedi.

Vak'ayı hikâyeye başladı:

-Avni Bey'i belki tanıyorsun. Zengin, kıskanç bir koca. Karısı Güzide son senelerde kibar salonlarda parmakla gösterilen pembe bir inci. Vak'anın üçüncü kahramanı da bizim Süreyya Bey'in karısı veyahut metresi Nermin.

Daha geçen kıştan beri Güzide'ye fena hâlde tutulmuştu. Onun bulunduğu suare ve baloları hiç kaçırmazdı. Ona ilk takdim olduğum akşam bana o kadar ciddi görünmüştü ki bu kadına karşı muvaffak olmak için malumatımın kafi gelmeyeceğine kani olmuştum. Bundan başka; Avni onu katiyen yalnız bırakmazdı. Her gittiği yere beraber gider, her görüştüğü adamı uzaktan yakından tetkik eder, karısına bir saniye bile fırsat vermezdi. Belki üç dört kış süresinde her biri dört beş saat süren eğlencelerde kocası o kadar sarhoş olduğu hâlde Güzide'yi yalnız olarak bir dakika ele geçirememiştim. Fakat sen beni biliyorsun. Fikrime yerleştirdiğim bir maksada her hâlde muvaffak olmaya çalışırım. Günlerce düşündüm ve nihayet bir çaresini buldum.

Pera Palas'ta verilen son kış balosunda bütün tanıdıklarımı ihmal ettim. Avni'nin, karısını yalnız bırakacağı beş dakikalık bir zamanın peşinde koştum. Avni büfeye giderken istirahat salonunda ayakta duran Güzide'yi tek başına yakalamak fırsatı buldum. Hemen yanına yaklaştım. Gözlerimin bütün şiddetiyle onu âdetâ manyetize ederek elimde sakladığım kartımı mini mini eline sıkıştırarak: "Bunu alınız, namusunuza taalluk eden bir sırdır" dedim. Cevap vermesine vakit bırakmadan süratle yanından ve sonra otelden ayrıldım. Beynim ateşler içinde yanıyor, otomobilimin içinde âdetâ ispazmoz geçiriyordum. Bu hicran bir hafta devam etti.

Balo gecesinden on beş gün sonra, bir sabah yazıhaneme geldiğim zaman masamın üzerinde zarif bir mektup buldum. Bu kadın kokulu zarfı nasıl açtığımı tarif edemem. Bu Güzide'den geliyor, bana kısa cümlelerle ciddiyet, sabır ve tedbir tavsiye ediyordu. Güzide mektubuna imza atmamış, yalnız "balo gecesinin cevabı" cümlesini serlevha ittihaz etmişti.

Bu mektubundan sonra Güzide'ye birkaç defa Tokatlıyan Oteli'nin akşam çaylarında tesadüf ettim. Pek kısa ve resmî mükalemeler arasında kocasının başka taraflara bakmasından istifadeler ederek bana bir şeyler

anlatmaya çalışıyor, Güzide'nin bu hâli bende istikbal için kafi ümitler hâsıl ediyordu.

İlkbahar sonlarına yaklaşmıştık. Güzide'ye tesadüflerim ancak vapurlarda kabil olabiliyordu. Kocasının yanında bin türlü tehlikeli işaretlerle bana mutlaka mektup yazmasını birkaç defa rica ettiğim hâlde tek bir haberini alamamıştım. Mektup istemekten maksadım, onu kendimle meşgul etmekti.



'Münevver'i kollarım arasında dolaştırarak Süreyya'nın önüne geliyor ve tevkif ediyordum.'

Sıcak bir temmuz gündüzü on gün süren Mersin seyahatimden avdet ettiğim sabah her şeyden evvel yazıhaneme geldim. Bu ansızın vürûdum mektupta bir sevinç hâsıl etmişti.

-Nihat Bey size birçok mektuplar var, diyerek müterakim postayı masamın üstüne bıraktı. Bunların arasında evvela Güzide'nin mektubunu bulmakta müşkilât çekmedim. İsti'câl ile açtım, okudum. Güzide bu mektubunda kocasının kıskançlığından, kendisini katiyen yalnız olarak dışarı çıkarmadığından, bu mektubunu bile Harbiye mevkinde tramvay beklerken oradaki küçük posta şubesine verebilmek ümidiyle yazdığından bahsediyor, ve ilk fırsatta yazıhaneme geleceğini vaadediyordu.

Mektubu henüz bitirmemiştim. Kâsım içeri girdi. Tanımadığı bir hanımefendinin beni görmek istediğini haber verdi. Yeni bir müşteri zannıyla beklediğim bu meçhul hanım, odama girerken ne olduğunu şaşırmışım. Bu Güzide'ydi. Odanın kapısını yavaşça kapadı. Süratle yanıma geldi. Mini mini elleriyle omuzlarıma bastırarak:

-Nihad Bey, işte sözümde durdum. Fakat katiyen vaktim yok. Aşağıda kapıda kayınvalidem bekliyor. Bu gidişle beraberce birkaç saat geçirmekliğimizin ihtimali yoktur. Kocam beni hiç yalnız bırakmıyor. Fakat mühim bir fırsatımız var. Kocam Nermin ile muaşaka yapıyor. Hatta Nermin'in fotoğrafına ve mektuplarına tesadüf ettim, hiç ses çıkarmadım. Sen Nermin'i iyi tanırsın. Bu muârefeden istifade etmemiz kabildir zannederim. Artık sen düşün, taşın.Nihad!..... , dedi. Bir kuş gibi öteden çıktı. Ben mebnüt arkasından bakakalmışım. Uzun uzun düşündüm ve ertesi günden itibaren işe başladım:

Nihad burada tevakkuf etti ve sigarasını bir iki defa sık sık çektikten sonra tekrar söze başladı.

“Geçen hafta Perşembe günü akşamıydı. Ada vapuru son hareket düdüğünü çalarken kollarımdan tutan iki memurun yardımıyla kendimi vapura atabilmişim. Vapur çok kalabalıktı; yan kamaralardan birinde bir yer buldum. Elimdeki paketleri yanıma bıraktım, sigaramı yakarak düşünmeye başladım. Bütün endişelerim Nermin'in etrafında toplanıyordu.

“Güzide'nin yazıhaneme geldiği günden itibaren bir ay geçmişti. Bu müddet zarfında bütün zekâ ve tecrübelerimden edindiğim kuvvetleri sarf ederek bir netice hazırlamışım. Bu netice de ancak bu akşam elde edilebilecekti. Hilal-i Ahmer tarafından yat kulübünde tertip edilen balo gecesi

ya muzaffer olacaktım yahut Güzide'yle muvaffakiyetli bir mülakat için kim bilir daha ne kadar bekleyecektim. Bu akşam için tertip ettiğim planımı muvaffakiyetle tatbik ettirecek olursam, Nermin zengin ve haris bir kocanın karısını ihmal ettirerek maksadına, Güzide'den kocasını bile bile adi bir kadının ağışuna terk etmek suretiyle aşkına kavuşmuş olacaktı. Bu planımdan ikisinin de malumatları olmadığı gibi şüpheleri dahi yoktu.

“İşe evvela Nermin'den başlamıştım. Zaten bu kadını istediğim zaman görebiliyordum. Fevkalade haris ve kıskançtı. Hususiyle Güzide'yi hiç çekemez, onun her şeyinde bir kusur bulmak isterdi.

“Nermin, kıskançlığı nispetinde paraya da haris bir kadındır. Kocası pek mahdud vâridâtıyla onun aristokrat bir hayat geçirmesini temin edemediği hâlde, ekseriya karısından istifraz ettiği paralarla kumar borçlarını tasviye ettiği vâki'dir.

“Nermin Güzide'yi çekemiyordu. İstanbul mebuslarından birisinin isim günü şerefine tertip olunan muhteşem bir suarede onu, yeni aldığı inci gerdanlığı ile gördüğü akşamdan sonra düşmanlığı daha çok artmıştı.

Avni'ye gelince, talihin tesadüfıyla harb-i umumide zengin olmuş, kırk beşinde bir tipti. Servetinin kuvvetiyle elde ettiği Güzide'nin öteden beri müesses hayatına atılmak suretiyle kibar muhitlerde tanınmıştı. Cahil olduğu kadar aristokrat bir hayat yaşamak arzusunda ve bütün harekâtında görünen ca'lîyet ile enzâr-ı umumiyeyi celb etmekte idi. Güzideyle evlendikleri akşam verilen suarede yaptığı gaflarını Muhlis Paşa'nın hareminden işitmişim. Paşa'nın haremi Avni'yi bana anlatırken son zamanlarda ufak tefek kaçamaklarla Güzide'ye ihanet ettiğini de namusuma tevdi edilen bir sır gibi söylemişti.

Bu üç şahıs hakkında kafî derecede tenvir ettik. Şimdi asıl vak'aya gelelim:

“Vapur Ada iskelesine rengarenk bahar çiçekleri gibi birçok hanımları çıkarıyor, ben de bu nefis kokuların arasında yumuşak ve hariri kadın vücutlarının hafif temaslarıyla cereyana kapılarak vapurdan çıkıyordum. Mini mini bir elin kolumu sıktığını hisseder hissetmez hemen döndüm. Bu,

Nermin'di. Koyu siyah gözlerini kesif bir sürme halesiyle çerçevelemiş, mini mini dudaklarını, üzerine ateşin bir gül oturtulmuş gibi boyamıştı.

-Siz de mi bu vapurdaydınız Nihad Bey? dedi. Ve kocasının eline mantosunu tutuşturarak koluna girdi. Ben, bir taraftan Nermin tarafından sürüklenirken sol elimle de Süreyya'ya aşinalık ediyordum. Kalabalığın arasına sokulduğumuz zaman Nermin:

-Nihad, bütün sırr-ı muvaffakiyet sendedir, diyordu, fakat emin ol ki sana hıyanet maksadıyla yapmıyorum. Bütün arzularım Güzide'den intikam almaktır. Ah bilirsin intikam ne tatlı bir zehirdir!



'Avni, içerde karısını o gece adada kalmak için kandırmaya çalışıyordu.'

Nermin'e hiç cevap vermedim. İskele binasında ayrılarak yola dahil olduğumuz zaman bize iltihak eden Süreyya:

-Nereye kayboldunuz ..., diye mırıldanırken, tekrar görüşmek üzere onlardan ayrıldım. Her ihtimale karşı Splendid Oteli'nde bir oda kiralamak üzere otele girdim. Suare elbiselerimi giydim, yemeğimi yedim, yat kulübüne yollandım.

Kulüp elektrik ziyaları içinde yüzüyordu.

Marmara'yı vâsi' bir derâğuşla koynuna çekmek isteyen kulübün salon ve taraçası şimdiye kadar emsâli nâ-mesbûk bir meşher-i nefâis olmuştu.

Seri bir nazarla etrafı süzdüm. Güzide'yi aradım. Bulamayınca meys olmuşum. Fakat Nermin'e tesadüfüm bana biraz kuvvet verdi. Taraçanın bir köşesine çekilerek konuşmaya başladım.

“Yalanımda en mühim rolü ifa eden bu haris kadını şu suretle elde etmiştim:

“Güzide, kocasının Nermin'le muâşaka haberini verdiği günden sonra bir gün Nermin'i yakaladım. Ona Avni ile başlayan münasebetini, hatta mektup ve fotoğraf teâtisini itiraf ettirdikten sonra:

-Nermin, dedim. Artık her şeyi itiraf ettik. Fakat senin asıl maksadın Avni değildir, belki onun servetidir. Senin bu esrarına vakıf olduktan sonra hayatın elimde demektir. Ancak seni ne kadar sevdiğimi biliyorsun. Sana bir teklifte bulunacağım. Bunu kabul edersen ikimiz de müstefid oluruz. Ve ben sana da yardım ederim. Avni zengindir, birçok dava eri hatta bir de beceriksiz avukatı var. Ben ona avukat olmak istediğim kadar, sen de metresi olmak istiyorsun. Bu teklif nasıl?

Nermin bu teklifi ve benim temin edeceğim hatt-ı hareket üzerinden yürümeyi kabul etti.

Nihayet öyle bir zaman geldi ki, Nermin'in ağzından Avni'ye yazdığım mektupların cevaplarını beraber okurken Güzide'ye acımaya başlamıştım. Zavallı Avni, bu yaştan sonra şair olmaya da kalkmıştı. Balo akşamına kadar

devam eden bu mukâtebe-i âşikânen sonra Avni'nin olmuş bir incir gibi balları akıyor, Nermin'le bir akşam buluşmak için can atıyordu.

Cazband başlamıştı, dans başlarken ben de tatbikata başlamıştım. fokstoronun en cazip hareketlerini belinden kuvvetle yakaladığım Nermin'i Avni'nin önüne götürerek tatbik ediyordum.

Çapkın kadın, iri siyah gözlerini ara sıra o kadar belîğ bir eda-yı dilnevâz ile Avni'ye atfediyordu ki zavallı âşık Güzide'nin yanında bulunduğunu unutarak beş saniye kadar açtığı kocaman ağzıyla bir aptal gibi bizi seyrediyordu. O bu meczup nazarlarıyla Nermin'e tapınırken ben de yalnız Güzide'nin anlayabileceği bir bakışla ona bir şey anlatıyordum. Avni'nin önündeyken orkestra sustu. Nermin iki eliyle göğsünü bastırarak Güzide'ye hitaben :

-Ah, ne kadar yoruldum, dedi.

Sonra Avni'ye dönerek:

-Çok kalabalık, çok sıcak, değil mi Avni Bey?

diye ilave etti. Ben hemen atıldım:

-Arzu ederseniz soğuk bir şey içelim, teşrif buyurulmaz mı Avni Bey?

Hep birlikte taraçadaki büfeye gittik. İstanbul'un en kibar ve zarif hanımlarının sâkilik ettikleri büfenin önünde kesif bir kalabalık (**s.6'dan devam**) vardı. Harareten yanan sineleri hep burada teskin-i ateş ediyorlardı. Sağ taraftaki masanın başında Süreyya'ya tesadüf etmiştik. O, limonata içiyordu. Şampanyanın kadehi pek pahalı olduğu için Süreyya henüz onun lezzetini tattıracak lütufkâr bir arkadaşa tesadüf edememişti.

Ben beş defa şampanya ısmarladım. Bu adede dâhil olmuştu. Hayli zamandır beklediği bu şampanya ikramından memnun olan Süreyya gevezeliğe başladı. İçkinin pahalı olduğundan bahsederek Avni'nin semâhatini tahrike uğraşıyordu. Bu fırsattan istifade ederek bir mektubu yeleğimin cebinden çıkardım. Kimse görmeden Güzide'nin avucuna sıkıştırdım. Ve derhal mükâlemeye dâhil olarak Süreyya'yı kızdırmaya başladım. Güzide de bize iltihak ettiği cihetle Avni ile Nermin baş başa kalmışlardı.

Müzik tekrar başladığı zaman Güzide müstesna olmak üzere Avni ısmarladığı şampanyalarla hayli mahmurlaşmıştı. Mecra-yı kelâm içkiye tahammül meselesine intikal etmiş, Avni'yle Süreyya bahse girişmişti. Süreyya üç kadeh şampanyayı yarım saatte içeceğini iddia ediyordu. Avni bu iddiayı Nermin'in önce kendisine fısıldadığı bazı sözler üzerine derhal kabul etmişti.



'O gece kendimizi hoş ettiğimiz zaman artık benim olan bu güzel kadının gözlerine baktım, baktım.'

Süreyya şampanya kadehlerinden kabaran habbeciklerin dudaklarında hâsıl ettiği hafif gıdıklamaları tebessümlerle öreterek türlü maskaralıklarla içiyordu, içiyordu.

Bu aralık Güzide üşüdüğünden bahsederek, “Avni ben içeri giriyorum”. Muhlis Paşa’nın oturduğu odadayım.” diyerek yanımdan ayrıldı. Ben de Süreyya’yla lakırdıya başlayarak, Nermin ile Avni’yi yalnız bıraktık. Nermin’e işaret ettim. Süreyya ile beni yalnız bırakmasını ihsas ettim. Avni sekizinci kadehi içerken onlar da yanımdan ayrılmışlardı.

Saat bir buçuğa geldiği zaman Süreyya artık hezeyan devresine giriyordu. Kolundan yakaladım. Kulübün kapısından dışarı nasıl çıktığımızı bir Allah bilir. Evvelce rakı içerek maya yaptığı için şampanyalar onu fena hâlde sarsmıştı. Splendid Oteli’nde kiraladığım odaya Süreyya’yı yerleştirerek kulübe avdet ettim.

Şimdi ikinci perdenin kahramanı Nermin olacaktı. Avdetimde Avni ile onu taraçanın kuytu bir köşesinde baş başa yakaladım. Süreyya’nın başına gelenleri anlattım. İcap ederse Nermin’in de kocasının yanına gidebileceğini söyleyerek oda numarasını verdim.

Bu havadisten her ikisi de memnun olmuşlardı. Fakat Nermin bazı ca’li hareketlerle teessüfler izhâr ediyordu. Hep beraber içeri girerken Avni yanımdan ayrılmıştı. Nermin’e sordu:

-Nasıl, istediğin oldu mu?

-Fevkalade muvaffakiyetle.

-Demek bu akşam Avni ile berabersiniz. Fakat Güzide ne olacak?

-O mesele biraz karışık. Avni gitti zannederim. Karısına burada kalmayı teklif edecek. Halbuki gece üçte İstanbul’a vapur var. Bununla avdetleri mukarrermiş. Şimdi karısı kalmazsa Avni onun Muhlis Paşalarla birlikte gitmesine müsaade edecek.

-Şimdi Güzide kalmaya muvafakat ederse...

Nermin bu sözümü mini mini elini ağzıma kapamak suretiyle karşıladı.

-Aman Nihad, dur. Karşıdaki odada Avni karısını kandırmaya çalışıyor.

diyerek yanımdan ayrılan Nermin’i takip ederek, yan taraftan Avni ile karısını seyretmek için münasip bir mahalle durdum.

Avni elleriyle bir şeyler anlatırken karısı da gülerken arkasını okşuyordu. Beş dakika emniyet ve heyecanla seyrettiğim bu manzaradan sonra Avni karısının koluna girerek vestiyere geldiler.

Güzide mantosunu giymiş dışarı çıkarken, Avni de fessiz olarak onu takip ediyordu. Kalabalığın içinde kayboldum. Beş dakikayı asabiyetle geçirdim. Bütün hayatımda en uzun bir intizar vak'ası bu beş dakikadır.

Kulübün kapısından çıkarken saat üçe beş dakika vardı. Orkestra vals yine çılgın nağmelerle coşuyor, coşuyordu.

Nihad, macerasının bu kısmına gelince tevakkuf etti. Sürahiden bardağa boşalttığı suyu yudum yudum içtikten sonra tekrar söze başladı:

Mehtap Marmara'nın koyu mor çırpıntılı denize dalgalarıyla pırlanta tozlar serpiyordu. Râkib olduğumuz mauna izimizde beyaz köpükler bırakarak Maltepe'ye doğru süratle koşuyordu. Arkamızda gittikçe küçülen Büyükada'nın şu karışık ziyâlarından uzaklaştıkça kolumda bütün iştihakımla sıkıttığım nefis bir kadının gurur-ı temellükü ile göğsüm kabarıyordu. Her saniye daha munis bir sokuluşla ağışuma girmeye çalışan Güzide "Ben ne yaptım Nihad... ne yaptım?" diyerek yaptığı şeye nâdim olmuş insanların telaş ve heyecanını gösteriyor, avuçlarımın içinde okşadığım yumuşak elleriyle parmaklarımı sıkıyor, sıkıyordu.

Güzide'yi müşkilâtla teskin edebilmişim. Kocasının Nermin gibi adi bir kadınla kendisine hıyanet etmesini, Nermin'le kararlaştırdığımız yazarlık meselesini ve sonra Güzide'yi nasıl ilâhi bir aşkla sevdiğimi söylüyor ve bu kutsî aşkımızın hiçbir zamanda onlarınki gibi hissiz menfaatlerle hasîs olmadığını izah ediyordum. Güzide birdenbire ellerimi kuvvetle sıkarak bağırdı:

-Nihad, beni o kadar mukavemeti güç bir kuvvetle kendine çektin ki.. Son dakikaya kadar yapmak, yapmamak mücadelelerinin içinde çırpınırken, gayr-ı irâdi iki kuvvetin tesirine mukavemet edemedim. Bunun birisi kocamın bana hıyaneti, diğeri bundan kendi lehine istifade eden senin aşkıdır. Senelerden beri kocamın üzerinde terâküm eden şüphelerimin bu akşam çıplaklığı ile bir hakikat olması bir kadın için ne kadar acı ise, kocasının

hiyanetine aynı şeyle mukabele eden bir kadının vaziyeti de odur. Fakat işte ben namusundan kurtulmuş bir serseri kurşun gibi gittiğim istikamette seni, münhasıren seni, istihdâf etmekle inşallah aldanmadım zannedirim.

“Güzide’de hâsıl olan bu kanaat, bundan sonra ki tatbikatımı hayli teshil etmişti. Saat dörde on kala Maltepe İskelesi’ne yanaştık. Oradan da pek iyi tanıdığım bir otelin üst katındaki temiz ve denize nazır bir odaya yerleştiğimiz zaman derin bir oh çekmiştim.

Sabahleyin gözlerimi açtığım zaman Güzide yorgun yatıyordu. Kumral saçlarının iklimi’i ihtişamı altında pembeleşmiş yanaklarına narin gölgeler düşüren uzun kirpiklerinin kapalı vaziyetiyle bir Venüs gibi uyuyordu. Bu muhteşem nefis vücudu dakikalarca seyrettim.

Maltepe’den 9:30 trenine bindik. Güzide Kızıltoprak’ta indi. Ben Haydarpaşa’dan İstanbul’a geldim. Güzide benden ayrılırken ikinci bir mülakatımızın pek yakında ihzârına çalışacağını vaadediyor, hararetli elleriyle parmaklarımı sıkıyor, sıkıyordu.

“Bu tatlı maceranın acısı ertesi sabah çıktı. Güzide’den ayrıldığı günün akşamı müthiş içmişim. Hep Güzide’yi düşünerek yuvarladığım kadehlerden sonra eve nasıl geldiğimi bilmiyorum. Sabahleyin kalktığım zaman elim bir akıbeta şahit oldum. Şiddetli bir akıntı, kasıklarımı çınlatan bir ıstırap ta böbreklerime kadar sirayet etmişti. Bir taraftan bu maddi ıstırapları hissederken diğer taraftan da asabi buhranlar başladı. Bu hastalığımı Güzide’den almaklığımın ihtimali olduğu kadar, onu aşılması olmağım da mümkündü.

“Şimdi ne yapacaktım. Saatlerce düşündüm. Nihayet Remzi’nin muayenehanesine koştum. Vukû-ı hâli tafsilatıyla anlattım. O, bir müddet tebessümlerle karşıladı. Birkaç gün sonra Avni’nin kendisini ziyaret edeceğine hiç şüphe etmemeliğimi ilave etti. Fakat yarım Güzide ne olacaktı? Avni karısını bu hastalıkla malul görecektir olursa neticesi ne olabilirdi? Hep bunları düşünüyordum. Sanki içime sıcak yağlar akıtılıyordu. Şimdi de halâ bu ıstırapların içinde kıvrınmaktayım. Şimdi anladın mı beyim? Pokerde kaybedilen yirmi beş liranın mı, yoksa bu facianın mı acısı daha elimdir?

Vak'ayı bu müesef neticesine kadar dinlemiştim. Saat beşe gelmişti. Ufukta ilk kırmızılıklar pamuk bulutlarda arguvâni akisler bırakırken yatağımda uyumuş kalmışım.

* * *

Sokak kapısının zili seri ve âsi çırpınışlarla çınlarken uyandım. Sokak tarafındaki pencereye koştum. Kapıyı çalan Doktor Remzi'ydi. Kapıyı açtığım zaman kendisine mahsus neşeli sesle:

-Vay Mahir, sen de burada mısın? Nihad uyuyor mu? O çapkın kurt. Aman uyandırırım, ona bir haber sana da nefis bir mevzu.

Gürültülerle ikimiz de Nihad'ın odasına girdik. Nihad uykudan birdenbire uyananlarda hâsıl olan sersemlikle şaşkın şaşkın bakıyordu. Doktor hemen söze atıldı:

-Ne o, saat on iki. Beyefendi uykudan... Nihad birden bire yataktan kalkarak ona cevap vermeye yeltenirken doktor söze başladı:

-Bu sabah bana kim geldi, biliyor musun?

Nihad pür-heyecan:

-Yoo, acaba Güzide mi?

-Hayır canım, Avni Bey. Avni Bey geldi. Nihad sağ eliyle başını tutarak:

-Eyvah, yandık Güzide yandık.

Doktor gülerek:

-Sonunu dinle de bak. Avni geldi. Sıkıldı, fikıldı. Hastalık kaptığını söyledi. Sebebini sordum, sıkıştırdım.

Nihad istical ediyordu:

-Aman doktor, çabuk söyle.

-Dur patlama, ne diyordum.

Sıkıştırdım, nihayet itiraf etti. Bir hafta evvel Nermin'le temas etmiş. Aptal herif bana ne sorsa beğenirsiniz.

Ben hemen atıldım:

-Ne sordu?

-Aman doktor. Şermin'den sonra karımla acaba ona da geçti mi? dedi.

N:11 Sayfa:4-5

3.1.8 Kızının Kocasını Elinden Alan ve Yavrusunun Kurulmuş Ailesini Bozan Hain Bir Anne

Esad Mahmud



Kızının kocasını seven bir kadının hisleri benim için çok tetkike değer bir zemindi. Bu havadisi gazetelerde okuduğum zaman bu kadını bulmak, kendisine izafe edilen bu cinayet hakkında fikrini almak istedim. Fakat tesadüf beni kızının kocasını çalan kadınla değil, kızıyla buluşturdu. Genç kalbini ve aşkını annesiyle paylaşan bu kızın faciası ve hisleri de benim için çok

mühimdi. Bu zavallı kadının bu acı sergüzeştini kendi lisanından dinlemek fırsatını kaçırmak istemedim. Kendisini Kadıköy'de Yeldeğirmeni'nde oturduğu odanın sessizliği içinde masum yavrucuğuyla uğraşırken gördüm. Yeşil gözlerinin etrafını çerçeveleyen kirpikleri siyaha boyanmış geniş yapraklara, papatyalara benziyordu. Bilhassa esmer benizlerde pek güç bulunan bu yeşil gözler Saadet Hanım'ın belki en güzel, ruha masum bir lisanla hitap eden musahhâr iki hazinesiydi. Üzerinde gözlerinin renginde göğsü açık bir bluz bulunuyordu. Başörtüsünün de rengi yeşildi. Kolları arasında sıkıdığı yavrusu kendisi gibi güzel, gürbüz bir çocuktü. Küçücük kollarını annesinin boynuna sarmış, küçük iki kandil gibi için için yanan gözlerini anneciğinin gözlerine dikmişti. Bilmeniz bu masum tablo ne saf, ne kadar güzeldi.

Saadet Hanım'ı tanıyan bir arkadaşımın vasıtasıyla kendisinden görüşmek için evvelden bir randevu almıştım. Binaenaleyh o saatte kendisini ziyaret edeceğimi biliyordu. Beni görür görmez ayağa kalktı. Odanın sağ köşesinde duran yegâne sandalyeyi göstererek "teşrif ediniz" dedi. Oturdum. Bir iki dakika geçti. O da derin bir sükût içindeydi. Hatta küçücük yavru bile ses çıkarmıyor, yalnız hayretle yüzüme bakıp gülüyordu.

-Hanımefendi, dedim. Maceranızı vadettiğiniz gibi sizin ağzınızdan dinlemek isterim. Lütfeder misiniz?

Yavaş yavaş kırmızılığını kaybedecek gibi bir iki tarafta morluklar peyda olan dudaklarını kımıldattı. Bu iki dudak arasında acı ve o nispette derin ve manidar bir tebessüm yayıldı. Sanki güldü. Fakat bu gülüş o kadar zehirliydi ki!

-Vaadimi hatırlıyorum, dedi. Başımdan geçen macera bence bir hadise değil belki bir vazifeydi. Hayatta her şeyin imkânı vardır. Ben gayr-ı tabî hadiseleri o kadar i'zâm etmiyor, dünyada her şeyin mümkün olduğuna inanıyorum. Beni bir bütün nihayet bu yaşıma getiren valideme karşı bir vazife

yapmaklığım lazım geldi. Onu yaptım. Hadise bundan ibarettir. Mademki teferruat istiyorsunuz pek kısa olmak şartıyla size nakledeyim.

Çok sevdiği kocasını bütün benliğini sarsan aşkın sahibini, validesine terk etmeyi kendisine bir vazife telakki eden bu garip kadın kısa olarak macerasını şöyle anlattı:

-Vak'a pek sadedir. Hatta diyebilirsiniz ki annesinin aşkına kendini feda eden sâde-dil kızın gayet tabii bir hikâyesidir. Babam eski kafalı bir askerdi. Bana tam eski Türk terbiyesi vermişti. Ben bu terbiyenin taht-ı tesirinde gayet mahcup, büyüklerime karşı lüzumundan fazla hürmetkâr, hatta biraz korkak büyüdüm. Babam çok genç vefat etti. Üç yaşında zavallı annemin kolları arasında kimsesiz bıraktı. Annem bana karşı çok müşfikti. Ben de ona âdeta şefkatten ziyade korku ile karışık bir hürmet beslerdim. Annem ibtidâi tahsilimi bitirdikten sonra beni dikişçilik tahsil etmek üzere Hristiyan bir madamın yanına götürdü. Validem takriben bundan iki üç sene evvel evlenmek zamanı geldiğini söyleyerek beni şimdi elimden giden kocama vermek istemişti. Bu hayatta tecrübesiz ve mahcup bir kız olduğum için annemin teklifini redde hiçbir sebep yoktu. Zevcim genç, güzel ve çok yakışıklıydı. Onu bir çılgın gibi sevdim.



'Kocasını annesine terk etmeyi vazife addeden Saadet Hanım'

Onu daha ilk görüşümde bu adamın bana tamamıyla sahip olacağını anlamıştım. Hayatında kocası ilk erkek olan kadınlar gibi kalbimi ânâtıyla ona verdim. Onu çılgıncasına sevdim. Bilmezsiniz, kocam benim için bir gayeydi. Ben onun hayatta sanki bir peykiydim. Günler geçti, aylar gitti. Ben ona daha ziyade yaklaştım. Onun da beni sevdiğine emindim. Her fırsatta bana bunu tekrarlardı. Çok mesuttuk. Evlendiğimin senesi işte şu gördüğünüz çocuk oldu. Artık yekdiğerimize ebediyen merbut kalacaktık. Tabiatıyla ortada bizi daima yekdiğerimize rapt edecek canlı, sağlam bir rabitamız vardı. Kocam da çocuğuna derin bir baba şefkatiyle merbuttu. Emin ol ki bizi birbirimizden hiçbir kuvvet ayıramazdı. Fakat! Nasıl oldu, niçin oldu bilmiyorum, ansızın yanlış istikamette esen bir rüzgâr ocağımın ateşini söndürdü. Kocam benim en ümitsiz bir kusuruma varıncaya kadar görüyor, beni azarlıyor, annem de ona hak vererek beni hırpalıyordu. Evdeki vaziyetim günden güne tahammül-fersâ bir hâl alıyordu. Fakat ben hiçbir şeyden şüphe etmiyor, annemin kocam hakkındaki müdafaalarını evde bir kavgaya mahal vermemek için ittihaz ettiği müdebbirâne tedbirler diye te'vil ediyordum. Bir gün arkadaşlarımdan birini görmek için Erenköyü'ne gitmiştim. Çocuğum da benimle beraberdi. Sokaktan bir parça geç gelmiştim. Kapı tesadüfen açık kalmıştı. İçeri girdim, yukarı kata çıktım. Çocuğu odamda soydum, beni bilmediğim meçhul bir kuvvet annemin odasına doğru sürüklüyordu. Yürüdüm, odanın kapısından annemin kahkahaları aksediyordu. Gayr-i ihtiyari dinledim. Kocamın sesi de geliyordu. İlk önce tabî buna bir mana vermezdim. Belki oturuyorlar, gülüşüyorlar dedim. Birdenbire kapıyı açarak içeri daldım. Fakat odaya girmekliğim ile çıkmaklığım bir oldu. Göğsümü, hançeremi parçalayarak dudaklarımın arasından çıkan çılgın bir feryat, biri ihtiyar ve garip, diğeri genç fakat arsız bu iki âşığı bile şaşırtmıştı.

Bu gayr-i müntazır hadise karşısında irademi kaybetmiştim. Kocamı, annemin kollarından çekerek öpmek isteyen hayali bir türlü gözlerimden gitmiyordu.

Kendimi odama attım. Kanepenin üzerinde hıçkırığa hıçkırığa ağlıyor, havsalama sığmayan bu vak'ayı tahlile çalışıyordum. Zavallı yavrucak başımıza gelen felaketten bî-haber, eteklerimi çekiyor:

Damadını Seven Hain Anne (Yedinci sayfadan devam)

-Ağlama cici anne, sana şeker alacağım, diyordu.

Çocuğumu bağrıma bastım, hem ağlıyor hem onu öpüyordum. Ne kocam ne annem yanıma gelmeye cür'et edemiyorlardı. Ben kalben derin bir mücadele içinde kıvranıyordum. Ya kocamı, ya annemi yahut her ikisini de terk etmeliğim icap ediyordu. Büyük bir günahın yükünü müştereken omuzlarında taşıyan bu iki günahkârı kalbim bir türlü affedemiyordu. Herhalde birimizin aşkımızı çiğnememiz icap ediyordu. Annem kocamı seviyordu, kocam da onu seviyordu. O hâlde feda edilmesi icap eden aşk benim zavallı yaralı kalbimin içine koyan masum aşktı. İşte ben de onu çiğnedim. Annemin evladının saadetine mukabil satın aldığı aşkına hürmet ettim, sevgilimi ona bıraktım, ve bu karışık aşk mücadelesinden ben elleri ve kalbi boş olarak çıktım. Anneme karşı bir vazife yaptığıma kani'im. Kalbim el-ân boş mu? Orasını Allah bilir. Aşkımın boş bıraktığı kalbimde bugün hiçbir hiss-i intikam yoktur, fakat gün geçtikçe onu bir nefret hissiniin sardığını duyuyorum.

O akşam nihayet kocam süt dökmüş bir kedi gibi yanıma geldi.

-Saadet, sen yanlış fikre sahip oldun, diye izah etmek istedi.

Onun devam etmesine meydan vermedim. Uydurulacak herhangi bir yalanı dinlemeye tahammülüm yoktu.

-Hiçbir mazeret kabul etmiyorum, dedim. Annemi sevdiğin için senden davacı değilim. Kızını feda edebilen bir annenin yanında karısını feda eden bir kocayı kabahatsiz buluyorum. Mademki kalplerinizde birbiri için yanan bir ateş var, ben onu söndürmek istemiyorum. Yalnız ben bu kızıl günahın arasında daha bir saniye bile kalmaya muktedir değilim. Beni hemen, şimdi, boşamalısın.

O çok düşünmedi. Derin ve yıkılmaz zannettiğim saadetimizi iki satırla yıkmakta adeta sürat gösterdi. Benim için çok mukaddes olan ocağımı bir hamlede yıktı, parçaladı. Ertesi gün çocuğumu alarak vaktiyle benim için bir saadet yuvası olan evi terk ettim. Yani, göz göre göre çok sevdiğim kocamı annemin kucağında bıraktım, çıktım. Tabii bu çok feci bir manzaraydı. Fakat benim için bundan başka yapılacak bir hareket ve muamele kalmamıştı.

Dediğim gibi bana burada yapılacak bir vazife vardı. Bütün aşkımlı, benliğimi ya anneme tercih edecek kocamı alıp çıkacaktım veyahut da onu aşkıma, benliğime hatta hayatıma tercih ederek zevcemden ayrılacaktım. Bu son şıkkı daha münâsip gördüm. Bana düşen vazifeyi yaptım. Yani kocamı anneme bırakarak çocuğumla beraber oradan ayrıldım. İşte şimdi gördüğünüz gibi sefil odamda günahkâr bir aşka kurban olan zavallı masum çocuğumu büyütme için çabalıyor, sabahlardan akşamlara kadar terzi dükkânlarında çalışarak idare-i maişet etmeye uğraşıyorum. Artık meseleyi teferruatıyla anlattım zannederim. Anlattınız ya! Hatta zannettiğiniz kadar mühim bir şey değil. Bir aşk meselesi. Böyle şeyler her zaman olur. Hayat bu. Hepsine tahammül etmek lazım gelir. Ne yapalım kaderimiz böyleymiş çekeceğiz. Hayatı ve felaketi bu kadar tabii telakki edebilecek kadar bu iradesi kuvvetli kadın karşısında âdeta hürmet duydum.

Sefil bir odada hayatı ve aşkı bu kadar yüksek gören ve yaşayan bir kadının yanında konuşurken alelâde bir kadın yanında olmadığımı anladım.

N:12 Sayfa:4-7

3.1.9 Bir Makale Yüzünden Darülfünun'da Talebe Hanımlar Beni Nasıl Dövmüşlerdi?

İmzasız



Geçen hafta zarfında Darülfünunu alt üst eden ve bir kadın yüzünden bir efendinin yaralanması, bir diğerrinin tevkifiyle neticelenen hadise, bana da

bu vak'adan tam on gün evvel yine Darülfünun salonlarında başımdan geçen bir dayak vak'asını hatırlattı.

Ben öteden beri İstanbul'un bir iki gazetesine içtimâî hayatımızı kemiren hastalıkları teşrih edici makaleler yazarak hayatımı kazanan bir muharririm. Mevzularım arasında bir gün sokakta sürünen bir kadın, bir diğer gün Beyoğlu'nu şaşaaıyla gürlüten bir yıldız, bir üçüncü gün bir mektepli kız vardır. Ben bunların hayatını teşrih eder kadınların ne şerâit dâhilinde nerelere sürüklendiğini anlatmaya çalışırım. İçtimâî âdetleri ve içtimâî hayatı okunulması memnu bir tabu addeden bazı gençler; benim bütün hayatımızı hülâsa eden bu maceralar peşinde koşmamı affetmez, beni muâheze ve tenkit ederlerdi. Maksadımın şantaj olmadığını, bilakis ahlâki tereddînin zavallı kahramanlarını teşhir etmeyi bir vazife olarak yaptığımı takdir edemeyen bu zavallılara acır ve güler geçerdim.

Fakat geçende Darülfünun salonlarında maruz kaldığım bir hadise beni biraz düşündürdü.

Gazetelerden birinde henüz mektep çağında bulunan bir kızın hayatını yazmıştım. Bu, yeni yetişen hoppa, şen, şuh ve oynak bir kızdır. Henüz on dört yaşında olmasına rağmen hayatı macera doluydu. Hayatında otuz kırk erkek değiştirmiş, her goncadan bal almayı bir zevk tutmuş, tanınmış bu kızın teşhir ederken aile kızını olmak isteyen nezih ve terbiyeli kızlarımızı böyle düşmekten tenzih etmek istemiştim. Halbuki Darülfünunda tanıştığım kızların çoğu bu niyetimi bilmemişler ve o makalede kendilerini murat ettiğimi zannetmişlerdi.

Bir gün beni Bâbrâlıden inerken yakaladılar.

-Beyefendi, dediler. Siz bizi teşhirden utanmaz mısınız? Sokak ortasından beni tahkir etmek cesaretini gösteren bu kızlar, bir müddet kendileriyle mektep arkadaşlığı ettiğim Darülfünun kızlarıydı. O mektepli kıza ait yazının, her biri kendisine ait olduğunu addediyordu. Onlar üç kişi koltuklarında çantaları kol kola girmişler, aşağı doğru gidiyor, bir taraftan da beni sıkıştırıyorlardı. Kendilerine teminat verdim:

-Hayır, dedim. O yazıda sizleri kastetmiş değildim. Ben (F.) hanımın hayatını yazdım.

-Yok, dediler. Siz bizleri murat ettiniz. Bizi bütün arkadaşlarımıza rezil ettiniz.

-Size bunu nasıl ispat edeyim, dedim.

-Kolayı var, dediler. Gazetenizde o yazının falan, falan ve falan hanımlara ait olmadığını tasrîh ediniz.

-Peki, dedim ve ellerinden kurtuldum.

Fakat sonra düşündüm, bu kızların kendilerini benim yazdığım tipe benzetebilmeleri ve benzetilmekten korkmaları için herhalde onların da hayatlarında böyle maceralar olmak lazım gelirdi.

Hem gazetede böyle bir tasrîh onları da derhal o zümre genç kızlar arasına idhâl için kâfiydi. Fakat Darülfünun kızlarından bazılarının bu tehlikeyi bile görememeleri beni müteessir etti.

Dört beş gün sonraydı. İstanbul'un biricik meb'ûsu intihâb ediliyordu. Hasbe'l-alâka bir arkadaşımın intihâb icra edildiği mahalle gitmiştim. İri yarı kalpaklı eskiden tanıdığım bir Darülfünunlu gence tesadüf ettim. Beni görür görmez,

-Sâdık, diye haykırdı. Bizim mektepte kıyamet kopuyor. Sakın Darülfünun'a uğrama!

Arkadaşımın bu nâgehâni ikâzı bende soğuk su tesiri yaptı. Aradan bir iki hafta daha geçti. Yine orada burada yazı neşrediyordum. Artık her şey unutulmuştu.



'Yumruklar canıma minnet, fakat cimcik ve iğne beni sıçrattıkça onlar kahkahalarla gülüyorlardı.'

Bir gün galiba bir Cumartesi günü, bir arkadaşımı görmek üzere Darülfünun'a gitmiştim. Benim Darülfünun'a geldiğim kızlar arasında derhal bir yıldırım gibi bilinmiş ve beni aramaya koyulmuşlardı. Benim salona girdiğimi gören beş altı kız hep birden içeri girerek:

-Nerede o hayasız, alçak Sâdık? diye haykırmışlardı. Onları tahkir ettiğini zannettikleri muharriri arıyorlardı. Kiminin elinde çanta, kiminin elinde kitap vardı.

Beni aradıklarına şüphe yoktu. Salonda bir hadiseye meydan vermemek üzere derhal kalktım, dışarı çıktım. Onlar da beni takip ettiler. Ufak karanlık bir koridorda durduk. İçlerinden zayıf, saz benizli, siyah gözlü, bol kirpikli birisi elindeki bir mecmuayı göstererek:

-Utanmıyor musunuz? diye atıldı. Utanmıyor musun böyle saçma sapan şeyler yazmaya?

Sonra bir diğeri atıldı:

-Sanki en fena lise Çamlıca mı? Erenköy'ü, Kandilli'yi, Bezm-i Âlem'i niçin yazmıyorsun?

-Bir şey anlamıyorum.

-Sus.

Artık onlara meram anlatmak mümkün değildi. Gittikçe sinirleniyor, bana yumruk sıkıyor, diş biliyorlardı. Nihayet içlerinden biri sıçrayarak mini mini eliyle yüzüme bir tokat indirdi. Onu diğerleri takip ettiler. Vücudumun her tarafına yumuşak yumruklar iniyor, benim mukavemet etmediğimi gördükçe yumruklarını sıklaştırıyorlardı. Ne yalan söyleyeyim ben bu dayaktan hoşlanmıyor değildim. İştihâ-âver bir yemek karşısında aded-i luâbiyeleri fazla ifrâzât yapan insanlar gibi onlar vurdukça daha ziyade siniyor ve yumruk bekliyordum. Birdenbire dursalar, adeta müteessir olacaktım.

Fakat onlar benim yumruğa aldırış etmediğimi görünce iğne ve çimdik faslına başladılar. Yumruk ve tokat kestane şekerine benziyordu. Öyle dayak herkese nasip olmayan bir şeydir.

Fakat çimdik ve iğne canıma yetti. İğneler, mini mini, ufak gözlü, toplu iğneler, vücudumu delik deşik ediyordu. Sivri sineği çok bir bataklığa, yahut bir iğneli fiçıya düşmüş gibiydim. Bağırıyorum, kaçamıyordum. Her iğne yedikçe tifo aşısı yemiş gibi yerimden sıcırdıyordum. Ya çimdik!.. Manikürlü sivri tırnaklı parmaklar arasında kalan etlerim çürüdü. Onlar her iğnede bir sıcırayış karşısında kıvrak ve sıcak gülüyorlardı. Beni dövmele, iğnelemele, çimdiklemele hırslarını alamayanlar, sinerek ciyak ciyak bağıyorlardı:

-Kız Landros!

-Alçak!

-Canavar erkekler!

-Denîler

-Ölünüz

diye ağır, hazmı güç ithamlar savuruyorlardı. Yalnız bir çeyrek saat onlarla çok tatlı ve çok acı dakikalar geçirerek uğraştım. Kısa, şişman, esmer bir hanım köşede bulunan bir saplı süpürgeyi kaparak üstüme doğru yürüdü. Artık gözlerim karardı. Üstüme çullananlardan bir ikisini yere düşürerek kendimi güç dışarı attım.

Ondan sonra ne Darülfünun'a ayak bastım, ne de Darülfünunlu hanımlara yan baktım. Fakat onlar uslu dururlar mı? Bu hadiseden sonra Darülfünun kızları arasında şöhretim arttı. Beni nerede görseler uzaktan kahaahalarla güler, ve:

-Oh olsun, intikamımızı aldık ya, bir daha yazar mısın? Diye bağırlar.

Mamafih son Darülfünun hadisesini okuduktan sonra ben bu büyük belayı kolayca başımdan savdığım memnun oldum. Benden size nasihat, kadınla oynamayınız. Kedi gibi ya tırmalar ya yırtarlar.

N:22 Sayfa:3

3.1.10 Bir Paşa Kızı İle Evlenmek Ne Demektir Bilir misiniz? Bilmiyorsanız Malik Paşa'nın Facialarla Dolu Hayatını Okuyunuz

Ahmed Celâl

Yakın bir mazinin gittikçe kesâfet peyda eden meşum günlerinde bir perşembe sabahı halk, feci bir intihar haberiyle, esrarengiz bir aile hayatının felaketli neticesine muttali olmuştu.

Köhne Osmanlı Devleti'nin oldukça tanınmış bir siması olan müntehirin esbâb-ı intiharı, ahabları arasında hayli dedikodular, halk arasında da teessüfler tevhit etmişti. Bununla beraber mahdud birkaç zandan başka hiç kimse bu esrarlı vak'anın hakikatine vakıf olamamış, birkaç gün sonra da günün hadiseleri her şeyi unutturmuştu.

Bir güzel ve ılık yaz sabahı elleri hiç titremeksizin beynine kurşunlar sıkkan Malik Paşa, kurşun kalemiyle yazdığı vasiyetnamesinde arkasından sıcak gözyaşları dökebilecek yalnız arkadaşlarını bıraktığını, yirmi beş senelik zevcesini ölümünden on dakika evvel ve akli başında iken tatlik ettiği cihetle, ona metrûkâtından bir tek kuruş verilmemesini, yegane yavrusu Süleyman'ın da hain annesinin elinde bırakılmayarak vesâyeti altına almasını, hazin bir ifade ile pek sevdiği bir arkadaşına havale etmişti.

Paşa'nın hayatı şöyle geçmişti:

Yirmi beş sene evvel Rumeli'nin güzel bir şehrinde, Vardar boyundaki büyük konağın salonunda ince saz takımı, bahçesinde de firkanın muzikası çalarken sivil, asker birçok davetliler, o zaman yüzbaşı bulunan Malik Bey'le Miralay Fatin Bey'in kerimesi Rukiye Hanım'ın düğününü tes'id etmişlerdi.

Zifaf odasında zevcesinin cazibedar, yeşil gözlerine bakarak bütün saadet-i müstakbelesini bu gözlere tevdi ettiği yeminler eden Malik Bey, yirmi beş sene sonra o perestiş ettiği sihirli gözleri ebediyen görmemek üzere hayatına hâtime çekmiş ve intihar kararından caydırmak ihtimallerini def etmek için intiharından evvel birkaç gün onlardan uzak yaşamıştır.



'Malik Paşa 'yı intihara mecbur eden güzel, Rukiye Hanım'

Rukiye, izdivaçtan iki sene sonra babasının evine bir pansiyoner gibi girip çıkan kocasından bıkmaya başlamıştı. Sabahları gidip akşamları gelen damat beyin evin içinde münhasıran kendi hatırı için i'zâz edildiğine kanaat getirmişti. Bir iç güveysi erkeğin münhasıran evin küçük hanımının zevki, eğlencesi, tabi ihtiyaçları için adeta para ile tutulmuş bir ecîr gibi her şeyine boyun eğmek mecburiyetinde olduğunu anladıktan sonra kocasına karşı her hareketinde bir arzu-yı tahakküm duymaya başlamıştı. Hele babası paşa olduktan sonra biraz daha kibirlenmiş, daire-i serbestiyeti biraz daha tevsî etmişti.

Rukiye, fevkalade denilecek derecede güzel bir kadındı. Tahsilinin noksan olmasına rağmen yüksek bir zekâyâ mâlikti. Giyinmesini, tuvalet yapmasını hayatın muhtelif zevklerinden muhtelif şekillerde istifade etmesini pek iyi bilirdi. Ailesinden aldığı terbiyenin, kocasından gördüğü haddinden fazla ihtiramkâr muamelelerin muhitinden hissetmeye başladığını medâih ve sitâyişlerin tesirleri altında Rukiye, nihayet şehvet, aşk ve içki gibi üç hırsın zebunu olmaya mahkûm olmuştu.

Muhitinde bulunan en zengin ve kibar kadınlardan daha yüksek bir tuvaletle sokağa çıktığı zamanlar aleyhinde birçok sözler söyleyen şehrin mutaassıp zümresine bile hüsn ü ânını tasdik ettirdikten sonra Rukiye yükseldiği gurur kademelerinde kendisine yetişmek isteyenlere istihfaflar, bilakis kendi sevdiği kimselere lütfkâr nazarlar atfetmekte kendisini daima haklı görmekteydi.



'Malik Paşa bir gün onu yatakta başka bir erkekle yakalamış fakat bu cinayeti kanla örtmekten çekinmişti.'

O bir erkekte servet, ihtişam, kahramanlık gibi meziyetlerden ziyade kendi aşk ve şehvet hırslarını tatmin edecek şeyler aramaya başlamıştı. Nihayet bu arzular kuvvetlenmeye başladıkça bir hizmetçi kızına sataşan evin küçük beyi gibi, evde babasının masum yüzlü emir neferine, arabacının güzel gözlü çırağına, bilmem hangi taburun kara bıyıklı sevimli ve genç zâbitine iltifat etmekte bir mahsur görmediği gibi şehvî hırslarını bu kabil kimselerde teskin etmek için kendi üslubuna muvafık vesileler de icat ederdi. Bazen de iki erkeği birbirine düşürerek eğlenirdi.

Nihayet öyle bir zaman geldi ki Rukiye, birçok rakiplerin kavgalar, mudârebelerle paylaşamadıkları bir Kleopatra olmuştu.

Babası Adalar denizi sahilinde güzel bir şehre tahîl-i memuriyeti ettikten sonra Rukiye pek az bir zamanda bu şehirde bir yıldız gibi parlamış, bir âfet gibi gençleri kavurmaya başlamıştı.

Bir müddet sonra, kocası terfien uzak memleketlere memur olarak gittikten sonra Rukiye, artık her gün bir maceranın kahramanı olmaya başlamıştı. Pervin Hanımefendi isminde kendisinin kumral tipine mukabil, buğday çehreli, siyah iri gözlü, pek genç bir dul hanımla teşrîk-i mesai ettikten sonra Rukiye'nin hayatı bir sergüzeşt hâlini iktisap etmişti.

Rukiye'nin malik olduğu bütün huylar Pervin'de vardı. O da zeki, muhteris, şehvetperest, o da kocasını aldatmış, fakat ilk hayatının pek çabuk anlaşılması üzerine eline tutuşturulan boş kağıdıyla babasının evine gönderilmişti. Bu iki haris kadın aynı maksada doğru yola çıkan iki sefahat yolcusu gibi yolun en hararetli yerinde buluşmuşlardı. Yalnız her şeyde uyuşup ittifak ettikleri hâlde aşk ve yaşamak meselelerinde ekseriya darılıp yine barışlılar ve pek sık sevişirlerdi.

Gözlerine kestirdikleri genç delikanlıları pek kısa sürede bir muaşaka devresinden sonra Rukiye'nin konağındaki daire-i mahsûsalarına davet ederek orada içerler, sarhoş olurlar, eğlenirlerdi. Bu hususta Rukiye'nin muntazam bir teşkilatı vardı. Halepli Şadiye Hanım otuz beş yaşlarında kurnaz, mizaç-perver bir kadın, bu nevi idhâlât ve ihrâcâtı idare eder, Marika isminde yirmibeşlik bir Rum karısı da konak dâhilinde emniyet memurluğu vazifesini görürdü.

11 Nisan 324 gecesinden sonra Rukiye'nin hayatı mecrâ-yı mu'tâdını tebdil edecek bir devreye dâhil olmuştu.

O gece henüz on dört yaşında bir mektep çocuğu olan Cemil Bey, vuslat-gâha kabul edilmiş ve Rukiye hakkında da âilesinin perverde ettiği şüpheler, uşakların konağa erkek kabul edildiğine dair vuku olan istihbaratı, bu gece Cemil'in başında büyük bir kabak patlatmıştı.

Bu sıralarda pek uzak ve sıcak memleketlerde Rukiye'nin yeşil gözlerinden mahrum yaşayan Malik Bey'in rütbesi paşalığa terfi edilmişti. Bir taraftan tebrik mektupları alırken, diğer taraftan tek tük dost mektuplarıyla sevgili Rukiyesi'nin geçirmekte olduğu sefihâne hayat hakkında bazı malumata dest rest olmaya başlamıştı. Bilhassa büyük kayınvalidesinden aldığı bir mektupta son vak'a Rukiye'nin lehinde olmak üzere yazılmış ise de, tarz-ı kalam, ya paşanın gelmesi veyahut karısını aldırması şıklarından birinin ihtiyar edilmesini anlatıyordu.

Bu mektuplar ve Malik Paşa'nın senelerce karısına olan tehasür ve iştiyakı nihayet Rukiye'yi uzun bir seyahate mecbur etmişti. Paşa fevkalade itimadını kazanan yaveri Akil Bey'i Rukiye'nin getirilmesine memur etmişti.

Rukiye, Akil'in muvasalatının dördüncü günü akşamı limandan hareket eden İtalyan vapuruyla kocasına gidiyordu.

Yaveri Akil Bey, dört günden beri tanıdığı Rukiye'nin serbest hâlini asri ve medeni hayat mukteziyâtından olarak kabul ettiği için bir pot kırmaktan ihtiraz ediyor ve kendisini alafrangalığa bigâne göstermemek için Rukiye'ye mümâşât ediyordu.

Halbuki Rukiye'nin bütün serbest ve şahane tavırlarının alafrangalıktan ziyade bir koketlik, bir çapkınlık olduğunu Akil ancak seyahatin ertesi günü anlamıştı. Seyahatin daha ikinci günü Rukiye vapurun üçüncü kaptanı, zarif bir İtalyan genciyle dost oluvermişti.

Bu vapur seyahatinin üçüncü günü sabahı Akil Rukiye, sabahleyin uyandıkları kamarada haris ve medid buselerden sonra öğle yemeği vaktine kadar kalmışlardı. Kurnaz kadının mukavemet-sûz işvelerine tahammül edemeyen Akil her şeyi unutmuş sade gibi beyaz, venüs kadar müşekkel bir vücudun huzurunda secdeler etmeye mecbur olmuştu.

Rukiye'nin bu seyahati tam kırk gün sürmüştü. Kocasına kavuştuğu zaman, zavallı saf adamın senelerden beri yanan iştiyak alevini birkaç cümle nevazîşlerle söndürürken, hayalinde teccüm ettirmeye çalıştığı bir erkan-ı harp zâbitinin çare-i visâlini düşünmeye başlamıştı. Bu zâbit, paşanın refakatinde olarak Rukiye'yi karşılamaya gelen ve onda ani ve esrarlı bir tesir bırakan bir gençti.

Rukiye ile bu zâbitin arasında teccüm eden münasebet-i âşıkane bir gün paşaya, tahayyül bile etmediği bir sahneyi göstermiş, onları cürm-i meşhûd hâlinde, sıcak bûseler teati olunurken selamlıktaki odada yakalamıştı.

Paşa bu elim hadiseye şahit olduktan sonra bu sıcak memleketteki vazifesinden affedilmesini şifre ile İstanbul'dan istirham etmişti. Hadiseden yirmi gün sonra bir Fransız vapuruyla İstanbul'a dönmüşlerdi.



'Malik Paşa karısını yakaladıktan sonra düşünmeye başlamış fakat karar verememişti.'

Rukiye'nin bundan sonraki dokuz senelik hayatı hep kocasını aldatmakla geçmişti. Karısının şöhret-i şaiyâ derecesine çıkan sefihane hâline paşanın lakayt bulunması hariçten görenlerce, zillet, namussuzluk sıfatlarıyla talkîb edilmekte, paşayı tanıyanlarca da bir muamma olarak telakki edilmekteydi. Halbuki paşaya pek yakın olan birisinin ihtisâsâtına nazaran o, daha çok medenî, daha çok vicdanî ve insanî hislerin tesiri altında karısını insaf ve hal-i tabîisine avdete muvaffak olmak için elim bir mücadele ile meşguldü.

Paşa'nın intiharından evvelki zamana ait vukuat içinde kendisinin de muttali olduğu iki mühim vak'a bu namuslu ve hayır-hâh adamın sebab-i felaketi olmuş, hele son hadiseden büsbütün nevmîd olarak intihara karar vermişti.

Uzun burunlu, esmer, çipil gözlü (**yedinci sayfadan devam**) Suad Bey Paşa'ya yaver olduktan birkaç ay sonra Rukiye'nin saadet-i visaline nail olmakta müşkilât çekmemiştir.

Nihayet bir gün Boğaziçi'nin lacivert sahillerinde şık ve zarif bir yalının denize nazır odasında hararetili ve medid buselerle zevk ve şehvet mübadele eden Rukiye ile Suad Bey, kapının birdenbire açılmasıyla karşılına çıkan paşanın önünde titremişler, küçülmüşler, küçülmüşlerdi. Paşa hançereden gelen boğuk ve heyecanlı bir sesle:

-Allah belanızı versin, alçaklar....

diye haykırarak oda kapısını şiddetle çekmiş, bir sarhoş gibi merdivenleri inerek kapıda duran otomobile müşkilâtle kendini atabilmişti.

Bu vak'adan sonra, karısının artık iltiyam bulamayacak derecede ahlâkî ve mühlik bir frengi yarasına tutulmuş bir fahişe olduğuna inanmak mecburiyetini hissettikçe vicdanında yükselen bir ses paşaya, son bir gayret, son bir tahammül ve mücadele tavsiye etmekteydi.

Yirmi günlük bir fasıladan sonra paşa evine avdet ettiği zaman, Rukiye, vaziyetin ciddiyet ve vehâmetini layıkıyla anladığı için kocasına karşı adeta cebr-i nefis ederek uslanmış gibi görünmüş ve ondan aflar talep etmişti. Birkaç gün sonra da Kalamış sahillerinde bir köşke taşınmayı tensip ve tertip eden Rukiye'nin gösterdiği Evzâ paşayı memnun etmeye kâfi gelmişti. Şimdi o bir çocuk gibi sevinmeye, vicdanında rahat hissetmeye başlamıştı.

Zaten felaket felaketi takip etmeye başlamıştı. Mütareke gelmiş, İstanbul'u ecnebi kuvvetleri işgal etmişti. Birçok Türk ailelerinin harem-i ismetine giren ecnebi zâbitleri Rukiye'yi de ihmal etmemişlerdi. Malik Paşa karısının salaha doğru yürüdüğüne kani olmak istediği bir zamanda bu hıyanetine artık tahammül edememişti. Zaten hayat onları kendiliğinden ayrılmaya mecbur ediyordu. Malik Paşa mütarekeden sonra çaresiz kalmış, evinin kirasını bile ödeyememişti. Bir gün memurlar onu eşyasıyla beraber kapı dışarı etmişlerdi. Rukiye kendi başına evinin kirasını verebileceğini iddia ederek kocasına refakat etmemiş, son dakikada onun sefalet ve felaketiyle alay da etmişti.

Malik Bey civarda bulunduğu küçük çelimsiz bir eve ilticaya mecbur kaldıktan sonra artık hayatın manası kalmadığını anlamıştı. Bu metruk bu mensî evde eline kâğıt alarak vasiyetnamesini yazmış, sonra da beynine bir

kurşun sıkarak intihar etmişti. Zengin, güzel bir paşa kızı ile evlenmek onu saadete değil, intihara sürüklemişti.

N:27 Sayfa:4-7

3.1.11 İstanbul'da Günden Güne Çoğalan ve Sari Bir Şekil Alarak İçimizden Birçok Gençleri Sürükleyip Götüren İntiharlar Neden Oluyor?

Ahmed Celâl

- 1. Bir mektepli futbol parası alamadığı için intihar ediyor.*
- 2. Bir genç kız nişanlısının vefasızlığına kurban olup gidiyor.*
- 3. Bir üçüncüsü çocuğuna ilaç alamadığı için canına kıyıyor.*
- 4. Bir dördüncüsü yanlış bir yola düştüğü için hayata veda mecburiyetinde kalıyor.*

Bu gençlerin başından geçen maceralar, cemiyetimizi tehdit eden büyük tehlikeyi gösterir vak'aları muhtevidir.

İstanbul'da intihar bir hastalık halini almıştır. Heman da her hafta gazetelerde bir iki intihar vak'ası okuruz. Gazetelere geçmeyenleri, arada ölüp gidenler de hesap edilirse intiharın her gün bizden aldığı gençlerin miktarı bizi korkutacak bir yekun teşkil eder.

İntiharın içtimâi sebeplerini tetkik ve tahlil edecek değiliz. Bunu içtimâiyâtçılara bırakıyoruz. İçki, aşk, yeis, felaket gibi muhtelif sebeplerin tesiri altında yapılan bu intiharların muhtelif şekillerini ve muhtelif tezâhürlerini takip ettim. Niçin ve nasıl intihar ediyorlar? Bu suallerin cevabını aradım ve çok şâyân-ı dikkat neticelere vardım.

Futbol Parası İçin

Takip ettiğim intihar vak'alarından en garibi iki hafta evvel na'şî köprü yanında deniz üzerinde bulunan mektepli gencin intiharıdır. Bu gencin babasıyla, mâtemzede ailesiyle, mektep arkadaşlarıyla görüştüm. Şimdiye kadar meçhul kalmış bir sebab-i intihar gösterdiler: Spor merakı. Son zamanlarda gençler arasında salgın bir hastalık halini alan spor iptilası henüz hayata atılmayan bu zavallı gencin ölümüne sebebiyet vermiştir. Mektepte bütün çocuklar spor maçlarına gidiyor, oynuyorlardı. Talat da onlarla beraber gidiyor, o da oyunlara iştirak ediyordu. Fakat onun içini yiyen bir derdi vardı: Topu yoktu. Oynamak için diğer arkadaşlarla birleşmeye, onların yardımından istifadeye mecburdu. Babası onun spora olan merakını pek beğenmiyor, derslerin zararına futbola verdiği bu ehemmiyeti tasvip etmiyordu. O da bütün babalar gibi keseye dokunmadıkça oğlunun bu spor merakına lakayttı. Nihayet Talat Efendi, babasından futbol parası istemek mecburiyetinde kalmıştı. Aile orta halli bir aile olduğu ve çocuğunun her arzusunu yerine getirebilecek kadar zengin olmadığı için yavrularının belki de hayatta en muazzez olan bu arzusunu is'âf edememişlerdi. Talat Efendi hayatta her mahrumiyete katlanabilirdi. Fakat topsuz yaşayamazdı. Birçok hayaller kurmuştu. Babasının red cevabı kurduğu binâ-yı hayâli yıkmış, hayatta ümidi, emeli ne varsa hepsini süpürüp götürmüştü. Talat Efendi, me'yus ve nevmîd ötede beride dolaşmış, arkadaşlarına görünmemek için mümkün olduğu kadar onlara tesadüf etmeyeceği mahallerde gezmiş, durmuş. Akşam olunca eve avdet etmek izzet-i nefsine giran gelmiş ve her nevmîdin son müracaat edeceği çareye müracaat ederek kendisini denize atmıştı.

Talat Efendi o vefata kadar sakin, çalışkan bir çocuk olarak tanınmıştı. Onu böyle birdenbire yeis ve nevmîde sevk eden sebep basit olmakla beraber, onun için muazzez ve kıymetli bir şeydi. Arkasından bu basit emeli tatmin edemedikleri için çocuklarını kaybeden anne baba bugün nedamet içinde perişan ve muzmahildir. Zavallı annenin o günden beri gözyaşı dinmemiş. Kalbi rahat etmemiştir.

Aşkı Yüzünden İntihar

Tesadüf ettiğim ikinci vak'a üç ay evvel intihar eden bir genç kıza aittir. Üç ay evvel Erenköy'de güzel bir köşkün bahçesinde sevgilisinin vefasızlığına ve ihanetine tahammül edemeyen genç ve güzel bir hanım intihara teşebbüs etmiş, fakat hastanede uzun süren bir tedaviden sonra kurtulabilmişti. Necla Hanım bana intiharını şöyle anlattı:

Niçin intihar ettiğimi bilmiyorum. Bugün bunu tahlil edebilecek kuvveti hâiz değilim. Yalnız içimden mahiyetini anlayamadığım meçhul bir ses bana mütemadiyen:

-Artık ölmelisin. Bu hayat da hayat mı? diyor, beni her gün biraz daha ölüme sürüklüyordu.



Bu meçhul kuvvetin tesiri altında bütün istikbâle ait emellerimin birer birer söndüğünü, hayat ile aramdaki rabitaların birer birer çürümeye başladığını hissetmeye başlamıştım. Benim için bir tek ümit kalmıştı. O da sevdiğim

kimsenin benimle alakadar olmasına sarf-ı gayret etmek. Buna da muvaffak olamayınca, içimden gelen şiddetli ve amirane sevk-i tabiînin esiri olmuşum.

Yola çıkan insanların hazırlandıkları gibi ben de kendimi hazırlamıştım.

Ne sûretle intihar edeceğimi kararlaştırdıktan sonra bir akşam sular kararmaya başlarken bir hırsız korkaklığı ile Kadıköyü'ndeki evimden çıktım. Evvelden hazırladığım küçük tabancamı çantama yerleştirdim.

İstasyona gitmek için Haydarpaşa Garı'nı takiben sahilten yürürken Marmara'dan gelen akşamın serin bir rüzgârı ara sıra tıkanan nefeslerimi derin nefeslerle tashih ediyordu.

Etrafımdan gelen bütün sesler bir uğultu gibi beynime hücum ettikçe artık dünyanın bu boğucu teranelerinden nefret ediyordum.

Şimendifere nasıl bindiğimi, Erenköyü'ne, sevdiğimin köşküne nasıl geldiğimi bilmiyorum. Hatıramda yalnız o gurub manzarası, o serin rüzgârın ciğerlerimdeki bakiyye-i hassasiyeti ve kulaklarımda mütemâdiyen haykıran bu boğucu uğultusu kalmıştı.

Köşkün kapısına yaklaştım. Kapının zilini çekmek için tereddüt ediyordum.

İşte o dakika her şey olup bitmişti. Sol elimle kapının zilini çaldım. Ve sağ elimde tuttuğum tabancanın soğuk namlusunu göğsüme dayadım ve sıktım.

Göğsümün birdenbire sarsıldığını, ciğerlerimin erimiş bir yağ mumu gibi mideme aktığını hissetmiştim. Ciğerlerimde kalan son hava ağzımdan bir feryat ile çıkmış ve bitmişti. Artık teneffüs etmek iktidarını bile kendimde görmüyordum. Beynime üşüşen milyonlarca yıldızlar korkunç bir semanın içinde namütenahiliklere doğru yuvarlanıp gittiğimi zannediyordum.

Bu görüşlerim, anlayışlarım hep bir saniye gibi az bir zaman içinde vâki olmuştu.

Ondan sonra kendimi hastanenin تنها bir odasında başucumda alınımı okşayan bir hasta bakıcının önünde uzanmış bî-hareket yatarken buldum.

Sefalet Yüzünden İntihar

Üçüncü vak'a, genç bir berberin üç çocuğuyla ailesini geçindiremediğinden dolayı intihara teşebbüs etmesidir.

Bu zavallıyı hastanede ziyaret ettiğim gün soluk çehresinde parlayan bir çift iri ve siyah gözlerden onun ne müşfik bir baba, ne fedakâr bir koca, ne uslu ve ahlâklı bir insan olduğunu görmüş ve anlamıştım.

Doktorun müsaadesiyle beş dakika zarfında bana anlattığı macera-ı intiharı, başlı başına bir faciadır. Hastayı fazla yormadan yanından ayırdım. Ve tahkikatımı onu tanıyanlardan ikmâl ettim :

Kocamustafapaşa'nın oldukça işlek bir caddesinde küçük fakat temiz bir dükkânında mütevâzîâne çalışan bu bedbaht berberin esbab-ı intiharı maişet darlığıdır.

Harb-i umûmîden terhis edilip evine geldiği zaman sevgili annesi onu, bütün itirazlarına rağmen, fakir ve güzelce bir kızla evlendirmiş ve eline verdiği beş on lira ile ona bir berber dükkânı açmıştı.

Mahallesinde namus ve temizliğiyle tanınan berber Ahmed Efendi her gün dükkânının getirdiği bir buçuk iki lira ile ilk aylarını mes'ûdane geçirmeye başlamıştı. Kanaatkâr ve zekâsında mukaddem, bütün mahalleliye elinden gelen her türlü iyiliği yapmaktan zevk almaktaydı. Seneler geçtikçe aile arasına birer birer dâhil olan mini mini yavruların adetleri üçe kadar çıkmış ve her birisi yavaş yavaş büyüdükçe ihtiyaçları da büyümeye başlamıştı.

Bunlardan küçük Faruk, en son bir zatürre hastalığıyla yatakta çırpınırken kaç zamandır biriktirdikleri otuz kâğıt kadar bir para da bir hafta içinde erimişti.

İntiharından iki gün evvel sevgili yavrusu kırk derece hararetle evde yatarken o sabahtan akşama kadar dükkânında beklediği müşterilerinden ancak otuz kuruş kadar bir para alabilmişti. Akşam üzeri dükkânını kapayarak avdet edeceği zaman yanına yaklaşan dükkân sahibinin ay başı olması hasebiyle dükkân kirasını talep etmesi, artık bu hazin acılara daha dikenli darbeler vuracak kadar merhametsizleşmişti. Bu tahammülsüz ıstırabın altında ezilen bedbaht baba evine geldiği zaman doktorun bıraktığı reçete ile karşılaşmıştı.

Eczacı, hastanın teneffüs-i sınıâîye olan ihtiyacına mebnî, doktorun müvellidü'l-humûza için berber Ahmed Efendi'den istediği beş lira balon parası, iki buçuk lira da ilaç parası talep etmişti.

Ahmed Efendi eczacıya o kadar parası olmadığını ve vaktin geç olması hasebiyle ertesi gün tedarik ve te'diye etmek üzere mühlet vermesini rica etmişti.

Ahmed Efendi'nin bütün ricaları boşa gitmiş ve koynundaki gümüş saatin de istediği ilaçları alacak kadar kıymetli olmaması, bu sûret-i tesviye talebini de akim bırakmıştı.

Ahmed Efendi, kurumuş dudaklarından kesik kesik dökülen hamlelerle vak'asını şu cümlelerle ikmal etti:

Yalvardım. Ciğerlerimden sökülen en can-güzâr istirhamlarla yalvardım ve eczacı efendiden evladımı kurtaracak bu ilacı ona bağışlamasını istedim. Fakat insanlar ne merhametsiz ne cani şeylermiş.



Zavallı çocuğum helecana tutulmuş bir kuş gibi kirli ve yırtık bir yatak içinde bizden ve bütün insanlardan yardım dileniyordu. Hiç şüphesiz o da dünyada kalmak, insanların arasında yine insanlara hizmet etmek üzere ölmek için çabalıyordu. Annesinin muâvenetiyle müvellidü'l-humûzayı ağzına verdiğimiz vakit ıstırapları biraz tahfif etmiş, baygın gözlerini her ikimize çevirerek bu rahat verici aleti elinden almamaklığımız için masum işaretlerle yalvarmaya başlamıştı.

Ah! O akşam sabaha kadar uyuyamamıştık. Bir taraftan iki yaşındaki kızımın feryatları, diğer taraftan sekiz aylık küçük yavrumun meme ve bakım isteyen canhıraş haykırmaları arasında çıldırmak işten bile değildi.

Ertesi sabah uyandığım zaman beynimde ağır bir kurşun vardı. Bu tahammül-sûz yük bütün a'sâbıma aynı tazyik ile çöküyor, dimağumdaki düşünmek kabiliyetlerini azaltıyordu. Öyle zannediyordum ki bir yerden düşecek olursam bir tarafım kırılmayacak, bir tarafıma bir şey batırılacak olursa hiçbir acı duymayacaktım.

Meçhul bir ses bana hep hayatın acılarını, elemelerini, felaketlerini anlatıyor ve artık benim için bir saadet tasavvurun imkânsızlığını izah ediyordu.

Ani bir hicran her tarafımı kapladı, doğruca bahçedeki kapıya gittim.

Artık kararı vermiştim. Kapının dış çemberini kemal-i i'tidâl ile açtım. Son bir nazarla bedbaht evime baktım. Uzaktan bir ses “baba, baba” diye haykırırken kendimi yirmi beş metre derinlikteki kuyunun müntehâsına attım.

Ah o ses! O yavrumun sesi. Halâ kulaklarımda kalan talepkâr akisleriyle benden hayat bekliyordu. Bedbaht ben... Zavallı insanlar...

Yeisten İntihar

İhtiyar dostum bana yer gösterdikten sonra tabakasından çıkardığı kalın bir sigarayı uzattı ve sözüne başladı:

Ümran Hanım'ın intiharını soruyorsunuz değil mi? Peki anlatayım. Fakat bazı noktalar hakkında benden izahat istemeyeceksiniz...

Bu kız, muntazam terbiye ve tahsil görmüş ve hâl-i hâzırdaki kadınlar arasında ve yüksek bir mevkî-i ictimâîye namzed olacak kabiliyette yaratılmıştı.

Babası öldükten sonra dul ve genç annesi, altı ay sonra çapkın ve kurnaz bir kadın kurdunun tuzağına düşmüştü. Mukavemeti pek güç talebeler karşısında bir tek kızıyla bu adamla evlendikten sonra hayâli bir aşkın aldatıcı nevâzişleriyle avunmaya başlamıştı.



‘Cesedi deniz önünde bulunan ve hayatı maceralarla dolu olan Ümran Hanım’

Halbuki kocası Kemal Bey’in gözü kendisinden fazla Ümran Hanım’daydı.

Üvey kızını pek ciddi bir alakayla tahsil ettiriyor, ona keman, piyano, Almanca ve Fransızca dersleri ta’lîm ettiriyordu.

On yaşından beri üvey babasının dizlerinde oturarak meze tepsisinden ağzına verdiği badem ve fındıklara, ara sıra rakı kokan dudaklarla öpüldüğü zamanların neşelerine tabî bir itiyad ile alışan Ümran on dört yaşına geldiği zaman bu bûselerin haris temaslarını artık annesi odada yokken arzu etmeye başlamıştı.

Kemal Bey'in apkın gözleri, üvey kızının etrafını gittikçe daha başka hislerle görmeye başlayan güzel ve cazip gözlerinde, Őehvetle meŐbu olarak tevakkuf ettiği zamanlar:

-Aman baba... o nasıl bakıŐ,

diyerek itiraz ederken, bir taraftan da üvey babasının keskin rakı kokulu dudaklarıyla plmek için kalbi çarpardı.

Nihayet bir sabah mahalleye bir havadis yayılmıŐtı. Kemal Bey'in karısı Melek Hanım'ın fc'eten vefat ettiği o hdise-i veftın da pek feci olduğu söyleniyordu.

Muhtelif rivayetlerin en kuvvetlisi Şu olmuştu:

Melek Hanım kocası Kemal Bey'le kızı mran Hanım'ı bir yatakta yatarlarken görmüş ve bu feci manzaraya Şahit olarak yalnız cansız cesedini bırakmıştı.

Bu hadiseden sonra Kemal Bey'le mran Hanım artık mahallemizde oturamamıŐlar, Boğaziçi'nde akrabalarından birinin köşküne taŐınmaya mecbur olmuşlardı.

Őuraya nazar-ı dikkatinizi celb ederim ki mran Hanım'ın bu ihtiyar aŐıkına mukabil onu genç ve hassas bir mektepli de sevmekteydi. Halbuki ihtiyar bir aŐıkın korkunç bahçesine düşen bedbaht mran o gencin bütün samimi ve mukaddes temayüllerini reddetmiŐ ve ona ilk ve son defa tesadüf ettiği zaman Şu kat'i cevabı vermişti:

Benim kalbim taŐtır, ondan merhamet ve aşk dilenmeyiniz. Ben erkeklerden mteneffirim. EĞer bir erkek sevmiŐ olsaydım veyahut bir erkeği sevmek isteseydim, sizi severdim. Rica ederim beyefendi benim arkamı bırakınız.

Ümran'ın bu sözleri hiç Şüphesiz pek doğruydu. O ihtiyar bir erkeğin akur pençesiyle bütün servet ve bekretini, namusunu aşkını paralatmıŐtı.

Ümran vey babasıyla da artık yaŐayamamıŐtı. Beyoğlu'nun pek sefihane hayat süren bazı kibar hanımlarıyla te'sis-i mnsebet ettikten sonra artık o da sukut etmeye başlamış ve tamamıyla bir koket hayatını tercih etmişti.

Ümran Beyoğlu'nda ismini Suzan'a tahvil etmişti. Zengin çapkınlar arasında artık paylaşılamayacak hâle geldikten sonra ona bir Avrupa seyahati teklif eden bir tütün tüccarıyla İstanbul'u terk etmiş ve geçen seneye kadar Berlin'de yaşamışlardı.

Geçen sene Ümran İstanbul'a geldiği vakit, onu birkaç defa gördüm. Bana hayatından memnun olmadığını söylüyordu. Almanya'da zengin tütün tüccarından ayrıldıktan sonra bir müddet barlarda, kafe-şantelerde geçen hayatının artık yorgunluk vermeye başladığını hissetmiş ve İstanbul'a gelmişti.

“Artık güzelliğim kalmadı. Artık kimseyi teshir edemiyorum. Hiçbir erkek evvelki gibi etrafımda pervane gibi dönmüyor. Bir gece için misafiri olduğum çapkınlar sabahleyin iki üç lira kâğıt paranın kirli çehresiyle yüzüme sırtıyorlar.

Ah... aşk, hamiyet, vefa neredesin?” diyordu.

Filhakika Ümran bütün hayatında gittikçe kuvveti azalan bir yıldız gibi sönmeye başlamıştı.

En son defa gördüğüm zaman bir taraftan beyaz ipekle yamadığı çorabı göstererek, bir çorap almaya iktidarı kalmadığını söylemiş ve şunları ilave etmişti:

“Mücadele edemiyorum, hayatla boğuşamıyorum.”

“Zeki ve malumatlı bir insanın medâr-ı hayat olarak kullandığı bütün müktesebâtını da ben bütün geçen mâzi-i hayatımla lekeledim. Ve şimdi hiçbir yerde, bir mektepte bir muallime, hiçbir evde bir mürebbiye, hiçbir müessesede bir kâtime olamayacak kadar şeref ve haysiyetten mahrum bir insanım.”

“Hizmetçilik, aşçılık. Eyvah! Bunları zaten yapamam. Benim için en doğru yol...deniz. Derin ve köpüklü mavi denizdir.”

Filhakika bir hafta sonra Üsküdar'da Şemsi Paşa sahillerinde kendisini denize atan bir meçhul kadının cesedini morgda gören bir âşina bana onun Ümran Hanım olduğunu söyleyince, gayr-i ihtiyari gözlerimden iki damla yaşın hararetiyle gözlerim yanmış, yanmıştı.

Bu dört bedbahtın başından geçen bu acıklı maceraları topladıktan sonra hayatında bunlar gibi her gün bin bir felaket karşısında ye'se düşerek hayata veda edenlerin kesretini düşündüm. Memleketimizde hakiki istatistiklere ehemmiyet verilmediği için intihar denen bu salgın hastalığın her sene içimizden ne kadar genci alıp götürdüğünü, arkada ne kadar aileyi matem ve hüzne uğrattığını bilmiyoruz. Fakat her gün manalı manasız sebeplerle intihar edenlerin adedi o kadar çoktur ki, memleketin gençliğini tehdit eden bu hastalığın ciddi bir tehlike teşkil ettiğini anlamakta müşkilât çekmeyiz.

Bu vak'aları okuyan kâriyerimin her gün gazetelerde tesadüf ettikleri intihar hadiselerini dikkatle takip etmelerini rica ederim. Bu zahmete katlanacak kâriyer göreceklere ki hayat gençler için artık yaşamak külfetten ârî bir yük halini almıştır. İçtimâî hayatımızda husûle gelen bu boşluklar gençleri sarsmış, her birini kökü kopmuş bir fidan hâline getirmiştir. Hayatta emelsiz, mefkûresiz ve istinatsız kalan Türk gençleri ölümü hayata tercih edecek kadar nevmîd ve me'yus bir hâldedirler. Hayatın bu bozukluğu düzelmedikçe ve gençlerin kendilerini hayata bağlayan mefkûre ve emellerle imanlarını takviye etmedikçe intiharın önüne geçmek mümkün değildir.

N:29 Sayfa:4-5

SONUÇ

1924-1925 yılları arasında çıkarılmış olan *Resimli Hafta* dergisinin incelendiği bu çalışmada derginin muhteviyatı aktarılarak dergide ele alınan konular ile konu ve yazar fihristi çıkarılmıştır. *Resimli Hafta*'da edebi türlere geniş yer verilmesinin yanında siyâsi, sosyal, teknolojik vb. birçok haber de dergide konu edilmiştir. Bunun yanında yenilikçi düşünceler dergide yer alan hikâyelerde, haberlerde ve fotoğraflarda kendini göstermiştir. Ziya Gökalp'in fotoğrafının derginin kapağında verilmesi, hemen hemen her sayıda batılı devletler ile Türkiye'nin karşılaştırılması bize derginin yenilikçi düşünce taşıdığını hissettirmektedir.

Dergide yer alan bazı hikâyelerde İtilaf devletlerinin İstanbul'u işgali konu edilmiş ve bu işgal sonucunda doğan sıkıntılar okuyucuya aktarılmıştır. I. Dünya savaşı yıllarında Almanların Osmanlı Devleti'yle müttefik olmasından dolayı Alman kumandanların Türk kumandanlardan daha fazla yetkiye sahip oluşu yine hikâyelerde konu edilmiş ve bu durum yazarlar tarafından ustalıkla eleştirilmiştir.

Bunun yanında Osmanlı Devleti özellikle II. Abdülhamid dönemine ait cinayetler bir yazı dizisi halinde hikâye edilmiş ve saltanat devri her fırsatta eleştirilmiştir. Buna, derginin incelemesinde yer alan "*Türk'ün Meçhul Askeri'ne*" başlıklı alıntı örnek gösterilebilir.

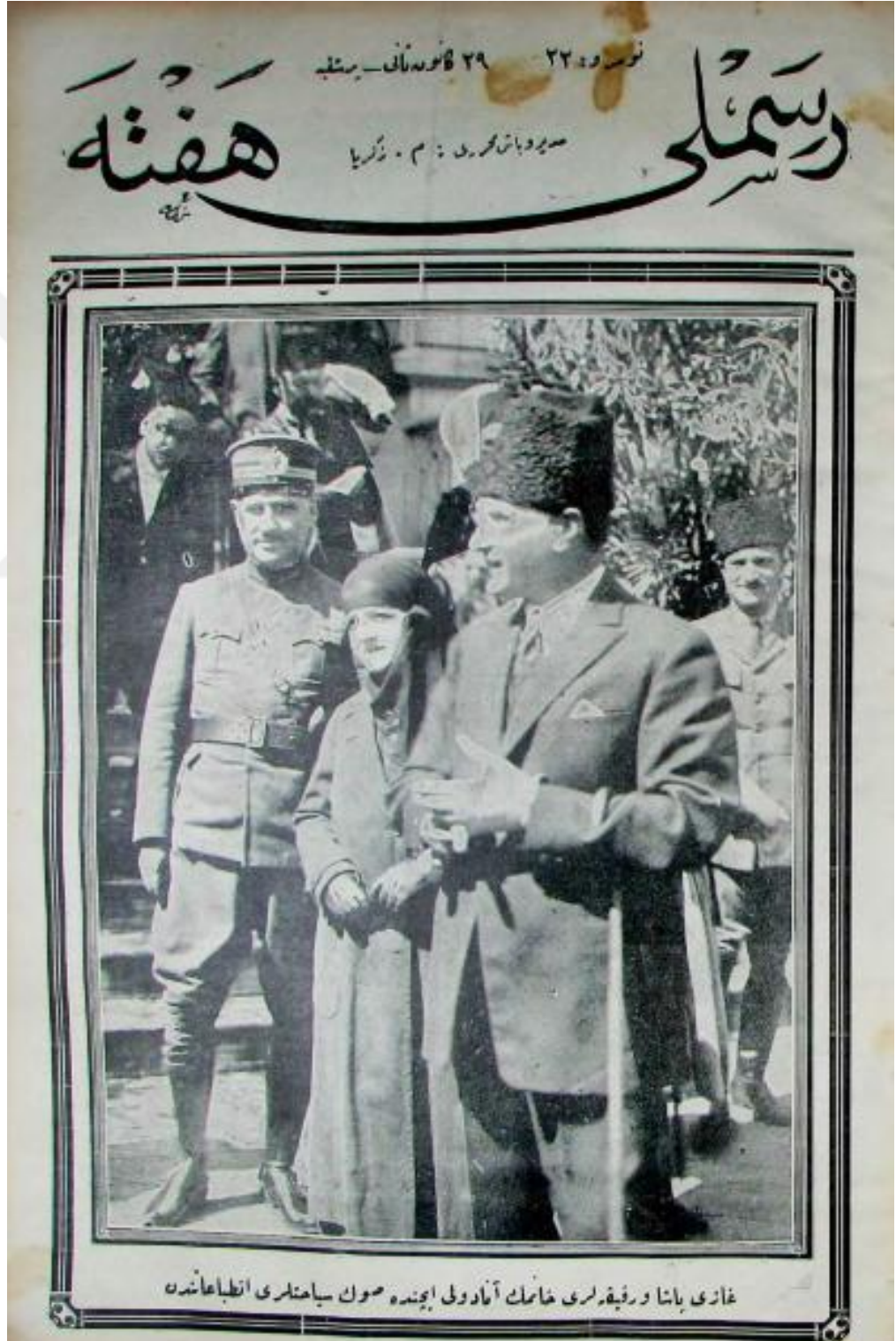
Sonuç olarak *Resimli Hafta* yayımlandığı tarih gereği siyasi, askeri, ekonomik vb. olarak çok sıkıntılı bir döneme tanıklık etmiş ve yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk dergilerinden olmuştur. Bu yönüyle hem Cumhuriyet döneminin ilk yıllarına ait haberler, sosyal ve ekonomik sıkıntılar yazılmış hem de bu sıkıntılardan kurtulmanın yolları aranmıştır. Böylelikle dergi okuyucularına ve topluma yol gösterir niteliktedir.

KAYNAKÇA

1. Sertel, Mehmet Zekeriya, *Hatırladıklarım*, Can Yayınları, İstanbul, 2015
2. Yıldırım, Tahsin, *Edebiyatımızda Müstear İsimler*, Selis Kitaplar, İstanbul, 2015
3. Işık, İhsan, *Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçıları ve Kültür Adamları Ansiklopedisi*, Elvan Yayınları, Ankara, 2006
4. Gerçek, Selim Nüzhet, *Türk Matbaacılığı*, Matbuat Cemiyeti, İstanbul, 1931
5. Tanpınar, Ahmed Hamdi, *19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2012
6. Balcıoğlu, Semih, *50 Yılın Türk Mizah ve Karikatürü*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 1973
7. Kurdakul, Şükran, *Şairler ve Yazarlar Sözlüğü*, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1971
8. İnuğur, M. Nuri, *Basın ve Yayın Tarihi*, Der Yayınları, İstanbul, 2005
9. Koloğlu, Orhan, *Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*, Pozitif Yayınları, 2006
10. İnal, İbnülemin Mahmut Kemal, *Son Asır Türk Şairleri*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1988
11. Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara, 2008

EKLER

RESİMLİ HAFTA DERGİSİNDEN ÖRNEK SAYFALAR



هَفَنَه

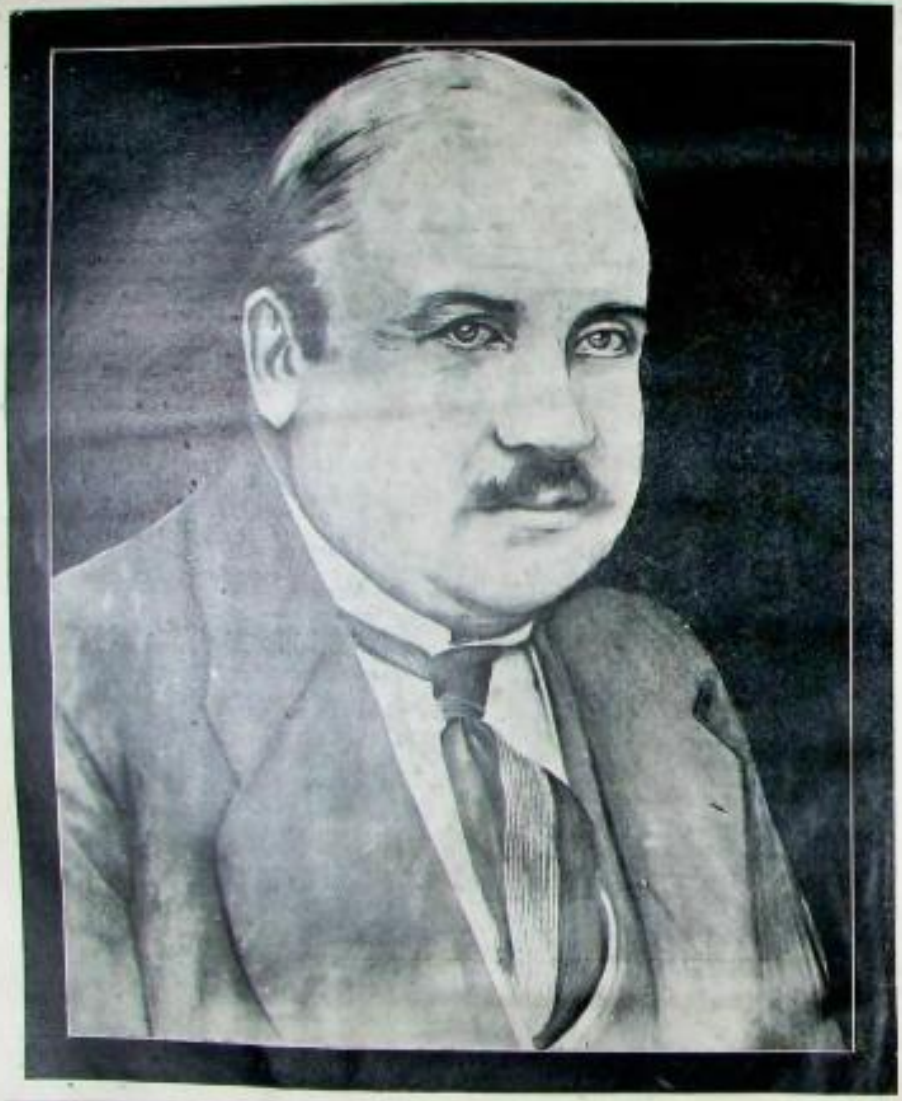
۶ نَشْرِيَه تَائِي ۱۳۴۰
سَدِير و بَاش مَحْمُودِي : م . ۱۰ دَكْرِيَا

رَسْمِيَّتِي

مَآزِ مَحْمُودِي ۵ مَرْدِي

بَشْتَه كَوْتَرِي بَشْتَه خَتَائِي مَرْدِي

نُومْبَر ۱۰ - ۱۳۴۰



ضِيَا عِبَاد بُونُووَه مَلِي مَائِدَه نَزَق اِيْدِن بُو بُو ك عَام و مَرْتَبَتِي مَرْدِي مَرْدِي ضِيَا كُو ك اَب بَا ك



استانپوره قیزان عرضی جالده بر ناموس سنجی

عزیزان من! منم که در این عالم بیچاره ایام میگذرانم و در این راه بیخودم...



تصویری از محله قدیمی استانبول



این تصویر از یکی از بانوان نامی آن زمان است که در این مجله حضور داشته است...



فروشنده انعام آلی ایندیبه

عزیزان من! منم که در این عالم بیچاره ایام میگذرانم و در این راه بیخودم...



این تصویر از یکی از بانوان نامی آن زمان است که در این مجله حضور داشته است...

هفتنه

شماره ۱۶ - شماره اول - ۱۳۴۰

سید و بانگسری : ۳۰۰۰۰

تاریخچه

۱۶ - شماره اول - ۱۳۴۰

سید و بانگسری : ۳۰۰۰۰

تاریخچه



بزرگواران، در دوران جنگ و در شرایط دشوار، با وجود کمبود امکانات، با کوشش و زحمات فراوان، توانسته اند تا حد زیادی نیازهای خود را برطرف سازند.



کتابخانه عمومی در شهر تهران - شعبه مرکزی

کتابخانه عمومی در شهر تهران - شعبه مرکزی

کتابخانه عمومی در شهر تهران - شعبه مرکزی



1

11

11

11

11

11

استانبولک بوکسک عالماری آراسنده آودیا حیاتتی تقلید یوزدنل دورغان واجعمالردن آجیغلی بر حقیقته تورکلک آراسنده مانتوولانه مالر، واصلون میلانک عاڈاری امان بودورغی، وادور دیا اهلونک تورک مانسنده نامل کیردگی ترفیح تلیمر و فطرونغی کورمک اینسزک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



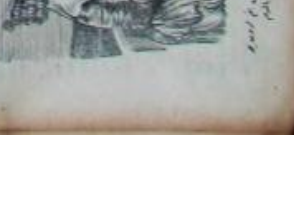
بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز



بوسه کورمک بوکسولدی اولوروز کورمک، و صحران ایلانک بوکسک حیاتتیه چون قصادا بیله اگی تورک اولوروز

İlki Türk Üs Koleksiyonu Suresi Yayımlar



استانبوله كوئین كوه جوغلان وساری برشکل آلقی ایچیندردن برچوق كنجی...

برماکی فرجول براسی آردامی ایهمه آقار ایهمه ۲ - بر اوچی شنه جهود شعوع آردامی ایهمه مانه فیهم...

۲- برکی نیر شایلیک ولسلیقه قریله اوردوب کیومر ۴ - بر دورده مکی بالکس بروردوشی ایهمه حیا دواج مچور بنده فالبر...

بو كنجارك باشندن كچن ماچرلر جمعیتوری تهید ایندن بوئوك تهلكه کی كوستریر وقهاری عتقوبدر...

میل برنیه ایلی... حیدرآباد... قریه...

میل برنیه ایلی... حیدرآباد... قریه...

میل برنیه ایلی... حیدرآباد... قریه...



سول اوردوبه اوردوبه... حیدرآباد... قریه...

سول اوردوبه اوردوبه... حیدرآباد... قریه...

سول اوردوبه اوردوبه... حیدرآباد... قریه...

سول اوردوبه اوردوبه... حیدرآباد... قریه...

سول اوردوبه اوردوبه... حیدرآباد... قریه...

سول اوردوبه اوردوبه... حیدرآباد... قریه...

سول اوردوبه اوردوبه... حیدرآباد... قریه...

مدیر و باش محترمی: م. ذکریا

رسمی هفتنه

شماره ۳۳

۱۳۱۱

۱۳۱۱

بازار ارسنی در شب کونلری میقار رسمی غزیر



سلطان احمد جامنرفنك ارج منظره سی



هفتاد و پنجمین شماره
 شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین

سیملا
 هفتاد و پنجمین شماره
 شماره هفتاد و پنجمین



شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین

شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین

شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین



شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین
 شماره هفتاد و پنجمین

موز آرزوده

موز آرزوده... در این فصل به بررسی موز و اهمیت آن در تغذیه می‌پردازیم...

میانگنده پدربنگ غاگردن بشیاری

میانگنده پدربنگ غاگردن بشیاری... این مقاله به بررسی ویژگی‌های این گیاه می‌پردازد...

از دواهایک ارون شرملی

از دواهایک ارون شرملی... در این بخش به معرفی دواهای گیاهی می‌پردازیم...

در این فصل به بررسی موز و اهمیت آن در تغذیه می‌پردازیم...

این مقاله به بررسی ویژگی‌های این گیاه می‌پردازد...

در این بخش به معرفی دواهای گیاهی می‌پردازیم...

در این فصل به بررسی موز و اهمیت آن در تغذیه می‌پردازیم...

این مقاله به بررسی ویژگی‌های این گیاه می‌پردازد...

در این بخش به معرفی دواهای گیاهی می‌پردازیم...

بر روس پرنسک فانیل نامل بلملم ۲

بر روس پرنسک فانیل نامل بلملم ۲... در این فصل به بررسی موز و اهمیت آن در تغذیه می‌پردازیم...

میانگنده پدربنگ غاگردن بشیاری

میانگنده پدربنگ غاگردن بشیاری... این مقاله به بررسی ویژگی‌های این گیاه می‌پردازد...

از دواهایک ارون شرملی

از دواهایک ارون شرملی... در این بخش به معرفی دواهای گیاهی می‌پردازیم...

در این فصل به بررسی موز و اهمیت آن در تغذیه می‌پردازیم...

این مقاله به بررسی ویژگی‌های این گیاه می‌پردازد...

در این بخش به معرفی دواهای گیاهی می‌پردازیم...

در این فصل به بررسی موز و اهمیت آن در تغذیه می‌پردازیم...

این مقاله به بررسی ویژگی‌های این گیاه می‌پردازد...

در این بخش به معرفی دواهای گیاهی می‌پردازیم...



Portrait of a man in a suit, likely a historical figure mentioned in the text.



Portrait of a man in a suit, likely a historical figure mentioned in the text.